

edats, gustos/necessitats, interessos, àbits..., configu-
ren una cultura urbana molt més rica i variada del que ens
pensem. Cultura que cal potenciar com a participació i com
a producció. No és cert, així, que Barcelona hagi embarran-
cat culturalment; Barcelona viu una nova situació urbana
que dona, si se sap fer emergir amb recursos, una nova cul-
tura desvinculada del tradicional pairalisme ambiental, i
einentment rica perquè és una cultura de mestissatge que
ha crescut sobre el mateix territori urbà.

1.1.4. LES NOVES TECNOLOGIES COMUNICATIVES.

El vídeo, l'ús personal de la informàtica i la teloco uni-
cació, potencien l'individualisme, el cadascú a casa seva
i tancat, i la soledat urbana a l'òrbita, all'entrada per un
ampli ventall de senyals i d'imatges. Avui, a Barcelona, -
costa poc adonar-se que el teixit de relacions socials/as-
sociatives riquíssim i extraordinari en el paràmetre histò-
ric de la ciutat, s'empobreix en un 'crac' sense retorn,
car la tendència apunta a una comunicació global i unidi-
imensional, i una decreixent comunicació interpersonal. El
cara a cara cada dia és més difícil. Un nou teixit socio-
cultural a la antiga, amb mètodes associatius clàssics, és
incompatible amb una ciutat en vies de ser cablejada. I no-
obstant la nova tecnologia, la intel·ligència artificial....
suposa un canvi cultural profund per la convergència de -
processos d'informàtica distints i com a envars que
generen noves formes de pensar la realitat, de veure el -
món i de aparèixer-se'n. I demanen una gran participació -
tècnica del subjecte/ciudadà en la recerca dels assat-

mes. Les noves tecnologies comunicatives/ culturals tenen -
olt a aportar i són una eina a usar. Però a usar en un sen-
tit més social. I no és fàcil. Per exemple, què han de fer -
els poders polítics per controlar el procés d'informació a b
vista al manteniment de la identitat cultural, inclosa la -
llengua? es pregunta Josep Girfreu al tractar sobre la fe-
bre de l'ordinador i la cultura freda. S'han de prendre op-
cions. Les necessàries en cada onent. Potser, acaba Josep
Girfreu, seria 'la millor manera d'evitar que la societat -
postindustrial no sigui aquí una societat postcatalana'.

1.1.5. PÈRDUA D'IDENTITAT LOCAL.

La internacionalització de l'economia i la nova divisió del
treball a escala mundial, fan que ja no es puguin controlar
els processos fonamentals de l'activitat - i per tant de la
vida- a Barcelona. La cultura local, d'arrel històrica, i -
la seva projecció dinàmica cap al futur, ja no tenen gaire
res a dir nou. Els joves, especialment, ho saben bé quan -
consumeixen en cultura/societat transnacional i transurbana
que els enveeix i poseeix, i que suposa, molt sovint, la pèr-
dua del significat social/cultural del que és i representa -
Barcelona i el creixement d'una esquizofrènia col·lectiva en-
tre la cultura quotidiana, viscuda com a local, i la trans,
sentida, en els millors dels casos, com a colonitzadora.
Còs es vertebrava aquesta necessitat de l'identitat local, amb
la internacionalització econòmica i cultural?

I m'estalvio parlar del Mediterrani. Però no puc deixar de
transcriure el que diu Racionero del seu llibre "El Medite-
rráneo i los bárbaros del Norte" ni ha dues cultures europe

es, la frontera de les quals assenyala, entre altres factors, el consum del vi i l'oli o de la cervesa i la mantega. Obviament nosaltres pertanyem a la cultura del Mediterrani que ha sofert una admiració excessiva per la cultura del nord a partir del seu protagonisme en la revolució industrial. Penso que no hem de refusar l'herència tecnològica, però hem de reivindicar que nosaltres sabem entendre - millor la manera de viure, tenim més qualitat de vida perquè, entre altres raons, tenim tres mil anys de civilització -concepte derivat del de ciutat- i ells només cinc segles".

Però això com es fa avui a Barcelona? Quina és la seva concreció pràctica?

1.1.6. L'ENVELLIMENT DEL SISTEMA POLÍTIC.

Els partits són, cada vegada més, una agrupació d'electors. Ja no expressen els valors i els interessos dels nous moviments socials que acollien fa un temps. Són aparells per l'elecció i el funcionament de la democràcia. Això comporta, és clar, una descomposició d'aquests moviments per manca de suport institucional i una deslegitimació cada vegada més forta de les institucions democràtiques, incapaces de crear per obstacles burocràtics, estructures de participació popular. I comporta, també, un creixent excepticisme dels ciutadans pel que fa a les opcions polítiques. Hor, així, abandona la militància i la participació. I els joves, passen de tot: no és aquesta la seva història, ni la seva ciutat: el seu conflicte i la seva vida!

1.1.7. LA BANCARROTA DE LA SOCIETAT CIVIL.

Fins ara hem parlat molt de Societat Civil. I hi hem viscut. Una societat sorgida de la civilització burgesa que propugnava el pluralisme i les virtuds cíviques que facilitaven el fet d'enriquir-se i d'autocontemplar-se. I viure mitjanament bé en el món amb els draps calents de la tolerància, l'individualisme, la privacitat la llibertat contractual, el respecte a la llibertat privada i un respecte diferencial cap a les classes dominants. La Societat Civil no és gran cosa com a moral, però va vestir ^{un món} un pèl millor que el d'abans amb una onada, per exemple, d'extraordinària expansió econòmica, tècnica i científica, una autocrítica socialista i una oposició política... Per dir-ho en una paraula: la Societat Civil, de la que tant es parla avui en alguns cercles socio-polítics, no és res més que la plasmació social del liberalisme, de la civilització liberal.

I en ella, malgrat que agònica, ester. Segurament que el seu adèu és sonat és l'exaltació del Jo que tot ho omple.

Però en la seva pròpia agonia, la Societat Civil veu com neix un nou model social: la Societat Gremial que conserva molts dels seus tics i llenguatges, i analitza amb precisió Salvador Giner. Continúa havent pactes entre els individus amb contractes racnables. Però, ep, aquí ha ha la diferència, són cada vegada menys els moviments socials que surten de la realitat socio-cultural d'avui.

Cada vegada els moviments són fruit no d'un nus moral ambiental -civil-. Són, més aviat, fruit i producte de grups organitzats, gremis o corporacions que defensen esferes específiques d'interessos. I, encara pacíficament, es van repartint, desigualment, bens, honors i serveis.

Estem, en definitiva, en un temps de particularisme col·lectivista on el que compta és l'interés específic de cada grup organitzat com a nou criteri amb el que es va elaborant, dia a dia, un nou àmbit moral i un nou entorn socio-cultural. Els diversos particularismes col·lectius estableixen els límits de la nostra llibertat i els objectius de la nostra conducta a través de tempteigs i negociacions. Els comportaments individuals i racionals, així, van essent substituïts pels gremials. El canvi fa pensar.

Moviments com l'ecologista, el pacifista o el feminista ho han vist lúcidaent i han lluitat, amb vent i mala par, contra la capacitat organitzativa dels seus oponents: esglésies, exèrcits, interessos econòmics patronals o sindicals i altres forces institucionalitzades.

En la seguretat fictícia i escut de Societat Civil, no tot són flors i violes.

Com genets apocalíptics d'una nova crisi urbana que cal parar, intervenint, si no ens volem trobar amb una nova assignatura pendent, l'atur i el treball sumergit, barris desassistits, joves sense horitzons, comunicació en soledat, significacions culturals diluïdes en el transnacional, excepcionalisme democràtic transformat en desesperació, política, -

societat civil en rebaixes..., demanen un plantejament ra
dical i nou. Perque és nova la crisi urbana. I són dife-
rents i nous els problemes i les il.lusions dels seus jo-
ves habitants. I noves i decidides han de ser les inter-
vencions si volem, malgrat tot, continuar afirmant que -
Barcelona marxa.

1.2. EL TEMPS LLIURE DEL VUITANTA ES UN TEMPS DIFERENT.

La intervenció en la cultura de consum o creació s'ha cenyit, en les intervencions municipals, d'associacions, entitats i institucions en el temps lliure. En l'oci. En un temps lliure, però, que ja no és ben bé el dels joves. Per què?

Estem encara marcats per les aportacions extraordinàries que es van fer, a l'entorn dels seixanta i amb la contracultura, sobre el temps lliure com un temps de plenitud on hom disposava del seu temps i organitzava la seva vida a l'entorn de les activitats que volia, des del consum d'espectacles, la participació en activitats socials, el bricolatge/creatiu... El temps lliure, com l'altre cantó de la moneda del temps de treball, va prendre forma industrial/ /consumista. En alguns, aquest consum era crític i s'organitzaven en opcions alternatives. Per la majoria va inaugurar la Societat del Consum.

Les coses, en els vuitanta, ja no són així. El treball, la cara forta de la moneda, el fonament de la vida i d'una societat, ha canviat: ja no neixes i vius per tenir un treball! I si ha canviat el treball, el temps lliure/oci dels seixanta ha quedat malparat, gairebé inservible.

On som, doncs? Quines són les tendències que es dibuixen?

1.2.1. AUGMENT DEL TEMPS LLIURE.

La reunió dels Ministres de Cultura d'Europa a Berlín - pel maig del 84, constata el creixement del temps lliure/oci com a conseqüència de l'automatització i de la informàtica.

Un cop d'ull per la situació de treball/oci a Barcelona, ens diu que la reducció progressiva de la jornada laboral, l'atur tecnològic, el fracàs escolar -només un 50% acaba E.G.B.-, els joves sense una feina promesa, la jubilació anticipada..., ens col·loca en una situació impensable als primers setanta: aleshores cap a una setmana laboral de trenta-cinc hores de feina, quan hi hagi sort, i cent trenta hores d'oci! I si el laboral és l'escola, la reducció del temps/classe, un ensenyament cada dia més tecnificat i informatiu..., ens col·loca en un temps lliure llarg i difícil i un temps d'educació amb continguts de socialització i de valors culturals de participació, minses. L'Homo faber, en definitiva, d'ètica puritana i productivista, el ciutadà de Barcelona amb mentalitat de senyor Esteve entranyable i d'Estevet amb uns anys de bohèmia juvenil com a pròleg a l'iniciació al negoci, s'enfonsa i cedeix davant de l'Homo ludens, amb una nova ètica no apresada a cap escola possible.

1.2.2. CANVI DEL SIGNIFICAT PERSONAL I SOCIAL DEL TEMPS LLIURE.

Ens hem educat i hem lluitat, els que ara som grans i anem de tècnics, polítics, professionals, interventors... per un temps de treball i un temps d'oci. I continuem,

malgrat la situació diferent, estructurant l'educació/escola i el temps lliure/cultura en el mateix sentit que la pensàvem, sentiem i vivíem nosaltres. No pot ser!

Segurament que no heu paït, atavalats en les nostres feines l'arribada a la Societat de l'Oci somniada en els nostres juvenils i contestataris seixanta. Però he arribat de la manera menys impensable: sense lluites i conquestes. Senzillament ens l'han imposat a partir del dia en que, amb un gest simbòlic i espectacular, els àrabs varen tancar l'aixeta del petroli.

Avui, cal dir-ho, el jove actual no opta per la desocupació. Se li imposa! Quants joves hi ha a Barcelona que busquen feina des de fa set o vuit anys? Ens estranya, encara, si hi ha desànim? Trobem il·lògic que passin de gairebé tot, especialment d'aquells que han promès treball i una societat més justa?

Hi ha certament un canvi de significat personal i social del temps lliure. Avui ja no és el temps de la plenitud, el del descans industrial per tornar a la feina, el temps per el consum... I cal, per això, a Barcelona en la situació és més aguda que en l'interior de Catalunya, iniciar un treball d'intervenció sociocultural que faciliti canvis de mentalitats -un treball de cultura, sí!- que apropi la ciutat al seu oci. Que el vulguin com un temps per guanyar i no com un temps per a perdre. El temps lliure no és un temps de derrota. És un temps per a fer ciutat. Per fer-nos i sentir-nos més joves en acció. Més veïns. Més pròxims. No més neuròtics, per no saber, què fer del nostre oci!

1.2.3. APAREIXEN NOVES INDUSTRIES DE TEMPS LLIURE PREFABRICAT.

Estem en una situació en que, a Barcelona, ja hi ha empreses i indústries que planifiquen i intervenen, amb nous models d'oferta, per fer de l'oci un centre econòmic important. Els experts, així, ens diuen que un jove, malgrat la crisi econòmica i el no-treball, gasta unes mil pessetes per setmana. Fem números. Si calculem que els joves d'aquest país gasten sis milions setmanals i més de trescents dotze milions l'any, és molt raonable que els experts en marketing hi estructurin un mercat important. Indústries que troben en les 17 hores 25 minuts de publicitat televisiva mensual, les 11.500 hores de publicitat de les més 200 cadenes de ràdio..., un suport inqüestionable. I Barcelona és, amb Madrid, el gran mercat estatal. Un dels nuclis: una Boqueria de gatgets i reclams.

Les indústries, doncs, aniran revivificant zones de ciutat, privatitzant-les i transformant-les en espais comercials, car l'oci serà més rellevant que el temps d'ocupació. I per fer tot això, les indústries culturals aposten molt fort: es converteixen en un instrument d'enginyeria sociocultural contundent enfront de les pobres polítiques culturals. La cultura -l'estil de viure a Barcelona- la marcaran les lleis econòmiques del mercat cultural, unilateralment, acabant amb un estil més de ciutat que ens era propi. Amb tots els missatges ideològics colonitzadors que això comporta, si no intervinem més decididament i treballen i planifiquen conjuntament, privat i públic. Nova York està a la cantonada!

1.2.4. CAL BUSCAR SORTIDES IMAGINATIVES A L'OCI FORÇAT.

Cada dia em fa més vergonya, en aquest terreny, de parlar d'imaginació. Aquí el que manquen, són diners, recursos, infraestructures, decisió política, represa d'iniciativa per part d'associacions i entitats i empreses... Diners que dediquem, per exemple, a militaritzar l'economia o a excessius gastos suntuaris i gestió poc àgil.

Amb tot, parlem d'imaginació. Imaginació pràctica és l'informe Schwuartz i el document sobre polítiques culturals de Bremen. Imaginació és el toc d'alerta del govern italià que recorda que cada deu ciutadans, quatre són pensionistes. Imaginació també és la resolució del govern danès que ofereix possibilitats de retornar a l'escola, els tallers ocupacionals per a joves, el salari ciutadà que paguen alguns països, l'intent de fer una política d'acció sociocultural lligada a l'ensenyament, la sanitat, l'esport, la diversió, l'urbanisme..., per més que les solucions no siguin fàcils. Parlem d'imaginació, sí. Però oblidem-nos, d'una vegada, de les fantasies.

De totes maneres penso que cal, especialment avui, buscar si més no, actuacions contundents i planificades per desculpabilitzar les víctimes de l'oci forçat sense caure en una pedagogia/intervenció de l'oci que encobreixi les desigualtats socials i les economies injustes. Massa sovint hem presentat la cultura i el temps lliure en l'estratosfera del plaer la creació volada i l'artètic en davant que es fa caí al caminar. Sense tortures ni les ballisses de certes esquerres dels seixanta, hem de tocar

de veus a terra. I buscar i planificar sol.lucions i aginat
tives o terroses, perquè no, d'à bit local per una Barcelo
na com a proposta realitzable, amb recursos d'infraestruc-
tura i potencialitats per l'ús d'una ciutat com a oci ur-
bà.

1.2.5. UN OCI AUDIOVISUAL I BIOSEDENTARI.

El temps lliure a Barcelona ha sigut, fins fa ben poc pa-
ripatètic: els joves, especialment, no acostaven a que-
dar-se a casa. El seu oci era el cinema, l'associació/par-
tit, la banda, el grup d'amics... Les tres hores de tele-
diàries de consum via sis de record americà, ens confir-
que anem cap a una cultura/ temps lliure biosedentària, -
oposada a tot el que sigui ús de la ciutat i veïnatge.
Psicològicament i socialment és alarmant, car ens mutila:
ens compartimenta, enclaustra i ens priva de tota interac-
ció social cara a cara, indispensable per a fer ciutat.
Aïllats. en l'autoprogramació de la cultura audiovisual,
potenciem més allò que ens interessa sigui Bac, Viscon-
ti o Bossé. Films S o de papallones. És igual. El cert és
que una cultura audiovisual sedentària i autoprogramada,
cada dia més en boga, consolida i perpetua fosses cultu-
rals. Estratifica social i econòmicament. Perquè hi haurà
qui, per tenir més medis, tindrà més informació. I ja se
sap, informació és poder.

1.2.6. BARCELONA COM A OCI.

Tot aixó, i sense que tingui la vareta màgica de l'èxit, ens ha de portar a fer un plantejament diferent del que són i representen avui a Barcelona els equipaments i les activitats de música, teatre, cinema, museus, exposicions esports, centres cívics, casals de joves..., per avançar cap a una Barcelona que sigui, en la diversitat, més coherent, més usable i vivible com a cultura/oci de participació. Una Barcelona/ciutat, deixeu-m'ho dir, que sigui ella mateixa una explicitació urbana del concepte grec d'oci: una forma urbanitzada d'ebullició creativa. A Barcelona - pot ser veritat. La història ens ho confirma.

1.2.7. EL TEMPS LLIURE, UN TEMPS PER EL DESENVOLUPAMENT COMUNITARI.

Si fins ara el temps lliure ha sigut un temps bàsicament per el consum/descans, ens cal repensar el temps lliure/oci com un espai on potenciar actituds de solidaritat, - de participació, d'aventura, de cooperació, de creació..., perquè es transformin en un temps de desenvolupament comunitari. Perquè és, ja, un temps llarg per dedicar-lo a - viure la ciutat, a treballar voluntàriament en una nova - associació, al muntatge d'una activitat sociocultural, a un temps personal actiu, a l'espectacle, al reciclatge... Si més no, per alló tan suat i trist de 'a lo perdido sácale lo que puedas'. I el que no poden els joves, és perdre un temps bàsic per la interrelació i l'aprenentatge i vivència social i cultural.

1.3. LA CULTURA TAMBE ESTA EN CRISI?

No sóc, per més que aquí sembli tot el contrari, dels que pensen que estem en crisi total, odio el catastrofisme. Us ben asseguro que no tinc la sensació de crisi. Penso que - als seixanta/setanta teniem uns maldecaps que vàrem intertar resoldre. Ara en tenim uns altres que, ens compten més, perquè són més gruixuts per la manca d'intervenció sociocultural i econòmica a temps. I trobo que estem tots plegats, baixos de moral. Massa desanimats.

Sóc, aixó sí, dels que penso que estem, per sort, en un temps de canvi. I que en un temps de canvi cal innovar o morir. I em neguiteja la política vaticana de polítics, - interventors, presidents, gestors... socioculturals que - s'han ofegat i amaguen la seva impotència en la prudència. Mala cosa i bon mètode per anar acumulant problemes.

I dic això perquè no crec que ni la ciutat, ni el temps - lliure ni la cultura estigui en crisi. Està simplement, - en una situació diferent.

Si parlem però, a Barcelona marxa de cultura i temps lliure, en cal fixar algunes cordes de cultura: on som? quina cultura?... Vosaltres mateixos, amb aquests materials ordenats per blocs, construir-vos l'entrepà sociocultural, amb un estil postmodern, transvanguardista o clàssic. Us asseguro que m'és igual.

1.3.1. EL DESCONCERT CULTURAL.

Un cop d'ull a la producció cultural i a la participació sociocultural de la ciutat ens diu que hi ha un cert desori - entre pintors, cineastes, pensadors, líders juvenils polítics i professionals de la cultura. Ningú sap massa què fer, per on tirar i han perdut, tots plegats, aquella seguretat que els donava l'art abstracte, el cinema d'art i assaig, la ciència, l'associacionisme com entitat, l'estructuració d'una política cultural nova... En el fons, ningú gairebé no ho amaga, ens hem trobat que la terra ferma de les ideologies que trepitjàvem, ha resultat se sorra. I, en alguns casos, aigua. Tant que hi havíem cregut! Tant que hi havíem exposat! Inclús ciències més incontrolables i fora de tota suspita, - com l'economia i la sociologia, fan aigües i no ens serveixen com pensàvem. L'universitat és un parking de ciutadans que descansen en el sí d'un dinosauri que sap, però ja no li és útil el seu saber i molts busquen refugi anti/tot en les noves tecnologies que ens espanten, a la vegada que mitifiquem.

1.3.2. LA CULTURA URBANA ÉS AVUI BARROCA.

Davant d'aquest paisatge després de la batalla hi ha qui, - com Ramoneda, parla d'una cultura nova i urbana: una cultura barroca. Més que etiquetar de crisi a la cultura, o alló de la cultura de la crisi i altres subtilitats lingüístiques. m'agrada la proposta i em sembla lúcida.

Estem, certament en uns vuitanta de confusió. Però també es-
tem en uns vuitanta d'una riquesa inesperada. Perquè? Per-
que estem logrant quelcom que alguns somniaven de fa temps:
un aiguabarreig culturals que confongui els límits de l'alta
cultura o d'elit amb la cultura de participació o democrà-
cia cultural, la difusió cultural, l'animació sociocultural...
Perque cal dir-ho sense embuts: avui tot és vàlid i no hi ha
cap sacerdocí cultural revestit de cànon o d'intel·lectual -
orgànic que s'atreveixi, honestament, a excomunicar de petit
burgés i possibilitista, de roig o carca, que amb coratge, -
busca sortides, les prova i les avalua.

I aixó és el barroc. Aquesta ventada de confusió i riquesa,
si no ens tapem i l'usem, destrament, per fer "oure molins d'
iniciatives, veletes de nous projectes, estructures àgils de
teories que reflecteixin i reforcin la realitat... En una -
paraula, el reneixament de la modernitat s'ha acabat. Qui vol
continuar dinàmic, ha d'apostar, siguent-hi, pel barroc.

1.3.3. EL PUNT FINAL D'UNA MODERNITAT POLÍTICO/IDEOLÒGICA.

Perque aquesta és la qüestió: les ideologies, nascudes a l'en-
torn de l'Il·lustració del segle XVIII i que han configurat
el món modern, han mort en el transcurs dels anys setanta, -
després de celebrar un gran fi de festa el maig del 68. I, -
aquí, cal no ser mesquí. La modernitat ens ha portat un món -
millor. I més lliure. Però ja no dona més de sí, per més que
aquestes ideologies i mètodes encara continuen governant el
món.

Continúen. En els governs i els programes d'actuació municipal. En les intervencions de molts gestors i animadors juvenils. En les empreses. En el subconscient de la ciutat. I continuen aplicant vells criteris a noves coses, oblidant que, per exemple, els joves d'avui, el seu individualisme i univers privat diferent, tenen molt poc a veure amb els criteris i ideologies amb que preparem polítiques d'intervenció cultural.

I el barroc -la lectura de l'aiguabarreig cultural modern- es diu que ens cal buscar noves respostes/ sortides a problemes nous i no aplicar velles receptes a problemes diferents!

Pensar, doncs, de nou. Aquest és el repte quan tenim estructurats equips de govern, àrees de cultura, àrees de joventut, polítiques culturals progressistes... Tornem a allò -que en nom de la praxi havíem abandonat o depositat en el seny de l'intel.lectual/tècnic/ polític/animador orgànic. Tornar a pensar sense por. Sense por de quedar-nos en calçotets, sense punts de referència a que atedir-nos, invocar i aferrar-nos. Buscant nous mites, espais, blocs, interpretacions...

1.3.4. 'LA LUCIDESA CONDUEIX IRREVOCABLEMENT AL PESIMISME?'

Gairebé. Però no inexorablement. Nosé, però, que van contestar uns estudiants francesos en l'examen que un professor de filosofia, pista, els hi va fer a partir d'aquest enunciat. La seva resposta, en tot cas, hauria sigut, que gairebé, però.

Ens cal, avui, a Barcelona, ser lúcids, molt especialment - els que ens dediquem a l'intervenció socioeducativa, cultural..., entre els joves. I per no deixar al professor francès, en explicacions casolanes, invoco a Hegel, aquell Hegel per qui la cultura es forma a partir de la manera com - desitgem, la manera com treballem, la manera com parlem. Aquests tres puntals, donen coherència a una manera de fer, estar, i pensar i ens permeten diagnosticar una cultura diferenciada.

Si escribís tot això a l'any 78, quan l'Enric Truñó em va cridar perquè muntés el Servei de Joventut de l'Ajuntament de Barcelona, estic segur que la proposta de Hegel em serviria per estructurar un discurs sobre l'especificitat i la diferència de la cultura dels joves urbans. Avui no m'hi veig amb cor, perquè cada dia veig als joves més diluïts en el conjunt sociocultural. L'intent de marcar un territori juvenil, molts altres vàrem intentar, assenyalar i mostrar, - avui ha perdut vigència. En tot cas és un territori pel consum i l'engany, un territori de prejubilació.

Per això penso que hem de tenir lucidesa per situar el col·lectiu dels joves sobre el conjunt de la cultura de la ciutat que passa avui, tant si es parla i actua en la cultura de elite/espectacle/consum o la de participació/sociocultural i per la manera com treballem com a societat, com a Barcelona/ /intervenció.

I aquí, empalmo amb un dels constants que han anat apareixent, com un leitmotiv d'estructura bàsica sociocultural: l'atur. O, si voleu, per anar presentant allò que avuïsembla irremissible: anem, i estem ja, en una Barcelona on no treballa ni

treballarà tothom.

L'atur, llavors, des de la cultura -si entenem per cultura una manera de fer, com a viure, comprendre, estar en el col·lectiu social o de crear-lo-, l'atur, dic, s'ens presenta -com indefensió, pèrdua d'horitzó confortable on volien/volem instal·lar-nos com esfonsament d'il·lusions que donàven perspectiva a Barcelona. No em va, per més que clamessim per un status corporativista i de glòria personal, els que paraven del Titànic esfonsat tenien força raó: la crisi econòmica sentida amb més força a Barcelona que a Madrid, per exemple, ha desplaçat interinament, il·lusions i productes. Per que l'atur ha provocat, en els adults i molt especialment -en els joves un empobriment de l'entornat social i cultural com a conseqüència de la pèrdua de la càrrega simbòlica que portàvem i el canvi de comportaments col·lectius cap a posicions ultra individuals, de la que només ens podem sortir amb un plus de generositat ciutadana per reafirmar i reedificar, amb l'esforç que calgui, una nova convivència civil que asseguri la llibertat enfront de totalitarismes sempre àvids d'aprofitar situacions com la que ens trobem.

Cal, doncs, un estil cultural, uns valors de ciutat i personals. Qué, abans que res, ens facilitin, amb tota la lluita que calgui, un estat d'opinió i vivència que donguin consistència i valor a aquest canvi de treball per el d'ocupació personal. I aixó, tots ho sabem, genera pesimisme. I molt oportunisme empresarial.

Com pesimisme genera l'economia de desigs en que ens roben i el mateix ús de la llengua, cada dia més vulnerats per la

universalització dels mitjans de comunicació que xoquen -
amb els intents de recuperació d'arrels i identitats que -
l'indefensió de l'atur, especialment, ens provoca.

1.3.5. UNA CULTURA TRANSURBANA.

I aquí permeteu-me que apunti un parell de notes per la re-
flexió. Una ciutat com Barcelona, ha de fer l'opció decidi-
da, i no només en el discurs, d'obertura. Aixó és, ha de -
ser una ciutat competitiva a nivell europeu. Ha d'allistar-
-se, en aixó que alguns ja en diem l'Europa transurbana: -
ciutats que opten avui per el futur. Altrement, Barcelona
serà, una ciutat marginal. O esdevenim un punt de referèn-
cia mundial o esdevindrem un espai de concentració de po-
bres econòmica, social i cultural, quantitativament i in-
tensiva.

I aixó vol dir intervenció. L'equilibri ciutadà actual, -
per més que molts pensin el contrari, s'oposa al progrés.
Intervenció per fer del port de Barcelona un port atlàntic.
Per tenir una economia com Singapur. Per disposar d'una
cultura de prestigi com Milà o París. Per dissenyar una po-
lítica de joventut valorada pel Consell d'Europa.

L'UNESCO... per més que soni a conte: tenim encara massa so-
bre la taula de les actuacions, el pot de les essències ca-
talanes i barcelonines que, no ho dubteu, més que bon gust,
cada dia denoten més un cert regust a agre.

1.3.6. CULTURA DES DE L'ADMINISTRACIO, CULTURA DE SOCIETAT CIVIL.

Hi va haver un temps, el d'abans de l'Ajuntament/Estat de democràtic, que la ciutat -aixó que en diem societat civil- s'havia autoorganitzat perque no es podia esperar res d'aquell règim que Juan Ramón Jiménez, al peu d'una foto de Franco i els seus generals escriu 'los defensores de la -civilización cristiana de occidente. Chulería y taberna. La chulapona y los bajos. Coro'.

Amb l'adveniment de la democràcia, vàrem creure, ingenus, que l'Administració/Estat ho arreglaria tot, oblidant el dicurs propi de les esquerres sobre l'Estat. Avui sabem, que la burocràcia estatal/municipal, no arregla gaire res i, per acabar-ho d'arreglar, s'ha obert un abism profund i excessiu entre Estat/municipi, i Societat Civil, per si faltés poc i es troba en franca crisi d'estructures.

Perduda la confiança en la referència de l'Estat/municipi i -no cal entrar aquí en anàlisi-, perduda l'estructura d'una Societat Civil forta burgeso-industrial, ens que dat tots plegats una mica pençats, sense que ningú ens ajudi i, encara amb tots els falsdecap dels adolescents.

Aixó fa que avui a Barcelona la cultura que hi ha és de participació, treballi perque treballi els mateixos valors de la quotidianitat. Volem alguns exemples? Els joves no anen a casa seva, havent trobat un cert equilibri entre una certa llibertat individual de fer el que volem/podem i la seguretat/protecció que necessitem en-

front de l'economia, l'afecte... Cada dia són més usades i estirades les indústries del cos en totes les seves fa cetes de gimnàstica, macrobiòtica, dansa, passatges i mo da. Ha perdut tot crèdit accions tan nobles fa un temps com militar per un creixement del progrés, la llibertat o la solidaritat...

I si ens fem amb la cultura culta, com us expliquem - l'interés desmesurat per retornar a la pintura/pintura, arquitectura/arquitectura...?

Refer. Situar l'Administració en allò que li pertoca, i la Societat Civil on ha de ser, sapient que totes dues avui, estan malparades, podria ser un dels bons exercicis per, des d'aquí, plantejar-nos polítiques i programes cul tural. Amb els joves.

1.3.3. PER UNA NOVA CULTURA.

Aquest exercici ens portarà, esteu-ne segurs, a una nova concepció de la cultura política i de la política cultural. Però per fer-ho ens cal, urgentment, practicar un - parell de coses:

- Tornar a pensar. I retornar, des de l'Administració, el pensament a la ciutat, a la Societat Civil, malgrat es tiqui ta bé ferida de mort. Ramar, deacs, i no amb una raó política.
- Desconfiar del que heu fet. De tot el que heu fet fins ara. Que no vol dir renunciar-hi o enysprear-lo. En - tot cas proposar una anàlisi crítica i afirmativa que

usi, com a eina, la raó i la ciència. Cal discutir el -
que hem fet, ben sovint fruitivament, per avançar cap
a un nou pensament cap a una nova cultura, més crítica
i positiva que no vulgui millorar el futur, sinó que
bàsicament millori el present. El present dels joves
d'ara, l'avui de Barcelona.

- Pactar. No com a mètode per sortir-nos airosos dels -
conflictes, sinó per trobar els punts d'equilibri entre
cultura política/civil i política cultura/intervenció.
Pactar entre àrees municipals, Diputació, Generalitat,
Estat central, empreses, sindicats, col·legis profes-
sionals, associacions,.. per renovar un pacte social -
que sigui un nou contracte entre i per als joves de
Barcelona.

D'aquí, qui en dubta, en sortirà una nova cultura: una
nova manera de participar, de produir, uns nous valors
per més que costi.

1.4. JOVES D'ARA MATEIX A BARCELONA.

Hi ha moltes maneres d'intentar apropar-se a la diversitat dels joves de Barcelona. Fa un temps vaig apropar-m'hi des de l'òptica de l'anàlisi de la cultura. Abans ho havia fet amb un relatiu èxit a partir de les sabates. Era si més no, un exercici refrescant!

A mesura que passa temps, estic més convençut que cal analitzar i apropar-nos als joves amb les mateixes eines que usem en altres àmbits culturals. Per això he optat per l'anàlisi que avui es fa de la cultura des del que s'en diu la crisi de la modernitat. Això és des d'uns mites pels que hem intentat plasmar en el teixit sociocultural i no hem tingut l'èxit que ens havien imaginat des del Marxisme, la cultura catalana, la nació l'animació, l'Ajuntament democràtic...

Avui els que actualment planifiquen, dissenyen, gestionen, politiquen polítiques culturals per a joves des del municipi o la Societat Civil, som uns moderns en el sentit més genuí de la paraula: una gent, la majoria, que hem lluitat per una colla de valors. Els hi hem deixat la joventut i hem estructurat el coco.

Els joves de Barcelona ja no ens entenen gaire. Perquè? Com són? Què pensen? Per on van?

Amb la seguretat que no hi ha cap jove que aco pleixi exactament cada un dels retrats/ models que ne intentem reproduir des de la realitat global, s'atreveix a pre-

sentar-vos als joves de la nostra modernitat estructural, com a transmoderns, premoderns, i postmoderns. En tot cas feu-vos la vostra començada. I si us decidiu per un mapa recordeu al senyor Borges i la seva geografia asiàtica: Feu-vos un mapa manejable. Aquest només té, per sort, tres ratlles.

1.4.1. TRANSMODERNIS EN LA CRISI DELS MITES DE LA MODERNITAT.

Són els joves que més ens assemblen. Com nosaltres necessitem mites que ordenin i donin sentit eficaç a la seva vida i, encara, necessiten que aquest ordre i aquest sentit s'expressin en un llenguatge racional que expliqui el sentit del nostre món i dels nostres comportaments. Van, en definitiva, com molts de nosaltres, de savis racionals/oporativistes a cavall del mite del Progrés, la Cultura, el Marxisme, la Nació, la Cultura Catalana, la Joventut, la Llibertat, la Revolució..., i de Teories, Conceptes Abstractes, i Causalitats. Són per tant terriblement dependents de la Raó. Gairebé semblen fills de la clandestinitat de la lectura i la discussió apassionada, dels partits en la seva època d'esplendor, dels moviments de base, de l'esforç per fer una transició sense ruptures...

Però hi ha una diferència. Nosaltres som moderns perquè tot això ens ho vàrem creure i n'hem fet carn i sang per més que ara ens ho mireu a distància amb la relativitat sempreguera que albaurada ent ens regala el fer-nos adults. Hem trencat per exemple, amb la nostàlgia del marxisme i les teories revolucionàries, sense un sentiment de refús.

Molts joves, participants d'aquesta onada, amb la singularitat que ells no abandonen ni trequen res, estan per tots aquests mites d'una manera ben especial: trans. Són transmoderns perquè el seu març és com el nostre. Però el naveguen. No se'l empassen fins ofegar-se. L'usen, avancen, en definitiva, cap a una nova lògica. No estan en el post perquè encara són raonables, però ja no es creuen el subjecte de la història, el subjecte del saber, el subjecte de la cultura, i el subjecte de la consciència. No volen ser eclèctics, però volen ser això: Trans, perquè saben que els mites de la modernitat estan U.V.I., amb un Progrés i una Indústria, acabats en l'atur; - la Nació convertida en una senzilla descentralització regional batejada amb el nom d'autonomia per allò que el femení, diuen es débil; el Marxisme, instal·lat en una U.R.S.S. regida per gerantocràcies despòtiques i amb una constel·lació de baralles pel poder personal entre els partits comunistes d'aquí; la Joventut tancada en àrees cada vegada més administratives i menys juvenils, agarrotades per l'actuació gairebé en exclusivament del Temps Lliure, sense possibilitat per intervenir en la globalitat dels diferents àrees que voldrien els joves; la Cultura Catalana convertida en folklore i barraqüeta de quaranta cinc lletreferits, nostàlgics del Noucentisme i Pompeus; la Revolució transformada de Monarquia que ens ha salvat del 23-F i ...

Xicots, aquests amb biografies atapaïdes. Un pèl tristes. Com si des de l'adolescència haguessin viscut massa. Han viscut, gairebé, per òsmosi, mil idees, mil anys de modernitat mil pràctiques innovadores que calia viure per no quedar-se enrera. I sols. Sempre a punt per enfilar-se a l'autobús de la nova experiència. Han anat al camp han tornat del camp.

s'han fet ecologistes, han militat, han viscut en grup, han tornat a viure sols; han deixat la família, han tornat a casa han practicat l'amor lliure i en grup, han tingut promès/prop_o mesa més fix. Han fet tantes coses! Però se pre un etern és que ...

És que no s'hi acaben d'acostumar. Perquè naveguen per una mar, per la modernitat, en tot fa aigües. A França, Le Figaro Magazine del maig del 84, dona un retrat d'aquests joves amb % que els retrata a partir d'una pregunta ben inquietant: "Què jutges més important en la teva vida?" .

Un 75% opta per l'amistat; un 66% per la família; un 50% per l'amor; un 55% pels drets de l'home; un 55% pensa que el treball i el progrés científic és el més important; un 41% el diner; un 37% els viatges; un 35% els esports; un 30% la música un 24% la sexualitat. No està malament.

Aquests interessats pels drets de l'home, el progrés, els transmoderns, són els que continuen la veta de l'antiautoritariisme. Valoren el privat i la solidaritat amb els més sotuts. Alguns creuen que el que cal encara i fent els ulls grossos al just aprovat de les institucions democràtiques. és continuar la llarga marxa a través de les institucions en nom del realisme. Creuen, ep, si hi ha feina, que cal integrar-se com a prof_e, jurista, tècnic o economista en la societat civil i, si fos possible, en l'Administració, per modificar les estructures del poder. La revolució des de dins, els sembla que és l'últim clau on penjar-se. I potser tenen raó, si no passa, aquí, el que acostuma a ser cada vegada més freqüent a Alemanya: que hi ha criba per entrar a l'empresa i a l'administració. Criba política, és clar! D'altres, perquè no dir-ho, volen l'enfrontament. Fins i tot, si cal, la lluita armada. Se senten avantguarda, sense base

social. I si poden lluitar armats, usen la provocació.
Finalment, alguns han optat per una resposta més original: a partir de subratllar insistentment la dimensió política del privat proposen que, donat que la societat en bloc no canvia tan fàcilment com diuen les teories i els llibres, potser cal invertir l'ordre i començar pel que tenim més a mà. Això és, ens cal canviar la nostra pròpia vida, lliurant-la dels objectius i les compulsions que la societat imposa. No volem modificar la societat per millorar el quotidià? Doncs, apa, comences pel proper, per la vida quotidiana i la seva monotonia sense sentit. Desprogramen-nos, que els valors socials que hem engolit no són valors personals, i vivim segons la llibertat i la democràcia que volem per al conjunt social! Hem topat evidentment, amb els alternatius. Els que volem viure d'un altra manera, amb uns altres valors, més enllà de l'esquerra revolucionari i reformista.

En el fons volem sobreviure. I sobreviure d'una altra manera. Per això els trobareu en els enfrontaments antinuclears, antiotans, contra la militarització de l'economia i la degradació ecològica.... Volem un canvi radical de valors que orienten la seva vida privada i col·lectiva tot construint noves formes de producció i de consum. A aquests, la majoria de les nostres intervencions en el temps lliure els semblen un pegat. I un pegat, encara, foradat.

N'hi ha molts, oi, de trans-moderns? Per sort els "progres" no s'han acabat perquè és de joves l'inconfessible i la crítica. Però els que ens dediquem a l'intervenció juvenil, cal que fillem pràctic. Cal que la transmodernitat no la confonguem amb el llo de l'enderrocament de mites que este fent els moderns, ja en ruïnes. No són progres els nosaltres. Ells passen per les

ruïnes. Les contemplen. Fotografien. Prenen algun apunt. Usen
quelcom. Però els fills de la modernitat, són fills. No ho són
els pares envellits. Confondre-ho comporta tergiversar tota
la nostra intervenció. Els cal saber l'on són, des d'on actuen
a partir de quines premisses. I els cal saber quina és la
trans modernitat que corre pels carrers, es discuteix en ba-
rris i vol fer ciutat d'una manera voluntària, decidida i
participativa.

Els trans moderns són el cercle pròxim.

1.4.2. PRÈMODERNES EN UNA BARCELONA CIBERNÈTICA

... que si que fa ho en lloc adequat.
Això, no és estudi científic, sociològic o antropològic. Són
fragments d'observació i fragments encara no lligats. I dins
aquests fragments, n'hi ha un que em crida: la multitud, ca-
da vegada més gran, de joves prèmoderns que envaeix Barcelo-
na. Xicotets cada dia més moderats. Més conservadors. Política-
ment, diuen, indefinits, quan sabem que la passivitat és molt
definitiva. Són com joves a la alcàntara! Els xicotets blaus!
Qui són?

Hi ha un tipus de jove que ha quedat ancorat en la tradició
més burgesa dels bons comportaments, amb la façana absoluta-
ment neoclàssica del que s'ha de fer, però és que vesteixi
jeans, wambes i pullovers de colors: deixa passar els grans
obeeix, estufa. està a casa, està a el tresllit de la tele-
va però feina, busca promès/promesa, no protesta, vota els de
casa quan hi ha eleccions.... i, si convé, saboteja en quies-
cions relacionades amb la droga i el sexe, porta una doble

vida que oblidada en societat. Les aparences són la mateixa vida, xaval! I cal cuidar-les.

A la universitat són d'ècils. Practiquen una mena de miserabilis me com a front de l'indiferència en que viuen. Tot ha de ser mínim: mínim interes, mínim esforç ... I quan estan en l'atur, es consumeixen en la mala sort que els ha tocat.

Consumeixen. I molt. Tenen la seva boite, el seu bar, la petita colla d'amics per sortir algun dia. Les vacances les fan en família. I, més endavant, vindrà la parella, el pis modern, els soprers d'oficina/feina i la parelleta catalana, rossa ella, blau ell.

Són els eterns correctes que viuen la vida dels grans i arrelen en el status socio-cultural on han florit. A la ciutat son el jardí dels crisantems, passius fins a la nàusea. Ah, i els partits de dretes se'ls estimen molt.

De totes maneres estimen la democràcia: un 70 % es declara reformista perquè els canvis s'han de fer poc a poc. Per no tenir ensurts. La seva gran revolució és no anar gaire a missa, però més que un 45 % es defineixi com a catòlic. Sexualment son una mica més atrevits que els seus pares. No us penseu gran cosa! i es declaren, en un espit de barra o de misèria, feliços. Un 36 % es considera "molt feliç" o "bastant feliç". Només un 12 % son "poc feliços". I un 1 % "molt poc feliços". Vivim, ja ho veieu, si fent cas de les enquestes, en el millor dels móns, amb uns 501.300 joves menors de 19 anys i 542.000 joves de 20 a 25 anys sense treball i no gaires possibilitats de aconseguir-lo. (Dades del 84 de la Direcció General de Joventut de l'Estat).

La casa, "la casa" de l'E.T., és llavors, la felicitat!

Per això quan puntem les activitats, els mutatges, els febles programes..., els premoderns no compten. Estan tranquils. Els deixen, desgraciadament, massa tranquils!

Els, els correctes, un 26 % prefereixen estar amb el seu cer-

cle d'amics/amigues; un 24 % volen boira; un 22 % vol cin-
ne i esports; un 20 % escolta preferentment música; un 19%
vol promès o promesa per estar "amarrac"; un 18 % prefe-
reix les excursions; un 16 % s'ho conta amb algun instru-
ment musical; un 15 % llegeix; un 11 % s'empassa la tele-
com activitat que més li agrada; un 9 % escolta la ràdio;
un 8 % fa treballs manuals i va a alguna associació, o li
agradaria anar-hi; un 6 % vol fer esport; i un 3 % aniria
a reunions o sessions polítiques. (D.G.J.)

Gent correcta, ja ho veieu, destinats a ser correctes,
contra qui ens hauriem de prevenir, si no volen una Bar-
celona absolutament passiva i portada per l'autoritaris e
i el consum. Que, al/par i a la fi, són els pares que sempre
els manen i ens manen.

1.4.3. POSTMODERNS MALGRAT LES INCOMPRESIONS

A Barcelona és fàcil observar-los, amb una moda descarada
i provocadora. Són ells. Els que accepten que passee. Passen
d'adaptar-se als mites de la modernitat. Ni tan sols cui-
den les aparences. Perquè, si són dissidents? Ho són tant
que ni tan sols lluiten activament contra la modernitat!
El seu és un altre estil. Són més mass media. Més estrelles
del rock i del cine a. Més de les conquestes científico-tèc-
niques. Més moda i disseny: és forma de rabiosa i efímera
actualitat. Per això els seus mites són, simplement, ritus.
Ritus per participar i per imitar. Conductes, en tot cas,
tangibles. Perquè no hi ha cap realitat primordial. Cap
majúscula de Progrés, Revolució o LLibertat. L'únic sentit
està en participar del ritus, d'en surten els esportistes.
I el seu llenguatge no és, evidentment, racional. Va per im-
pactes, per sensacions. Per reflexes de comportaments que
els donen sentit a glopades. En tot cas saben que la moder-

nitat no és cap meravella i tenen prou ànims com per iniciar una aventura dissident que algú, amb mala baba, per no poder -hi ser present per carrossa i esquerranista clàssic, classifica de "desplaçament a la dreta de la vida intel·lectual dels últims anys". No. Per entendre-ho cal tenir menys de trenta anys. I millor no haver arribat als vint-i-cinc. I, cal recordar-ho, no volen mestres, teòrics, pensadors, conductors i polítics professionals. Volen, en tot cas, estrelles per imitar, perquè són terriblement concrets. A mí, em van. Perquè, malgrat tingui una estructura moderna, estimo la postmodernitat. I la contradicció.

La postmodernitat i els postmoderns, no els fa res que se 'ls tingui per un pastis de juxtaposicions. Els hi encanta fer un repas irònic i interessat de totes les cultures per veure què els va bé. Són eclèctics. Terriblement interessats per tot el que els pugui sorprendre, enriquir i fer triomfar. No suporten la notorietat. Per aixó els encanta els U.S.A. i la seva manera de fer primitiva- com de nens-, on la banalitat i la simulació han esdevingut objectes purs.

Sense històries subjectives. Simplement, els encanta. Adoren aquests objectes, Els volen. S'hi volen convertir. Perquè els postmoderns són objectuals. Els trans encara són subjectius. Per aixó al post li sembla que mai no perd res. Tot ho té al seu entorn, per agafar, jugar, consumir i apropiar-se'n. I deixar-ho.

Els postmoderns usen dosis de seducció, de fatalitat, d'ironia i de destí on nosaltres usem raó. I volen, amb tot aixó, bloquejar l' història. Però no compensa la dreta. Volen, en tot cas ulla l' irrevers social. El folre de la ciutat/ són enmascarat per les operacions del subjecte i l' història.

Obten per l'espectacle, obscenament. Per una utopia heterodoxa. Per una revolta contra arquitectes a que il·lex rablement havien d' aferrar-nos. Si voleu, busquen una filosofia de l' història radical ent antídota, per és que no els agrada aquesta manera de dir.

Els prefereixen els gestos, perquè a aguen més que diuen. Segura ent que per aquesta dèria no parlen massa. En tot cas, ne
cessiten una copa. I escolten. Molt. I ballen, més. El seu és
una dansa que amaga i mostra. Els fascina les revistes. La moda.
I, esgotats, surten de nits.

Per dansar al só de les multinacionals? Segura ent. I, qui sigui
inocent, que tiri la primera pedra !.

Els postmoderns volen, si ens posem un pèl cultes, posar punt i
final a un discurs que ha durat segles. Discursos moderns d'alli
berament com el de l'emancipació a partir de la Revolució France
sa, el de la realització per l'esperit en el pensament alemany o
la riquesa com a font de plaer i felicitat promoguda per l'econo
mia política del capitalisme. Discursos tots ells, tocats i refor
cats per el marxisme, vedette innegable del nostre segle. Avui
ningú no hi creu. Són com grans relats de la tele. Fan bonic, però
sonen a teatre/comèdia: telefilms idcult.

Per això els postmoderns, en la crisi de creences i sentit que a
tots ens obsessiona, han intentat untar-s'hi. Han intentat bus
car sentit al sense sentit, com ho van fer els seus predecessors
romàntics, dandyistes o el nihilisme i actiu nietzschia.

Els postmoderns són actius. No estan d'acord a b c i m i a acabat
el discurs modern que ha fragmentat en camps d'aplicació independentes
la vida i l'ha fet local, política... deixada a la competència
restringida dels experts. La logica postmoderna ^{no} perd global.
I en fa, a vegades, especial ent la vida de cada postmodern. En
el seu Jo. Que és allò que és estí a.

Valdria tancar la visió a b el te a que tots creuen qual s'enfren
ten a la postmodernitat des d'una perspectiva intel·lectual: l'era
postindustrial amb les esves promeses de treball fantàstics i
d'intercanvi entre els robots, les computadores, la biotecnologia i la
supertecnologia de l'espai. Sí, de tot ent això és un carroussel
electrònic, les computadores es carreguen il·lució de treball i a l'
lleure hi amiben per agraïment. És un discurs bonic, segura-

Ajuntament
de Barcelona

Avinyó, 7. pral.
Barcelona 2
Tel. (93) 301 12 21

ent realitzable, que ens donarà un nou serle i una manera de viure, si ho voleu i ens ho guanyem, és humana. Perquè no? Però ara és un discurs futurista. I ens cal ser més moderns en el plantejament: ens va l'ara. I l'ara dels futures no és ni informàtic ni telemàtic. En tot cas, alguns, s'hi preparen.

IIIAE

IRIIE

IRIIN

2. ESCOLTAR LA CIUTAT, TREBALLAR PER BARCELONA.

Són dues accions paral·leles que cal fer, constantment, els que intervenim en le col·lectiu dels joves: escoltar molt, sense pre/judicis. I treballar per als joves de Barcelona. Que malgrat siguin joves com els de Vic o Dublín, les coordenades els punts cardinals o, com deiem el l'apartat anterior, els quatre cantons de la ciutat, el temps lliure, la cultura i els joves, marquen un estil de joc.

He intentat, doncs, en les pàgines que heu llegit, ensenyar totes les meves cartes, els quatre cantons, el joc de l'oca, amb repeticions i pous negres, el cercle dels disbarats, el parxis, en definitiva, del blau/ciutat, el vermell/oci, el -groc/cultura i el verd/joventut. El joc està doncs, en Barcelona marxa, disposat.

I hi hem convidat a fer joc, a la timba de propostes, al disseny d'estratègies..., a vint-i-set tècnics significatius - en àmbits concrets i amb tota la voluntat, parcials.

Val a dir que ens hauria agradat convidar al joc, tants participants com joves i tècnics hi ha a Barcelona. Perque aquest el de la Cultura i el Temps Lliure és un joc de ciutat: un - gran joc de ciutat. Un jo on ens la juguem, tant se val! L'atzar, la proximitat, les circumstàncies i la cartografia assiàtica, han fet que en les pàgines que segueixen s'hi an guin vint-i-set jugadors entrenats i destres. Podien ser més i podien ser menys. Jutgeu per el resultat, usant el 'lotxo', la cartografia assiàtica i el treball dels pulidors de lenti lles. que deier.

Ajuntament
de Barcelona

Avinyó, 7, pral.
Barcelona 2
Tel. (93) 301 12 21

A cop de dau sobre la ciutat, amb l'un, dos, tres..., a cada cantonada, obrim el clic/clac del cassette urbà a una succesió de jugades que, ens agradaria, acabessiu amb la vostra, anònima, però tanmateix, no menys valuosa que les que aquí - us presento.

51.
bis

2.1. ENS FALTEN MECANISMES DE PARTICIPACIÓ ÀGILS.

Prudenci Sánchez, president de la F.A.V.B.

Les Associacions de Veïns han tingut un paper important en l'estructuració de la democràcia a Barcelona, i són, avui mateix una veu crítica i positiva que denuncia, proposa, col.labora... en l'estructuració d'una Barcelona més de tots i per a tots.

Per aixó calia que a l'inici d'aquestes converses sobre els joves i la ciutat, les Associacions de Veïns prenguessin la paraula. Per moltes raons. I n'explicitaré una: els joves són teixit urbà, són Societat Civil, són Barcelona participativa...

En Prudenci Sánchez, de la F.A.V.B., és l'home que no es can^{sa} d'estar al peu del canó. I ningú pot dir d'ell que tingui una visió arcaica o derrotista de la Barcelona Civil i la Barcelona Administrativa.

Un matí, cap a mig dia, asseguts a l'I.M.A.E. obrim la conversa.

- Tu creus que els joves de Barcelona participen en tot el que està passant en aquesta ciutat? La resposta és contundent.

- A veure. Els joves, en el sentit de participar, balluguen, fan coses, i tenen idees. I projectes. Evidentment, no d'una forma excessivament definida. Però és cert que avui hi ha una efervescència juvenil a Barcelona. Indiscutiblement! Es constaten intents d'autoafirmació per trobar mecanismes d'identificació. Es vol trencar i, quan cal, assumir la realitat conflictiva que hi ha a nivell social. Sense cap dubte els joves te-

nen sensibilitat de participar en el que proposa L'Administra
ció. Però penso que l'Administració no s'ho acaba de creure
perque ofereix mecanismes i possibilitats participatives poc
atractives, tant pels joves com per molts altres sectors so-
cials. Mira, et dic més encara. L'Administració no té vocació
paternalista. Ofereix coses, crea una imatge que en el sentit
que l'Administració està a l'aguait i al servei del que la so-
cietat i els joves necessiten..., però els mecanismes no són
ni els adients ni els que els joves demanen.

M'ho temia. I malgrat em dolgui, té molta raó. Serà que és di-
ficil trobar mecanismes àgils i atractius? S'ha fet tot l'es-
forç que es podia i calia? S'ha anat deixant per l'endemà?
En tot cas, vull saber si els polítics i els tècnics muni-
cipals, això de la participació, base de qualsevol democràcia,
s'ho creuen.

No s'ho creu passa ningú això de la participació. Ni polítics
ni tècnics, ni els propis joves. Per situar bé les coses, cal-
dria esbrinar què vol dir participar. Participar vol dir, en
tot cas, cedir una part de les pròpies decisions a l'altre.
I avui, més aviat s'enten per participar la recerca de consen-
sos en l'acceptació de la política municipal o d'una àrea, un
director, un funcionari... No s'ofereix un reconet més gran o
més petit a la taula on es decideixen les coses. Et poso un -
exemple. No és igual fer un Centre Cívic i, apa, que la gent
hi vagi, que fer un Centre Cívic i dir a la ciutat: mireu, a-
quí hi ha un espai, vosaltres poseu-hi les idees, la pràctica
i la dinàmica.

- Prudenci, tu però, encara confies que aquesta Administració
té ganes de fer Barcelona més participativa...

L'Àrea vol ser més jove que els mateixos joves: més rockera que els propis rockeros, més a la page, a la moda..., per - superar una mena de complexa que arrossega l'Administració: es carca! No val. En el fons estan convertint als joves en espectadors que usen serveis. Són els que s'els ha de ges- tionar.

Ha sigut, és veritat, difícil crear l'Àrea de Joventut. Hi ha una història apassionant per escriure dels perquè de la gestió directa, de la motivació descarada del no passar més gestió... Algún dia caldrà escriure-la perquè és la histò- ria recent d'un moviment juvenil que, ta bé, s'ha fet Admi- nistració. Una Administració/Àrea de Joventut que ara li - cal urgentment, reciclar-se. L'eina és el Projecte Jove.

- Cal preguntar i investigar què volen els joves de Barce- lona, sapiguent que bona part de les respostes l'Ajunta ent no les podrà satisfer. Perque, a veure, quin és el proble a dels joves? Es un problema vital de supervivència, de guan- yanr-se la vida de fer-se un forat... Poca cosa hi pot - fer, amb tot aixó, l'Administració Municipal. Però sí que - pot fer i ha de fer, una cosa: comprendre que la joventut és un sector important de la ciutat, i que la ciutat acull malament les expectatives dels joves, un dels sectors ciu- tadans que avui s'ho passa més malament. A partir d'aquí, i saben que els joves tenen ganes de muntar-s'ho, de fer - coses, cal donar recursos a partir de l'unitat: barri, l' estudi d'on calen equipaments, les zones més difícils de - convivència... Segurament que aixó no és massa rentable po- líticament, però és una experiència més ambiciosa i arrisca- da.

-La gent jove té ganes de tot. Però l'efervescència associativa de Barcelona manifestada en petites associacions que van configurant el teixit sociocultural urbà, és vital encara? No està irremissiblement, a la UVI?

-No. Malgrat siguin els joves els primers que han fugit de les Associacions de Veïns perquè els preocupa poc l'actuació sobre el concret urbà, hi ha una tendència associativa i una forta tendència a l'agrupació entre els mateixos que han donat experiències significatives i noves. Però, repetixo, els manca recursos. I quan dic recursos, no vull dir només el model clàssic de l'escoltisme reciclat que pensa amb centres i prou. Cal donar locals als joves perquè hi facin música, tallers... Experiències com la de l'ocupació dels locals a Gràcia no s'haurien de tallar aplicant, d'una manera absurda, criteris legalistes. Recursos també són, i no s'en parla mai, el salari social que asseguri als joves una mínima independència quan els és impossible trobar feina... Els joves volen recursos no tutelats. I, aquests són els únics que poden dinamitzar al grup de joves.

Salari Social. Cal retenir-ho. Un salari social en poca quantitat i en recursos d'infraestructura. Pot semblar un somni. Ho dubto. Quan quelcom és estrictament urgent, és més aviat una necessitat que cal aconseguir.

-M'ha impressionat, Prudenci, això de la por. Jo també penso que la gent que avui està a l'Ajunta ent val i que la por ha paralitzat moltes actuacions. La por i la burocràcia que acaba per tot l'aparell que acaba per tot l'aparell administratiu a tota vela per posar trabes, superlegalitzar-ho tot en una llei que es norma d'una possibilitat i no

norma de desenvolupament. Sense tanta por, Barcelona tindria més vida, i seria dinàmicament, una ciutat més oberta i decidida.

-Tot aixó és un gos que es mossega la cua. Mira, les resistències de l'Administració a admetre formes de participació oberta, desanima a la gent, als joves, a la ciutat. No convida a la gent, en absolut, a participar. Aquesta resistència, aquesta incapacitat municipal mata moltes possibilitats moltes idees que s'estronquen perquè saben que l'interlocutor, l'Administració, no respondrà positivament. Jo, ben sovint, quan la gent del barri em demana on es pot participar en una feina sociocultural, els dic que vagin al districte, a l'Ajuntament de plaça Sant Jaume... I et diuen, no, gràcies! Cal, sense perdre més temps, posar sobre la taula la peculiaritat històrica d'una Barcelona associativa entrica i creativa que ha permès un temps de crisi per uns canvis poc assumits, pels que voten, pels que no voten i pels que han sortit votats, i refer-la. Cal fer possible la participació, sense donar més plaques.

Darrera la conversa s'hi anava fent present una Barcelona on Administració i Ciutat estructurin, pensin, intercanvien, dissenyen, proposant i realitzen, en un intent modernitzador i dinàmic d'anar socialitzant/participant la ciutat. Aquesta ciutat que els joves d'avui han fet tan seva, que la canten amb els seus alts i baixos, en rock, la pinten en tebeos i la recorren de punta a punta.

En tot cas, la proposta de la F.A.V.B., vol dir cooperació per superar l'opacitat mutua que avui tenim, encara, entre l'

Administració i la Societat Civil. Per aixó caldrà fer pac-
tes flexibles. I caldrà ressucitar un vell tema: la solida-
ritat. I, encara, des de l'Administració, caldrà fer, peró
que la participació sigui és àgil i clara, un esforç de -
transparència política i ad inistrativa a partir de la des-
centralització de la gestió pública.

Feina no ens falta, si s'en vol! I, pel que sembla, hi han
les condicions necessàries.

2.2. APRENDRE A VIURE I A USAR BARCELONA.

Anna Cortadas i Júlia Terrén, responsables de les Setmanes i Activitats de Cultura als Centres d'Ensenyament Mitjà.

On hi ha molts i molts joves de 15 a 18 anys a Barcelona, - cada dia i moltes hores? Guanyarien qualsevol concurs, amb una pregunta així. Perque els Instituts i F.P. són un espai on els joves s'hi passen un retall i portant de joventut. Però si el concurs continua amb preguntes un pèl més difícils com, què hi fan aquests joves en els Instituts i F.P.? Molts respondrien amb molta fermesa: estudien. Estudien, i prou? Home, mira...

Malauradament als Instituts i F.P. no és s'hi estudia. Però hi han professors, alumnes, directors, l'Àrea de Joventut... que voldrien que l'Institut i F.P. fos un espai de Cultura. I de cultura viva i participativa. I, es clar, així no és gens de fàcil perque les institucions costen de canviar.

L'Anna Cortadas i la Júlia Terrén són les responsables d'una experiència de dinamització cultural als Instituts de Barcelona que, per tot el que té d'importància el marc de l'ensenyament quan es creua amb la cultura, cal analitzar i situar dins el marc de nova estructuració que representa el Projecte Jove.

-Anna i Júlia, perque us fiquen als Instituts? Amb la Júlia ens coneixer des del primer moment que vàrem iniciar el Servei de Joventut. L'Anna és una moderna profunda molt televisiva. Hi ha un primer moviment de sorpresa, però estan molt segures en tot el que han fet.

-Nosaltres pensem, des del Departament de Dinamització Cultural de l'Àrea de Joventut, que la formació en els Instituts i F.P. , ha d'èsser global i no només cenyida a un pla d'estudis que no contempla gens altre tipus d'activitats que les estrictament acadèmiques i reglades. Alguns parlen d'activitats extra-escolars. No ens agrada. Els plans d'estudis estan fets per a tothom i no contemplen la peculiaritat de cada Institut, els seus alumnes, barri....Amb les Setmanes de Cultura, que és el que nosaltres oferim, ens proposem: fer que la realitat sociocultural que l'alumne viu fora de l'Institut, s'apropi a les parets del Centre, i intentem, també, que tot un marc de formació més per l'acció social i cultural, no contemplada en el saber acadèmic, formi part del bagatge educatiu de l'Institut.

-Quan van començar les Setmanes de Cultura?

- Ara fa un parell d'anys. I heu variat la proposta. Quan vàrem començar s'intentava estructurar, a l'entron d'una setmana, tot allò que no era possible en el temps escolar, tipus tallers, teatre, debats, concerts... Avui parlem més d'activitats a seques que van espurnejant la vida acadèmica de l'Institut. Però pensem que les Setmanes van ser una bona manera de trencar gels en Instituts i F.P. poc acostumats a l'activitat cultural. Les Setmanes, evidentment, han obert pistes, però de seguida ens vàrem adonar que l'activitat cultural havia d'èsser un component de la globalitat de l'Institut i F.P. tan important com les assignatures que s'hi donen i amb la mateixa dimensió de temps: tot el curs. Per aixó actualment estem treballant a 6 Instituts i F.P. programes globals de dinamització cultural i , si es vol, dins -

d'aquest programa s'hi contempla una Setmana de Cultura.

-Com reben els professors de l'Institut i F.P. els vostres recursos?

-L'idea no és que els professors ho rebin, sinó que els professors els creïn a b els alumnes, les comissions de pares i tota la gent implicada en la vida de l'Institut i F.P. Nosaltres volem marcar només uns criteris mínims i facilitar, evidentment, recursos que ens assegurin que no no és subvencionem: volem treballar conjuntament amb ells. Moltes vegades, la nostra col.laboració, si no en massa de tot aixó d'organitzar i dinamitzar, va bé per fer-los adonar que cal usar els recursos del propi barri i del propi centre, car hi ha professors que poden fer de monitors, alumnes que estructuren activitats... Ara com ara, la situació és aquesta: hi ha uns pocs Instituts i F.P. que són molt actius. Tenen moltes propostes i reben alló que s'els ofereix d'una manera crítica i positiva. Són els que creen comissions d'alumnes i s'autoorganitzen. Hi ha un segon grup, numerossíssim, d'Instituts i F.P. que tenen un bon professorat, però que passa. Es limiten a donar bé la seva assignatura i a organitzar algunes activitats complementàries al seu centre d'interés o al seu departament. Finalment hi ha alguns Instituts i F.P., pocs i bàsicament del centre de la ciutat, que es tanquen en rodó i que continuen vivint a l'any de la pera.

-I els alumnes?

Mira, els alumnes els encanta que s'els organitzain activitats per consumir, per omplir actes, avui és fàcil. Però no -

té cap color per nosaltres. No és èxit. És, en tot cas, un -
exponent de passivitat. Per aixó actualment, aquest curs hem
posat com a condició de treball/recursos que en cada Institut
i F.P. hi hagi una comissió d'alumnes que prepari, amb nosal-
tres, la setmana o el Projecte anyal. I val a dir que, mal-
grath hi hagi una deficiència absoluta en tot el que vol dir or-
ganitzar-se, gestionar, programar..., tenen un cert interés
alimentat per la intervenció del professorat.

Suspirem. Perque hem arribat a un gran tema. E.G.B., B.U.P.
i F.P., i les reformes que sonen, continúen posant l'accent
en la informació. En el saber, en fer accessible el saber, o-
blidant quelcom cada vegada més urgent per moure'l per Barce-
lona i per la vida: cal aprendre a actuar. En tot cas les Set-
manes i les Activitats de dinamització cultural, encara que
ínfimes i ficades amb calçador, intenten oferir estris per -
actuar a b imaginació sobre la realitat que ens envolta, es-
pais on els alumnes aprenguin a relacionar-se i a participar
en grups, activitats, muntatges, associacions... I intenta -
que els barcelonins, des de joves, anem configurant una ane-
ra d'entendre i pensar la ciutat. Que no és gens fàcil.

-I què volen els alumnes?

-Tallers, tallers, i activitats lúdiques.

-Serà perque les assignatures continuen ensenyant l'estric-
ta cultura tradicional, patrimonial, històrica, alló que hom
ha de saber per tenir una cultureta bàsica i poder comprar -
els fills de fascicles que ara ens toca col·leccionar?

-Segurament. Però nosaltres este potenciant -i és difícil-

que s'usi i s'incorpori a la vida de l'Institut i F.P. la cul
tura viva de Barcelona.

Ecco. Hem arribat a un altre centre neuràlgic. El document de Bremen sobre Ciutat i Cultura recomana als municipis que col·laborin amb l'instiutció escolar principalment en un àmbit clau a Barcelona: el de conèixer i usar la ciutat com estructura socioculturalment viva. El municipi de Torí, per exemple intervé en l'escola i en la presó perquè creu que, com institució, són un apartat important de la ciutat. No són espais extramunicipals. Són centres on els ciutadans joves hi fan aprenentatges per viure a Torí i, en el cas de la presó, per tornar a conviure a la ciutat.

-És l'objectiu que persegueixen. I va un exemple. Els de l'Institut del Besós varen muntar una gamma a des del seu barri a la Plaça de Sant Jaume. Les proves/dificultats que havien de superar per fer del cas una aventura eren senzilles. N'hi havia una que deia que calia reunir-se, finalment, al lloc on Colom va arribar a Barcelona. Tots sabien, per informació escolar, que el lloc és el Tinell. Però on era el Tinell? Alguns grups, perduts, van arribar hora i mitja tard!

-Anna i Júlia, esteu contentes del que feu?

-Mira, ens dona una mica la sensació que fem de senyoretetes, - que som una mica paternalistes, saps, costa treballar en l'ensenyament per més bona voluntat que hi hagi per part dels professors. No hi han estructures fàcils de participació, d'opinió, de debat, de canvi...

-Penseu doncs, estructurar-vos i fer propostes diferents?

L'Institut i l'F.P. és un bon medi d'acció, però és un medi difícil que pot anar convertint les Setmanes i les Activitats en una assignatura més. Per aixó la tendència seria arribar a no fer res als Instituts i F.P. perquè els Instituts i F.P. ja s'ho mantenen guapo en una formació integral. No pot continuar sent, l'Institut i l'F.P. un centre que no més prepara per la Universitat o dona Formació Professional. Molts, com l'Institut Picasso, a Torre Baró, tenen dades culpadores: només un 2% van a l'Universitat i un 1% l'acaba amb títol! la resta opta per la formació professional deixada de la mà de Déu o deixa d'estudiar. Trist, oi, si només han disposat d'una formació d'assignatures i res més? Formem en tot cas ciutadans? I, reprenent la pregunta, sí, reestructurem i proposem. El nostre departament pensa que hem de concebre la cultura com un hàbitat o com un menjar. Per aixó pensem que comença a ser una mica incoherent parlar de Cultura en llauna de Setmana o en el que sigui, dins d'un centre que se suposa serveix per fer cultura! La nostra proposta, doncs, i dins d'aquesta concepció, és ben senzilla: continuarem treballant amb els Instituts i F.P., intentarem que totes les activitats que es puguin fer de l'Institut i F.P. en altres indrets ciutadans es facin i la participació sigui voluntària. Per exemple, aquest curs els Instituts proposen sessions de rock a Zeleste, es va al Romea... Volem, en definitiva usar la ciutat: Que la ciutat viva i culturalment entri dins de l'Institut i que l'Institut circuli per les zones dinàmiques de la ciutat.

-Una bona síntesi.

-Avui és qüestió discutida, hi ha pedagogs que pensen que l'Institut ha de ser un centre que s'autoalimenta amb ecosis

tema propi. I hi ha qui pensa que el centre és un espai natural de gent que ha de servir de motivació per engegar grups, activitats, sortides, usos de ciutat...

Clic, fa el cassette. Sobre la taula, quan sintetitzo la llarga conversa, hi tinc el text de Bremen que aniria bé, oi, a-nar realitzant i no, precisament, per alló de que som Europa: és una necessitat vital de Barcelona ciutat!

2.3. BARCELONA, CIUTAT DE TEBEOS I HISTORIETES.

Joan Navarro de l'ex-Cairo i Onliyú, del Víbora.

El Cairo, el Víbora, Nazario, Roger, Montesol, Mariscal..., són alguns dels noms que s'identifiquen amb Barcelona, amb la ciutat com a producció, amb la ciutat com a creació, i amb la ciutat com a devoradora de tebeos.

Papers de Joventut, en el seu monogràfic dedicat al tebeo, -que no còmic em diu en Joan Navarro-, aplega un bon reguitzell d'anotacions que ens poden ajudar a enquadrar la conversa.

a) La historieta gràfica és un mitjà de comunicació específic, amb un llenguatge propi, estructurat en funció de les característiques del mitjà. Cal aprendre aquest llenguatge.

b) Arribar a ser dibuixant de còmics és avui una il·lusió de molts joves, no calen estudis, només imaginació i traça, i d'altra banda el mercat sembla abonat.

c) El còmic pot ésser també un bon mitjà pedagògic quan se l'usa amb imaginació i sense prejudicis...

d) Un taller de còmics en un centre cultural aplega, de seguida, un grup de xicots aficionats, disposats a aprendre i a passar-s'ho bé comunicant les historietes, les seves vivències i les seves fantasies.

e) De vegades és difícil trobar la forma de fer que les coses que preocupen siguin discutides entre tots per veure-hi clar, per trobar sortides, per avançar, en definitiva. Però el còmic pot ser un bon mitjà per aconseguir-ho.

Joan Navarro i Onliyú són dos puntals del Cairo desaparegut injustament i a punt de tornar, i del Víbora. qui no els coneix? Per aixó sense més preàmbuls, obrim la historieta de la conversa que Joan Navarro porta amb Lucidesa.

No entenc suficient de política. Perquè ens criden a nosaltres? Que hi pinta aquí? Som un parell de representants de l'empresa privada i estem, ara, conversant amb una Administració socialista que vol intervenir en la cultura!

M'agrada aquesta franquesa. Sempre presàgia una conversa agradable i nutritiva, Per aixó, sense embuts encetem el tema: en l'àmbit de les historietes, què ha de fer l'Àrea/Ajuntament de Barcelona?

-Fitxar-nos a nosaltres! Per més que ser funcionari ha de ser una cosa ben estranya, oi? Mira, penso que l'Administració, quan vol intervenir en el camp dels tebeos, sempre s'equivoca perquè el desconeix. En aquest país som una dotzena d'entesos i valdria la pena que, sempre, en consultéssiu a uns quants. Jo, en aquest àmbit de la intervenció municipal, he pensat proposar-vos algunes coses molt concretes i pensades. El tema, evident ent, podrie enfocar-lo com un interès de l'Àrea de Joventut per el te a historieta. Es ben cert que els joves en llegeixen i en fan. Però penso que cal començar per un altre cantó: Barcelona és el centre de la industria de la historieta de l'Estat Espanyol des de fa molts anys i l'Ajuntament no ha fet mai absolutament res per recolzar-ho, per capitalitzar-ho, per vendre la imatge de Barcelona com a ciutat productora de tebeos, com està passant amb altres capitals de l'estranger, i com, si no ens donen pressa, serà aviat Madrid

Ajuntament
de Barcelona

Avinyó, 7, pral.
Barcelona 2
Tel. (93) 301 12 21

que està intentant crear una estructura de tebeos que no existia.

-Situem-nos doncs de plè a la ciutat/Barcelona. I ataquem si us sembla bé, els fanzines.

-Per mi un fanzine no l'ha de subvencionar mai, perquè per fer un fanzine se'n ha de tenir moltes ganes: t'hi has de jugar el tipus! Un fanzine sempre és molest, agressiu, explica allò que no pots trobar en un altre vehicle. Per això et montes el rollo. Per favor, no feu fanzines des de l'Administració. En tot cas, recolzeu-los, compreu alguns números per centres públics... I no deixeu que desapareixin fanzines com Zero, a Gràcia!

-I dels fanzines a les historietes.

-Que aquest és el tema. Recolzeu unes quantes coses que promocionin Barcelona. El model l'acaba de donar França. El Ministeri reparteix uns diners, per a la protecció dels tebeos, a les publicacions que no es podrien mantenir i tenen qualitat. Perquè ho fan? Doncs perquè volen mantenir un nivell de tebeo francès bó i mundial. Aixó és rentable per França i seria rentable per Barcelona/ciutat. Caldria també, que per fer aixó es repassi el que ha sigut el món del tebeo, el que ara són i el que, sobretot, poden ser a partir d'ara. He d'optar per l'historieta feta per autors joves, tan els que ara són professionals com els que venen al seu darrera i no tenen lloc on publicar i són els qui faran uns tebeos que interessaran, realment, als joves, per la seva estètica i un contingut proper als conjunts pop, a una certa literatura i cinema...

IIIADNIA

INTENIA

INTN 69

-S'en venen molts de tebeos?

-Jo per tebeos entenc El Cairo (20.000), el Víbora (40.000), Madriz... Si contes que entre ambdues tiren uns 60.000 exemplars, dels que uns 15.000 es venen a Barcelona quan s'en podrien vendre 100.000 o 200.000, tú mateix. Tot està, en les historietes, per fer!

-Anem als dibuixants. Són molt joves, són bons?

-Hi ha gent boníssima. Jo estaria en condicions de fer cinc revistes d'historietes amb dibuixants de primera línia i molt joves, amb un primer any d'un nivell acceptable i un segon any d'exportació estrangera. No és cal treballar-los una mica i donen molt. Perque són bons, hi posen dibuix, tenen tècnica, qualitat, no tenen més de 25 anys! Barcelona és una ciutat amb cantera.

Barcelona, per Joan Navarro i Onliyú que continuà escoltant i afirmant el discurs meditat d'en Joan, ha de ser una capital de l'historieta. Més clar, l'aigua de Canaletes. Com? Promocionant a les petites empreses perque, cal anar-ho dient és feina de l'Administració Local, del Municipi, activar econòmicament la ciutat, col.laborant, amb tot el que calgui, amb l'empresa privada d'iniciativa. Es aquesta la funció del Saló del Còmic?

-Per mi és sorprenent que l'Ajuntament no recolzi aquest Saló. Un Saló dolent, val a dir-ho, que està marcat per una capelleta que talla el bacallà al seu gust i fan el seu Saló: descuiden la faceta cultural, la promoció l'adreçar-se als jo

ves... Hi van 20.000 visitants. Caldria arribar, amb un mínim d'esforç a 200.000!

L'Onliyú intervé per descriure'ns el Saló instal·lat a la muntanya de Montjuic, com un Saló maleït, sense baixar al carrer de Barcelona. El Saló cal que ramblegi com fa el tebeo de Barcelona. Llàstima! Han confós el Saló amb una exclusiva botiga de negoci de compra/venta.

-La nostra idea és el Saló d'Angulema, viu. Entres a la ciutat i tot són tebeos: a les botigues, als hotels, als carrers i places, als restaurants... L'estació del tren està plena de quadres de dibuixants..., amb una carpa central, un museu amb exposicions, amb la col·laboració del Municipi... A una ciutat que hi fa un fred que pela, hi ha, apilotonats, uns tres-cents mil visitants! Amb un impacte i una ressonància interna cional brutals! El resultat és senzill: la indústria francesa de les historietes és, avui, de les fortes i, inclús, moltes llibreries han passat la crisi del llibre amb l'augment de la venda del tebeo. Caldria fer quelcom aquí que hi han encara petites indústries, gent bona... la batalla no està perduda. No és la batalla de la música o les discogràfiques, que ja hem arribat tard. Aquí hi ha l'empresa i hi han dibuixants exportables. A França es publiquen una vintena de dibuixants - d'aquí. I cal afegir-hi Holanda, Alemanya, Itàlia, Suècia, Dinamarca, E.E.U.U.... La joventut exporta obra. Perque, saps, ester de moda a l'extrenger i aquí no ho saben!

-Hi ha encara, diu en Joan Navarro, alguna cosa més a apuntar Si monten exposicions de tebeos, lireu de no muntar-les a un nivell que et caigui, com a visitant, la cara de vergonya. No us recomano fer exposicions. Mira, l'original d'un còmic

és l'original d'un còmic i reclama ser publicitat. Vol ser imprès. I un quadre és un quadre. Si teniu diners, fareu - més servei a Barcelona muntant una Tebeoteca que amb quatre exposicions. Una Tebeoteca institucional que centralitzi col·leccions tipus Institut Municipal d'Història. Cal un centre de documentació. Podem tenir, en dos mesos, 10.000 tebeos. Paraula! I sense un pressupost que et tiri d'esquena a terra, et montes aquí la millor Tebeoteca d'Europa. Perque hi haurà el material i esdevindrà el centre de documentació obligat - per qualsevol interessat en el tema. Jo tinc, per exemple, - 30.000 tebeos que deixaria en aquest lloc de fiar.

En definitiva, cal parlar-ne molt més. Queda en la cinta, una quantitat de dades sobre catàlegs de tebeos, maneres de subvencionar a empreses perque no hi hagi "xanxulleo", projectes pròxims de gent com en Navarro que s'arrisquen amb noves publicacions, dades tècniques per una possible i desitjable Tebeoteca, descripcions detallades d'amics i dibuixants, comentari sobre la situació de l'historieta a Barcelona a nivell - estètic i empresarial...

M'ho guardo. M'ha interessat transcriure una visió amplia del que una Àrea/Ajuntament cal que faci ja no per als joves: per la ciutat. Amb una Barcelona com a centre de producció d'historietes, amb una visió internacional com a gran ciutat que som i com a centre de creació reconegut, els joves dibuixants els joves empresaris, els joves dissenyadors, els joves lectors..., hi sortirem guanyant.

Barcelona, en definitiva, és la ciutat del tebeo i la historieta.

2.4. AUTOGESTIÓ EN ELS CASALS DE JOVES.

Joan Torrella i Nico, Departament de Casals de Joves de l'Àrea de Joventut.

Els Casals de Joves van ser una innovació, pel que fa a equi-
paments públics per a joves, del primer Ajuntament Democrà--
tic. Ha plogut molt des d'aleshores, i actualment Barcelona
té oberts 31 espais per a l'ús dels joves de la ciutat. Qui
na és la seva situació actual? Com es presenta el futur imme-
diat?

Ningú millor, com a oracle i com analista de la realitat ac-
tual, que el Departament de Casals de Joves de l'Àrea de Jo-
ventut. Un departament que té ja una llarga història i que -
ha esdevingut el pols urbà dels barris de la ciutat. En Joan
Torrella, que n'és el responsable i el Nico -sempre l'he as-
sociat a la màquina de fotos de l'idem nom amb K-, que n'és
un dels coordinadors territorials, tenen moltes hores de vol
material de discussió a la carpeta, problemes mil, i un fu-
tur dibuixat, que, m'agradaria, fos possible.

- Si fossis la tele, comença en Joan Torrella, et diria que
un Casal de Joves és un espai de titularitat pública i que -
el servei que s'hi dóna és assumit per l'Administració que -
és qui el financia. Vol ser, un Casal, un instrument, amb re-
cursos que facilitin el desenvolupament d'activitats de temps
lliure per a joves que, per no caure en el ganivet de les -
edats, diguem-ne no estan casats. Un instrument d'intervenció
per una zona que es planteja la seva feina coordinada amb al-
tres equipaments municipals i no municipals: d'associacions,
d'entitats, parròquies... Amb una especificitat: el jove hi
pot anar sense necessitat de res en concret! Com espai obert,

bàsicament, és acolliment. Trobada. Id'aquí en surt l'estímul per engrescar-se a fer qualsevol tipus d'activitat positiva en el seu temps lliure. Al Casal, si es decideix, hi trobarà altres joves companys, recursos, un espai, un animador per facilitar estructures...

- Però els joves, els usen?

- Sí. Els Casals estan bastant plens quotidianament, amb una tipologia de joves que varia segons els barris. Mira, és molt difícil fer realitat això de que els Casals de Joves estan oberts a tots els joves del barri! Un sector s'el fa sempre més seu i manquen un tipus d'activitats segons el seu rollo que fa que altres sectors de joves els hi costi més trobar-s'hi. De totes maneres cal remarcar que un Casal de Joves avui encara és un projecte i que la concreció d'aquest projecte està condicionada, a cada zona, per moltes variables que costen de controlar, com la mateixa infraestructura del casal que determina el que després s'hi podrà fer, la cogestió que es vol portar amb els grups gestors i que, a cada casal, té característiques pròpies, la coordinació entre casals... Hem avançat en aspectes tan importants com l'econòmic. Però els casals continuen sent un projecte per desenvolupar.

- La població juvenil, subratlla el Nico, és cada dia més exigent. Si un casal no és igual a un bar o a un centre privat, s'escolleix el privat. O es quedaran al carrer. Un Casal de Joves, avui, necessita un bon equipament, un bon material, una bona oferta de possibilitats i un bon ambient dinamitzat per l'animador. I, encara, hauria d'esser un espai -

suficientment apte perquè el poguessin usar les entitats del barri, com gran equipament per a certes ocasions.

- De veritat, la infraestructura avui és un filtre a l'hora de seleccionar quins tipus de joves utilitzaran aquest equipament. Les mateixes entitats, en una gran majoria tenen uns equipaments millors que els que pot oferir un Casal.

I és que els temps canvien. Quan vàrem iniciar l'Àrea de Joventut, recordo que venien grups de joves que volien i exigien un local al barri. Anaven per feina. Els hi era igual - que no tingués llum, ni aigua, no fós massa gran... Venien amb locals/destartalats que els ^{hi}semblaven meravelles. I per allò de que cal col.laborar, fer costat, caminar junts..., vàrem iniciar els Casals de Joves. Després, les estructures físiques ens han tornat en contra i, especialment amb quatre/cinc anys, el simbòlic dels joves ha canviat. Avui es desitja grans espais, freds, molt urbans, d'una estètica en la que l'important són les persones que hi circulen..., tipus KGB o Universal, per entendre'ns. Jo ho tinc escrit, de fa un parell d'anys, a Papers de Joventut: CLUBS METROPOLITANS PER A JOVES. La història dels joves, canvia molt ràpidament, com en la seqüència flash d'una historieta/tebeo. Però tornem a la conversa, a la fotografia del que està passant.

- Si continuem parlant de projecte, fa en Joan, jo penso que l'intervenció dels Casals de Joves són un estímul per a l'utilització positiva del temps lliure i, per tant, una proposta de creativitat cultural que parteix d'uns equipaments molt impersonals que s'ha d'omplir de la personalitat dels propis joves usuaris del barri amb el suport dels animadors/professionals de la sociocultura. Personalitat que es manifesta en

una doble vertent: en la capacitat per acollir i estructurar les iniciatives que surgen en l'entorn immediat, i en la capacitat de dissenyar i gestionar un programa d'activitats propi que reculli grups de teatre, video, ecologia..., com activitats de participació, i activitats d'espectacle.

- I si us demano que feu una carta als reis, del Projecte Jove per la ciutat de Barcelona, què els hi demanariu?

- No seria capaç de demanar unidireccionalment, fa el Nico. Els Casals de Joves són tan multicasuals que per fer una actuació més contundent cal abordar el teixit social. Tenim un feble teixit sociocultural. Com optimitzar-lo? Aquesta és la qüestió. Els Casals de Joves, en tot cas, han de servir per crear teixit social. Cò? Reemplantant i subratllant l' idea bàsica de que han de ser els propis joves usuaris - que autogestionin els casals. Si això es logra, seran nuclis de reproducció: un espai d'aprenentatge per autoorganitzar la Societat Civil i fer-la més forta en el seu teixit social i cultural. En definitiva, el Casal, seria un espai de titularitat pública, que fa un servei públic, però que la gestió la cedeix a un grup de joves que s'han autoorganitzat.

- Continuant la carta, caldria parlar de recursos. Calen - equipaments amb espai, que tinguin un bon estudi d'informàtica, uns platós de producció de video i de cinema...

- I, encara més carta. Cal que no oblidem que es necessita flexibilitzar la mateixa legislació municipal perquè es pu-

gui fer possible estructures d'autogestió en espais municipals, perquè es veu clar que calen cinturons de ronda i grans espais esportius..., però ta bé cal assegurar uns serveis comunitaris en la seva estructura i la seva gestió.

- El número ú d'aquesta carta als reis és contundent: autogestió per els Casals de Joves. De anaria ta bé, que els Casals fossin uns tentacles de l'Administració per detectar i donar solucions als temes, digue-ne, de joventut i ciutat a partir de la realitat zona/barri. Hi ha, en la teoria de sistemes un punt que ens ensenya que en un sistema/casal, on totes les variables estan interrelacionades, quan s'modifica una es modifiquen totes. Encara que aquesta modificació sigui quantitativa, l'alteració és, també, qualitativa. Doncs bé. Cal agafar els casals, cada casal i escolar. Analitzar la significació que té en cada zona, fer-lo servir com a nexa de convocatòries, d'administració... Com una mena de delegació del Servei de Joventut en cada zona/districte/barri. Aixó, tan senzill, pot modificar el model casal, que ja té una relativa llarga història.

- I anem per la infraestructura, fa el Nico. Calen més diners calents. No pot ser que, en el treball amb joves, el diner costi mesos i mesos a transformar-se en moneda. Falta un pressupost per animadors socioculturals tècnics, falta inversió en els equipaments, falta, en el projecte de descentralització de l'Àrea de Joventut, dissenyar i decidir quins casals són un punt de referència del barri i quins tenen un tó més metropolitana, on caldria també, i en un camp més ampli, pensar com es van compactant, i on, tots els serveis personals per estalviar recursos i donar un millor servei.

I, dins d'aquests serveis, quin és l'à bit dels Casals...

- Hem arribat a un punt de la història en que cal parar. Hem fet història. Hem iniciat una dinàmica. Ara ens cal fer una criba. No podem tenir Casals infradotats perquè un Casal és un instrument de promoció i cultura, de qualitat de vida, d'ús positiu del temps lliure..., i aixó exigeix condicions. I és un espai, cal dir-ho, on estem fent prevenció en tots els possibles processos de marginació que es donen. I aquí cal ser molt clars: Hi ha casals que per no reunir condicions suficients es transformen en focus de marginalitat i deixen de ser un espai de prevenció real i, quan cal, de reinserció. Condicions, aquestes, no són físiques. Als Casals li calen animadors professionals i altres professionals com educadors especialitzats..., que treballin coordinadament.

Ui, ja ho veieu, aixó dels Casals és una mina mal explotada que dona molt de sí. A mí, personalment, sempre m'han semblat una eina de dinamització fonamental de ciutat si van per els carrils que apunten en Joan i en Nico. De totes maneres, m'agradaria, perquè el tema ho demana, entrar en una qüestió personal: Us ho creieu vosaltres, tot aixó, o no és la vostra professió?

- Joan. És una experiència divertida fer introspecció pública. Mira, jo constato que des de que estic treballant en el Departament de Casals em sento ^{en} jove, car estic pensant sempre professionalment i les necessitats de la joventut i, donat que sempre penso en necessitats, estic fora del cercle dels joves per més que en edat ho sigui. El tema m'obsessiona professionalment. M'obsessiona el projecte, realitzar-lo...

- Nico. Mira, és impossible treballar en l'Administració, - en un lloc com aquest si no t'ho creus molt. Pots arribar a caure malalt. Hi ha tantes coses de dins i de fora que van en contra! Costa tant tirar el projecte endavant! Joestic molt en contacte amb els grups de joves de cada Casal i les contradiccions dónen per crear patologies rares! Mira: controlem? Anul·lem la iniciativa privada de les entitats o - grups? El projecte, te l'has de creure, treballant-lo, adaptar-lo i tirar-lo endavant.

Punt i final. El tema Casals continua en debat. Mentrestant a Barcelona, el Casal de Transformadors de l'Eixample ha esdevingut un espai significatiu en el dinàmica cultural de molts joves de la ciutat i manca una proposta d'actuació moderna i innovadora, alguns Casals de barri estan fent una feina més callada i a la llarga difícil d'avaluar perquè - els processos socioculturals són llargs, hi ha una colla d'animadors socioculturals que en els casals s'ha plantejat, professional ent la seva feina i estan en vies de ser uns animadors que caldrà tenir en compte en qualsevol procés d'intervenció que es vulgui realitzar a Barcelona, hi ha un equip de Departament que sap on va malgrat tingui molts - vents en contra..., i hi ha una realitat a treballar a nivell territori, en la descentralització i animació dels equi paments, els joves demanen un pas més de qualitat en els - recursos...

Estic molt convençut que l'experiència de Casals de Joves és, inclús, per la seva ideosincràcia significativa entre els que s'han portat a terme a Europa. Barcelona, si més no marxa, en els alts i baixos dels Casals, d'una manera silen ciosa però amb velocitat, per una recta precisa, pensada i innovadora.

2.5. HEM DE RECUPERAR LA TRADICIÓ BARCELONINA DE LA MÚSICA A LES ESCOLES.

Oriol Martorell, director de la Coral Sant Jordi i professor de música a la Universitat de Barcelona.

L'Oriol Martorell ha ensenyat a cantar a Barcelona/ Catalunya, amb la Coral Sant Jordi que escoltaven tots els que, en la resistència, ens preocupava la cultura. I als que hem sigut antics alumnes seus en els sòtans de la Universitat Central, amb unes classes de música inoblidables, ens va deixar arcats: la música ens aco panya! Avui continua fent i ensenyant música. Es a la facultat de Filosofia i Lletres - en diuen ja així? - de Pedralbes on li parlo del Projecte Jove, de l'à bit de Cultura i Temps Lliure..., i ell, com tan sovint fa, ens parla de música.

- Hi ha hagut un canvi essencialíssim. Avui dia a les activitats usicals públiques hi ha una quantitat de joventut que anys enrera no hi era: la joventut s'interessa per la música, per tota la música, des de la del Palau de la Música Catalana, a la del Zeleste. Però, malgrat els esforços fets, encara ens manca resoldre la qüestió de la música a les escoles, dins la gran tradició que hi havia a Barcelona i que s'ha anat recuperant. A les escoles és on cal aprendre a escoltar d'una manera activa -amb una passivitat activa!-, el llenguatge usical... No ens podem quedar amb el Palau ple de joventut, amb tot el que té de símbol, amb uns cors on hi ha cada dia més gent jove... Cal que l'Administració, dintre les seves moltes possibilitats, en dediqui moltes a la xarxa de música a les escoles i d'u

Ajuntament
de Barcelona

Avinyó, 7, pral.
Barcelona 2
Tel. (93) 301 12 21

na manera coherent, perquè la música és un aspecte fonamental en l'educació integral de l'home. Música a l'escola des de parvulari, a E.G.B., B.U.P., F.P., el C.O.U. i la Universitat: Música des de nou mesos abans de néixer fins una vegada mort!

- Hi ha encara molt a fer...

- Exacte. Jo no parlo de l'ensenyament de la música a l'escola. Parlo, sobretot, de la música a l'ensenyament. Parlo de sensibilitat musical. La pedagogia musical ha anat endarrerida en relació amb altres matèries, però està en un moment que pot acabar amb l'analfabetisme musical que hem sofert. Tots coneixem amics que quan parles de música diuen: Aquest és el drama. Una cosa que interessa tant, s'avorreix. Si fem música a l'escola, després podrem parlar i fer un bon ensenyament de la música.

L'Oriol Martorell ho té molt clar. La música a l'escola és una exigència. I és ben cert que es va avançant. Però encara ens trobem com un granet de sorra en un gros mar, diu l'Oriol. Caldrà doncs, revisar si l'espenta que té la música al parvulari i a l'E.G.B., el té en la mateixa intensitat - en els anys més difícils del B.U.P., F.P. i C.O.U., quan els xicots tenen més de quinze anys. Molt em temo, pel que conec que la música sigui una de les maries oblidades en aquest temps bàsic de formació juvenil.

- I pel que fa a la música en el temps d'oci...

- L'Administració ha d'ajudar a totes les activitats voluntaristes perquè disposin d'una infraestructura, d'uns lo--

cals on es puguin trobar. Els cors ténen dificultats de local, els pianos no arriben als concerts en condicions favorables... No s'ha d'inventar res. S'ha d'ajudar, materialment per potenciar i facilitar tot alló que ja s'està fent.

A Barcelona, hi ha una activitat musical de Mercat Corú?

- Sí, si la comparem amb ciutats europees de la mateixa importància, la nostra activitat és molt notable.

- I a l'Universitat, els joves s'interessen per la música?

- Cal fer una distinció. Una cosa és l'Història de la Música com a matèria d'estudi que està dins el Departament d'Història de l'Art. Perque la música és art. I nosaltres volem que els que estudien art a l'Universitat tinguin uns coneixements musicals per més que encara no disposem d'una musicologia especialitzada. Avui, l'Història de la Música és càtedra. És un pas important. I en el Departament d'Art, no hi ha cap assignatura obligatòria. Doncs bé, la música en aquest curs 84-85 compta amb uns 400 alumnes interessats en escoltar i saber - música. Hi ha gent que vé d'altres facultats: de medecina, de botànica, de geografia... que l'agafen com assignatura optativa. D'aquests alumnes n'hi ha que ténen formació musical. I n'hi ha que et vénen i et diuen: he triat aquesta assignatura perquè no sé res de res! Aixó rebaixa l'ensenyament musical de tipus universitari. Però aquesta gent no en té la culpa. A geografia, quan un professor parla d'un riu no cal que expliqui què és. Quan nosaltres parlem d'una sonata, no se sap si tots saben què vol dir aquesta paraula. Mira, a mi sempre que diuen que hi ha una nova llei Universitària m'interessa. Però m'interessa molt més la reforma de la llei dels parvularis. Hem de començar per la base!

estructural i organitzativa. Calen mitjans i cal moral. A vegades el suport moral, hi és poc a nivell d'autoritats. Les mateixes Jornades Internacionals de Cant Coral a Barcelona, ténen una estructura poc sòlida i no es coneixen, a Barcelona, com caldria.

- I la música instrumental? No es coneix tant, oi? Hi ha grups de joves que s'hi dediquin?

- La música instrumental té uns dificultats tècniques, d'instrument... En la coral, portes l'instrument a sobre, i la tècnica serà més o menys bona, però sona. No és difícil arribar a un cert nivell de sensibilitat estètica. Però tocar el violí i que soni amb un grup d'instruments, és una altra cosa, - per més que aquí ta bé hi ha indicis d'un gran optimisme. Hi ha conjunts d'amateurs joves que es reuneixen i fan música - en tot el ventall que vol dir fer música: popular, moderna, rock, clàssica... A mi no m'agraden aquestes classificacions, però què hi farem! En aquests moments, a Manresa i a Terrassa hi ha un parell de grups molt interessants. A Barcelona, la complexitat de la ciutat i la possibilitat de que és més fàcil trobar una ocupació semiprofessional musical, fa que costi més l'estructuració de grups de joves amb solera. Als conservatoris, però, es fan intents que, a la quarta o a la quinta, funcionaran.

- Oriol, i per aquells joves que, en el seu temps lliure voldrien tocar una mica -només una mica- el violí?

- En l'ensenyament de la música, encara pensem massa només en el futur professional. Cal fer-ho i molt ben fet. Però si un

Palau, la música contemporània de cambra, els primers grans concerts de rock, les setmanes de jazz, els amics que fan música, les hores i hores que sona el tocadiscs, el llibre per adolescents que tinc al calaix, sobre música, i que mai arriba a l'editorial, les activitats musicals promocionades des del Servei de Joventut, els anys d'escola fent música amb nois i noies.... en una successió de sensacions personals ordenades com una obra musical. Són com música de fons sobre la que la veu de l'Oriol Martorell demanant equipaments on els joves puguin fer música en el seu temps lliure, espais per els cors que canten, una bona gestió i programació de música a l'escola, del parvulari al C.O.U., amb l'oblidada F.P. el conveni i pacte que cal fer amb totes les entitats de Barcelona que fan música i la promocionen, especialment aquells que contemplem l'especificitat dels anys i els interessos dels joves...

La conversa amb l'Oriol Martorell resta com una nota, una vibració, una melodia..., que cal orquestrar en el Projecte Jove en la Barcelona del cada dia.

2.6. RENEIXAMENT A LA VISTA, PERÒ S'HA D'INTERVENIR EN EL CONSUM I LA DIFUSIÓ CULTURAL.

Eduard Delgado, antropòleg.

L'Eduard Delgado, des de Radioactivitat a Radio 4, l'època de la creació dels Centres Cívics, l'organització d'Interacció 84, les aportacions tècniques al Ministeri de Cultura el treball de seguiment i concreció de qüestions socioculturals a l'UNESCO i al Consell d'Europa, l'amabilitat de la conversa del tu a tu sobre cultura/en/el/que/sigui..., és dels homes que més disparen en aquest país mancat de gent preparada en el pensament/intervenció sociocultural.

L'Eduard s'arrisca molt. Calia que hi fós aquí, oi?

- Eduard, els joves, la seva expressivitat, Barcelona com a tema: les mil converses, si et plau, en un digest anglès.

- Els joves cada dia són menys joves. Cada dia hi ha menys diferència entre els joves i la resta de la població pel - que fa a la qüestió expressiva. Els joves tenen unes necessitats molt particulars d'expressió, perquè expressar-se - vol dir identitat que s'aboca: jo sóc així i ho dic amb la música, el pentinat, uns calçotets amb papà/noël o unes mitges foradades... Estic expressant sempre una identitat, amb signes no verbals del cos, o amb els signes no verbals de l'habillament amb que construeixo simbolismes de cabell, caminar... Tot dir coses, no? I això ho podem aplicar a altres formes d'expressió col·lectiva d'un grup que diu: nosaltres som qui som i no uns altres. I ho expressen com uns bojos nois del camp del Barça, o amb un grupet d'esquí aquàtic o de sadomasoquisme. Hi ha doncs, activitats expressives que tenen a veure amb grups i es fan en grup. Podrien -

parlar, també, dins de l'expressivitat individual, de disciplines més especials i pensades, com l'art. Quan hom, un jove o un grup de joves, decideixen abraçar una disciplina expressiva, com més elaborada estigui, més gran haurà de ser el seu compromís, i més reconoscible serà la seva expressivitat. Un dia, in clús, pot arribar a ser un Miró o un Paganini o un Piccolo de Milà.

- I Barcelona...

- Barcelona, com altres ciutats del món de l'expressivitat, es mou entre el camp de la producció i la creació i el camp del consum. Perque els joves expressen, consumint determinades coses. Fan com els antics pel·legrins del camí de Sant Jaume: agafen petxines/coses, les consumeixen, i se les penjen. La producció cultural, doncs, i la producció expressiva dels joves de Barcelona, com els de moltes ciutats europees, no tenen cap tipus d'especificitat. I, pel que fa al consum, tenys. Hi han tendències, evidentment, però no són significatives. A Barcelona, a qualsevol discoteca, pots trobar-hi gent de 35 anys, una respectable mestressa de sa casa es pot deixar una cueta insinuant, i he vist més d'un executiu amb el cabell tenyit! Aixó pel que fa a modes. Els mateixos senyors del Spandau Ballet i Police, els escoltem nosaltres, els de trenta i pico. No són privatius ni d'una edat ni d'un sector determinat. La gent jove, i la gent jove de Barcelona, no tenen especificitats de consum.

- I com a producció?

- És més complicat. En el moment en que estem hi ha una gran trampa: el tema de l'atur ho emmascara tot, conductes privades

i públiques, el paper institucional i el col·lectiu. I fa difícil parlar sobre l'expressió productiva, aixó és, d'aquells que creen símbols. Avui hi han moltes arestes. Masses. Per acabar-ho de complicar, quan hom o un grup fa una producció amb un determinat tipus de missatge a través de mecanismes expressius, de l'art, de l'artessanat, d'un determinat tipus de creació de vida associativa, dels mitjans de comunicació..., on són les motivacions? Perquè ho fa? Ho fa per, realment, expressar-se o pel contexte econòmic, polític o, diguem-ne professional? Mira, el tema del consum són estadístiques. El de la producció, no. Tu pots saber, amb dades, qui porta què, qui vesteix com, qui va aquí, qui va allà. I si una persona vol expressar una cosa diferent en el moment de penjar-se una arrecada o pintar-se el cabell de color verd, també expressa el que diu el símbol: es deixa en mans del símbol. Tornant, però, al tema de la producció, els joves tindran sempre, per condicionants propis de l'edat, necessitat d'identificar-se a sí mateixos davant del món. Tindran sempre, doncs, una tendència a expressar-se, més tendència a buscar formes de plasmar aquesta identitat que, justament, tot expressant-la la i la descobreixin. L'expressivitat forta dels joves és una qüestió biològica. I una qüestió, paral·lela, de curiositat.

- Tornem a l'atur...

- Avui en dia, i aixó cal subratllar-ho molt, el treball expressiu en els joves a passat a tenir una important connotació econòmica. És una de les poques àrees d'activitat que per raons polítiques i socials està generant riquesa, generalment amb diner negre, sense cap codificació i legislació. Jo crec

que avui, a Barcelona, entre un set i un deu per cent de la gent jove que treballa, entre quinze i vint-i-cinc anys, es mig guanya la vida com ingrés principal o com ajut, en el sector de la cultura i el lleure. Fés un recompte de músics en alguna discoteca, els bolos dels teatreros, els artesans que van començar per hobby i ara volen vendre, el que fa disseny i grafisme, la que comença a pintar... I malgrat la misèria de l'atur i de l'economia submergida que tot aquest 'trepitgeo' representa, tot aixó és un bon senyal.

- Un senyal d'un possible nou reneixament?

- Quan enyorem el Reneixament, i saps com ho fem, és perque les activitats poètiques, musicals, pictòriques..., no eren una cosa rara de quatre xalats. Eren quelcom molt quotidià, un ofici més. Bé, doncs, penso que estem entrant en una etapa que aixó pot ser possible, on molta gent, ja sigui en serveis culturals, en serveis socioeducatius, en la producció artesanal, amb treball de divulgació, amb feines creatives professionalitzades en el món de la música, les arts plàstiques, el cinema, el teatre, la televisió..., arribin a crear una classe que avanci cap aquest Reneixament, o com, en la Viena del segle passat, mitja Barcelona entretingui a l'altra mitja. Perque, per sort, cada dia més, els fenòmens culturals estan inserits en el conjunt del fenòmens socials. Per aixó, i malgrat el que comento ultrapassi l'anàlisi dels propis joves, penso que en aquests moments no s'arriba gaire lluny, analitzant, no més la producció cultural des del cantó de l'estètica o la política. L'anàlisi que avui cal és més sociològica i econòmica pel que fa a l'art, la cultura, i la vida expressiva. Hem de deixar de fer, aquí, anàlisis només estètics o polítics.

- Per alló del seixanta vuit dels nostres polítics i prohoms culturals?

- La gent jove de Barcelona, en el nostre 68 tenia deu anys. Encara estava amb el Pelargón! Per tant, és una generació allu berada, per sort, dels mites del 68. És una generació amb

. Els setanta va ser una època culturalment transpa-
rent: tota la cultura estava al servei de la política. És ara
als 85, perquè això dels setanta va durar fins abans d'ahir,
que es pot començar a treure el cap de la trinxera i veure un
nou panorama cultural en el que els valors han canviat total-
ment, on la cultura ja no és militància. Torna l'ideal del -
treball expressiu com ofici, com torna l'apuntar-se en els -
partits polítics perquè se sap que són l'únic mitjà si vols -
progressar políticament, car són les màquines de poder. Avui
molts dels joves que pensen en termes de vinculació cultural
o expressiva ho fan en termes d'ofici. I és bó. Si més no per
que els oficis de l'art han deixat de tenir aquella connota-
ció de bohèmia pecaminosa i estan facilitant que neixi una no
va generació de treballadors culturals en el món de la crea-
ció, de la distribució, de la divulgació, de la pedagogia...
A Barcelona, aquest fenomen, és dona més que en la resta de
l'Estat Espanyol.

Ep, deixeu-me fer un respir. El tema el vull subratllar i m'a
gradaria passar-vos la marxa d'energies que la discussió amb
l'Eduard em provoca. I, vull dir-vos que, per motius d'espai
i de llei anti-terrorista cultural no us puc transcriure la -
quantitat d'exemples i anècdotes amb que l'Eduard va espurne-
jar la conversa. Heu de saber-ho. I és per a mi una qüestió
de nitidesa en la feina d'aquests papers, que us cridi l'alto

en el que aquí es va apuntant. Tot aixó és qüestió de fonaments. Anoteu-ho, doncs, i tornem al fil de la conversa sfumatta, sobre un dibuix d'experiències viscudes, conegudes, realitzades...

- ... la resta de l'Estat Espanyol. Madrid, oi?

- Aviat aniré amb una bossa d'avió penjada per murrió! Sí. Penso que estem més ben situats que qualsevol mitjà que s'ens vulgui posar al davant. El jove madrileny ja veu avui, que darrera de la movida només hi ha uns interessos econòmics, absolutament lícits. Però és una movida que li manca la dimensió històrica, la dimensió mesiànica i, sobretot, l'estructura, la memòria del saber com s'organitzen les coses culturals. Tot, allà, és molt efímer i l'idea de continuïtat està baixa en el seu ranking. Tenen, aixó sí, una bona estructura econòmica que Barcelona, com a ciutat-Administració i Societat Civil insiemehan deixat emigrar. Molta d'aquesta estructura li toca aquí. I hem fet tard! A Madrid hi ha la màquina del poder. Potser aquí, i com a feina especial de la funció pública i les fundacions privades, ser una ciutat d'experimentació, pel que fa als joves, a base de facilitar-los hi tallers, laboratoris, coses de música i teatre, disseny i moda..., perquè vinguin després les empreses i se'n aprofitin. Mira, farem el prèsec si no ens espavilem i corregim errors.

- I, enfilats a l'avió toquem el dos cap a Europa.

- Itàlia, França, Austria, Anglaterra..., tenen l'etiqueta de jove molt diluïda. A Anglaterra un jove té 42 anys! Especialment amb el tema de la moda, Europa li encanta la joventut: ha comprat joventut! La gent en compra encara que hagi de pagar amb una mica de vergonya. Però dins els moviments socials con

temporànis europeus, els joves han desaparegut. Avui, a Europa, preocupa més l'ètnia que l'edat. De totes maneres, ja tornarà. Ara es tria. del joc de cartes de les identificacions, la procedència...

- Eduard, saps que hem d'anar a dinar i que aquestes converses, apassionants poden fer-nos anar, directament, a l'horror d'una hamburgueseria! Per acabar doncs, que creus que cal fer?

- Dues coses. Que des d'on es mana es reforci l'estructura econòmica dels fenòmens expressius, tant pel que fa a la moda, el consum o la producció en l'art. Hi hauria d'haver una intervenció més directe en el món econòmic del mateix consum. Els joves de Barcelona els hi agradaria que s'els facilités el consum de discos, en econòmats..., perquè tenen necessitat de recolzament per poder-se expressar, també, consumint, la seva individualitat, que avui és el que manca. Cal crear mercadillos i tot això que, a la llarga, poden donar un altre tipus de solidaritats constructives. Cal, també, donar suport a la producció de llibres, poesia, dansa, pintura, historietes..., de joves que no troben un espai en les grans àrees de la producció mercantilista cultural. Cal muntar empreses públiques de distribució d'aquests productes. I cal, no per fer la guitza a l'empresa privada quan busquem i creem nous canals de difusió.

Gràcies i, bon profit! El Reneixament, qui ens ho havia de dir, és, només, una cosa molt italiana del quattrocento. Pot repetir-se. Amb Leonardos punks i Miquel Àngels postmoderns. Qui en dubta? I policians i Picos que pensen en la modernitat de l'ara mateix.

2.7: S.O.S. ELS GRUPS DE BARRIS NECESSITEN ANIMADORS/EDUCADORS.

Pius Fransoy, Cap de la Secció de Prevenció de la Generalitat de Catalunya.

En Pius és l'excepció. Serà pel seu nom piadós enmig d'un àmbit de delinqüència i marginació o pel cognom afrancesat? És un home que ha treballat sempre a peu de carrer i, ara, amb un equip de professionals, obra la seva experiència al Projecte Jove, en el despatx on coordina i dinamitza els Delegats d'Assistència al Menor. Els barris de Barcelona s'els coneix a ulls clucs.

- Pius, el tema són les bandes: els barris, els joves que estan sempre desvalguts, als que sempre mirem un xic de reüll, els que -diuen- que t'atraquen pel carrer, fan follon, aquells que van de desastre en fatalitat... A Roma, fa un parell d'estius, van organitzar una Trobada de Bandes, de les del rock a les de la pandilla. Com està el tema a Barcelona?

- Les bandes han desaparegut dels barris. Ja no hi ha pandilles a Barcelona. Poden existir-ne algunes, evident. Però no són significatives. La història de les bandes/pandilles va acabar a Barcelona, al 75 i es va allargassar fins el 76/77.

- Hi ara, què hi ha?

- Petits grupets i molt individualisme. Hem passat per una etapa de trosseig de grups que posarà punt final a aquelles grans sortides massives, allà al 73, que es traslladaven d'un barri a l'altre i es picaven fort. Aquestes bandes es van transformar en grans grups de barri i, fins el 80, hi va haver una constant dissecció en grups cada vegada més reduïts.

Del 80 al 85, amb l'entrada de l'heroïna i tot tipus de droga, es produeix una demanda més individual: les bandes s'han acabat. Hi han explicacions socials -sociològiques- que ens expliquen amb més elements el perquè es trenca aquest sociograma de les bandes i les seves interrelacions. Però el fet és que avui el jove va sol. Individualitzat. La demanda és individualitzada. I així fa que estiguem, actualment, en un moment de deteriorament perquè la pandilla d'abans soluciona va aspectes socials que avui han quedat sense resposta.

- Un rèquiem per als grups?

- La banda és un grup on els joves s'hi troben bé afectivament, es senten defensats, no tenen tanta por a l'element exterior... Feien més bretolades i gamberrades que no pas ara. Però ara ha pujat la violència perquè l'individu/jove a l'estar més indefens s'arma molt més. Els tios van, actualment, amb moltes més armes que abans.

Primera radiografia. I com queda aquí la cultura i el temps lliure? En les bandes, és obvi, s'hi desenvolupava una cultura específica perquè comportaven i creaven models de relació, maneres d'usar el temps lliure, immigracions territorials, aventures col·lectives... Quines són les pautes culturals en aquests moments?

- Mira, hi ha dues línies base per entrar : hi ha una línia d'arrels i una línia de món marginal. Les arrels són la música de Chunguitos, dels Chichos..., la música que vé dels pares, que ells no han viscut però que, malgrat et diguin que passen, els marca. Per exemple, no els agrada el flamenco, -

però l'únic que toquen és Chunguitos! La línia més marginal s'expressa en el rock dur el heavy metal com a música/moviment de bandes..., i quelcom del moviment punk. Però el quid de la qüestió està en que l'individu és culturalment molt pobre. Té pocs recursos. Les pandilles, abans, li donaven associació i la possibilitat de contar quantitat de coses. Avui, el nivell d'agrupació vé donat per anar a la boïte, als bars, i para de comptar. No hi ha res. I a sobre, per més misèria, no hi ha el grup! El grup dels feia més permeables a situacions externes, era un embrió actiu de moviment cultural. Ara, si corres barri, hi veuràs apatia cultural. Un, certament pot vestir de heavy o punk, però no hi ha una assumció del que significa com a moviment. Perque aquestes cultures estan molt mediatitzades. I t'asseguro que no hi veig solució.

- Atonia cultural, doncs?

- Sí. Perque en els barris no hi ha res. No existeix res. Ni els educadors de carrer, que han anat desapareixent de Barcelona. En aquest tema hem perdut, per miopia política, dos o tres anys.

- Tu hi creus en aixó dels educadors de carrer?

- Hi han d'haver, deixem-nos de contemplacions i excuses, professionals que treballin al carrer per dinamitzar situacions. Si més no per conèixer la realitat que desconeixem, per intentar comunicar joves amb joves i amb grups i entitats, amb situacions diferents de les que viuen, amb situacions-dites-normalitzades. S'ha d'establir vies. Com les del tren, sí, que connecten sectors. Jo no crec que s'els hagi de dir als joves, -apa, cap aquí! Però cal, perque no ho fa ningú, que hi hagi pro

fessionals que intercomunicuin vies. Que facin de ponts en -
les diferents illes. Només així es crea teixit social. I no
s'en fan ni es tendeixen vies, crean tallers per delinqüents
centres oberts per nanos dolents... No! Els comportaments -
culturals i socials s'unifiquen creant ponts. P-o-n-t-s!
que volen dir adults que connecten realitats diferents. Hi ha
d'haver adults, en definitiva, que treballin sistemes de re-
lació. Diga'ls-hi educadors, diga'ls-hi animadors sociocultu
rals o el que sigui. Gent que tradueix, que possibilita que
qualsevol centre, diga-li Casal de Joves o el que vulguis, -
s'obri cap a fora i el fora entri al centre.

- La situació, Pius, és francament preocupant. I no en som -
massa conscients els que pensem, gestionem i planifiquem Bar
celona. El grup, aban, potenciava una cultura de grup. Avui
amb l'irrupció d'aquest nou tipus de cultura narcissista, -
tancada i pobre, sense possibilitats de fer massa res perquè
no hi ha masses peles per el consum, la situació és de desert
desesperat. Què fem Pius? Continuem, com la primera magis--
tral seqüència de París-Texas, caminant pel desert, amb l'ú-
nic signe de vida d'un àliga sobre el penyassegat de l'impo-
tència?

- Jo no hi veig cap solució. Però, arriscant-me, crec que, -
dins d'un Plà Global per als joves de Barcelona, s'hauria de
tornar a organitzar nivells. Cal tornar, dins d'un plà, a -
sectorialitzar per donar més responsabilitat als grups, als
grups interns de barri. Cal potenciar, com a pri er nivell -
de treball, aquestes organitzacions. Els joves han d'assu ir
responsabilitats. I per fer aixó, repeteixo, es necessiten
professionals. Professionals que, amb un projecte comú, uni-
fiquin idees dins d'un barri, llencin propostes comunes dels

joves, amb una imatge molt centrada cap a una productivitat social -dubto que pugui ser laboral!- Mira, els joves necesiten tenir un rol social. Bàsic. Si no el poden tenir laboralment, hem de facilitar-los hi socialment. Els joves s'han de sentir útils socioculturalment! I per fer aixó hem d'inve^utigar què enten el jove per societat i per cultura, que no ho sabem. Què enten per grup social. I com es logra un grau de consciència social acceptable. Individualisme, en definitiva, vol dir desconcienciació. I no es refereixo a la consciència revolucionaria. En tinc prou amb la ciutadana. Cal que avancem en alternatives ~~nturals~~, en cooperatives, donant elements i recursos perque es puguin fer i inventar coses...

- Ui, hem de reorientar la ruta, molt em sembla, els de l'Ajun^utament. Tot aixó vol dir, avui per a mi, tornar a pensar sobre cultura, sobre grup social, sobre com s'ha d'intervenir... Elements, aquests, que queden en el cel de les utopies irrealitzables, o queden estrangulats per la feina dels gestors. Cal pensar la nova situació.

- Tinc l'impressió, després d'estudiar tots els programes - institucionals, que estem privilegiant una població que ja és privilegiada. Per exemple recordo un cas significatiu. Deia un: sobre la base de que no podem arribar a una colla de joves perque són massa difícils per intervenir-hi, ens decantarem per altres grups.

- Ques són els que més s'apropen al tarannà del senyor que es crivia el plà, oi?

- Clar. Però qui diu que aquests joves són difícils? Sobre la base de quines dificultats es fan aquestes afirmacions?

No està treballat! És a dir, avui es treballa, des dels despatxos de l'Administració, sobre la base del que un pensa que aquests joves són difícils. I opta per uns de més fàcils que, ben segur, no necessiten tant dels recursos fiscals. Estem treballant sobre una població que podria valdre's molt més - per sí mateixa i, a aquesta, a sobre, li donem més elements - perquè disfruti més. I això, augmenta, cada dia més, la diferència entre grups socials: uns són més desvalguts i els altres més desenvolupats. L'Administració, aquí, fa d'element marginador. Amb aquestes opcions, l'Administració ja hi viu - el problema dels difícils i, d'aquesta manera, s'estalvia posar-hi recursos.

- Un problema sectorial: la droga! Tothom l'agafa com excusa per enfocar alguns dels problemes dels joves en els barris. Què hi ha d'això?

- La droga no és un problema. És un conflicte important. I no deixa d'èsser un símptoma de la problemàtica juvenil, com ho és la delinqüència, la prostitució, la mendicitat... Ens diu ep, passa alguna cosa. Quina? L'heroïna està agafant sectors socialment poderosos, joves de famílies amb poder social, que tenen influència en la comunicació i els òrgans de poder. Cal no oblidar-ho. Aquests són els que donen la veu d'alarma. No ho fan els pares dels 'xorissos'. L'heroïna, a Barcelona, va entrar als grups dels barris fa uns tres anys, quan el mercat flaquejava...

- Un altre, els xavals que teniu amb els Delegats d'Assistència al Menor, com omplen el seu temps lliure?

- Són xavals que no fan res. Aquest és el problema. Estan 24

hores sobre 24 hores sense fer res! De totes maneres, hi ha un 15% que, efectivament, està en una apatia total. Són fills, la majoria, de pares que tampoc treballen. Hi ha un altre 15% que tant se li en fot, però que et diuen 'jo faria, però no sé què'. I un 25% que fan. Que són actius. Tenen una fibra - sensible que, la toques, i salten. Estan disposats : netejen vidres, venen coses, xorissen el plom... Amb una mica de treball, un 75% dels tios que tenim s'en sortirien. Per aixó potenciem el que jo en dic 'els vicis particulars': la música, la peluqueria, modistos, dibuix..., que serveixen per anar-se defensant.

- I va la última, Pius. Què ens recomenaries als de Cultura i Temps Lliure del Projecte Jove?

- Que des de l'Administració contempleu realment el que està passant. Que no feu, perque us manca informació. Mira, jo crec que si més no, i per tenir informació, cal que l'Administra--ció tingui gent al carrer. No podeu, sense ells, fer plans i programes perque, massa sovint, plans i programes són fruit - de llegir molts llibres i les coses, llavors, van com van. Fem simulacres! I, encara, que quan tingueu fet l'estudi d'aixó de Cultura i Temps Lliure i tot el Projecte Jove, el com--proveu, en feu una lectura pública: digueu als joves, nosal--tres hem pensat aixó. Què en penseu vosaltres?

Punt i final. Han trucat mentre parlàvem, demanant informació sobre uns xavals que s'han escapat. Tot seguit s'han trobat - totes les dades. M'ha fet l'efecte que l'equip de Prevenció és un equip professional i eficaç. En tot cas, la conversa, l'he respectat, en la seva veta profunda, a raig. Em sentia, quan

Ajuntament
de Barcelona

Avinyó, 7, pral.
Barcelona 2
Tel. (93) 301 12 21

l'anava transformant en text/paraula, una mica massa ignorant del que passa en molts i molts barris de Barcelona. I n'he retingut una cosa: en grups difícils i en tots els grups i equipaments de joves, avui es necessiten, urgentment, professio--nals. I els que anem de savis, hem de comprar-nos unes orellas de burricà que ens ajudin a sentir les múltiples veus dels que no en tenen. Jo ja en tinc unes d'encomanades.

2.8. A CADA BARRI UN CINEMA

Octavi Martí, crític de cinema a 'El País'.

Havia llegit la crítica que l'Octavi Martí feia de 'E la nave va' del senyor Fellini. La pel·lícula em va semblar una obra mestra, un gran Fellini, i esperava la conversa amb l'Octavi Martí perquè -val a dir-ho- seguí els seus consells i crítiques amb assiduitat, amb un cert nerviosisme. Va arribar, es va asseure, i a la pantalla de la conversa, aparegué aquesta pel·lícula inèdita i textual.

- La gent jove no va tant al cinema com als seixanta/primers setanta, perquè les pel·lícules s'esperaven, eren un producte cultural amb espectació. Ara el cinema és més supermercat. La producció d'elit escasseja i la gent jove tria el que s'ofereix sense cap mena d'a priori que els coaccioni. Els joves van a veure allò que en aquell moment els hi ve de gust. I això porta un canvi de mentalitats: els joves no són nosaltres, els antics cinòfils.

- Però el cinema continua funcionant.

- Sí, però també funciona, i molt, els video clips i la mentalitat video clip que hi ha a 'Los cazafantasmas'. Costa entendre que els joves amb un nivell cultural mig, s'ho passin bé. I els funciona! Abans tot el cinema de gran públic estava mal considerat. Avui estem en una època més acrítica, més tirada cap a coses que no s'et mengin el coco. És un retrocés perquè suposa una actitud de menys exigència davant del cinema. Abans, segurament, ens equivocàvem perquè teníem una exigència de tipus polític. No era una exigència cinematogrà

fica. Volíem que ens expliquessin l'història des del marxisme a l'alliberació sexual. No ho necessitem tant, avui, i - ens deixem bombardejar per l'imatge.

- He llegit que als Estats Units les pel·lícules espectaculars, de gran acció, estan pensades per un públic molt jove. És així?

- Als Estats Units la mitjana d'edat dels espectadors ronda entre els tretze i els divuit anys. A partir dels vint-i-dos ets un espectador raríssim! A França és molt diferent. Aquí les estadístiques no són recents, però situen l'edat per sobre els divuit. Penso que ha baixat, i molt. Són, però, estadístiques d'abans del video que ens ha portat el cinema a casa. I del video, de l'ús que es fa en quan a temes, no hi ha estadístiques fiables per la pirateria. De totes maneres, és cert que aquest tipus de pel·lícules espectaculars estan adreçades a aquest públic potencial ampli i jove que coneix el llenguatge del còmic i la seva lògica fora de tota lògica causal quotidiana. Mira, la primera pel·lícula de 'La Guerra de las Galaxias' era feta per un cinòfil per el tipus de bromes, per la paròdia del Western... La segona i la tercera tenen rera fons de còmic i una certa literatura pseudofilosòfica envoga en els joves d'avui.

- Els joves, doncs, no els interessa convertir-se en cinòfils? Recordo que un dels espectacles més suggerents de la Barcelona dels setanta, eren les cues a la Filmoteca per anar a veure o revisar tal o qual pel·lícula. I les sessions de cine/forum on podies veure el prohibit.

- La gent de la meua edat i un pèl més grans s'ha fet una cul-

tura cinematogràfica a partir de trenta o quaranta títols. Tot era, llavors, molt coherent: als anys cinquanta hi ha - neorrealisme... Però a mesura que vas veient tot el que es feia a l'època, saps que al costat del neorrealisme hi ha - Jean Cocteau... Tot era -o feiem que fos- més plà. De la - tria en la pel.lícula de barri i les grans pel.lícules es- perades, avui hem passat a una pel.lícula diària per la te- le amb films dels anys trenta barrejat amb els cinquanta... Aixó crea un públic més eclèctic que és capaç de barrejar - una pel.lícula de gangsters amb un video clip. És una menta litat cinematogràfica la de molts joves d'avui, més ample, amb més perspectiva i barreja. No és la meva mentalitat, oi, però penso que pot ser raonable.

- La gent jove va al cine i l'interessa. Però, en fa?

- No. Fer cinema és molt car. El que sí que fa és video, que és més econòmic. En aixó estem com als setanta, on la gent - jove feia super 8 i els professionals feien cinema. Només ha canviat el suport. I, val a dir-ho, es fa molt video que pot donar bons professionals pel cinema i al mateix video perquè a la llarga o a la curta el suport fotogràfic ha de desapareix er i ser substituït pel suport magnètic. Només hi ha proble mes de comercialització perquè aixó passi. De totes maneres, a Barcelona, pel.lícules fetes amb video són una cosa raríssim ma i cap sala té l'aparell tècnic per projectar-les. I com - molt bé saps, el sector d'exhibició és, en aquest país, el - més desemparat.

- Des de l'Administració Local, des del Municipi, què caldria fer? Hi has pensat alguna vegada?

- Els poders públics, pel que fa a la política cultural, s'han tornat massa comprensius i tolerants. Han decidit que tot és important, que tot és cultura, que ho han d'englobar tot... El resultat és una quantitat d'iniciatives minúscules, que no arriben a arrelar i que només permeten d'anar tirant a uns - quants professionals. És una opció. Jo agrairia que el Municipi i l'Estat Central fossin més sectaris: que optin per una política cultural pròpia i, si no funciona, ja els hi direm quan anem a votar. Per exemple m'agradaria sentir: en aquests moments el que és prioritari és salvar les sales de barri. Farem bon cinema sí, però, on el passem? Sé que no és un tema estricte de joves, per més que siguin els joves els que - més van al cinema. M'agradaria que els poders públics es centressin en mitja dotzena de coses. I que les facin, senyalant prioritats. Si no et trobes amb coses com aquestes: la Direcció General de Cinematografia, perquè no vol dissenyar i aplicar criteris clars, subvenciona tots els projectes que tenen un mínim d'interés. Perquè no ho fa només amb aquelles que tenen un interés real? En definitiva manquen criteris.

- ...

- L'Estat, el poder, creu que això del cinema és un negoci i que un negoci funciona sol. I si es tanquen cines és perquè hi va poca gent interessada. Si no hi ha cines, però, encara hi anirà menys gent! És problemàtic. Hauriem d'estudiar el - projecte dels francesos que els ha donat molt bon resultat. França, és l'únic país d'Europa que ha fet més inversió en sales de cinema que en producció. En aquests moments és l'únic país d'Europa també que creix el nombre d'espectadors. Perquè? Han invertit en exhibició, creant un determinat circuit, cri-

ticable però que funciona. I a sobre, aconseguen que un 52% dels espectadors vagin a veure pel·lícules franceses que no són cap meravella. Aquí hi va entre un 25 i 28% a les del país.

- M'ha sobtat, sovint, l'interés que tenen algunes capitals europees i especialment, Nova York en convertir-se en imatge cinematogràfica. Perquè Barcelona no ho aconseguix?

- Si tu rodes a Nova York et faciliten tots els permisos, un parell de municipals t'ho solucionen tot... A Barcelona has de demanar permís per poder rodar i permís per cada localització en concret. Ara no sé el que costa, però però fa un parell d'anys era una de les ciutats més cares de rodar. Mira, rodar al Poble Espanyol és més car que rodar a Cinecittà! I no tenim estudis. En Leluch volia venir, però va ser impossible. A Munich, per exemple, la ciutat et paga un tant si rodes a la ciutat i utilitzes els seus excel·lents estudis.

La conversa, amb un que sap de cinema, va i ve i es fa apassionant com una cinta d'aventures. Ara és blanc i negre, ara a tot color. Després s'obre a pantalla panoràmica. El cinema anar al cinema, és una de les activitats que fem i fan els joves. Hi van. Una activitat, aquesta, que es va convertint en espectacle del centre de la ciutat, on s'han concentrat tots els cinemes. Anar al cinema s'ha convertit en passejar pel centre. Parlar de cinema, doncs, és tema llarg i necessita varies sessions continues. De totes maneres com que això no és possible aquí, opto per el trailer, per la visió ràpida.

- Cinema i escola: Cal que s'apregui cinema a l'escola, com música, teatre...?
- No ho crec. Cal que s'apregui a llegir críticament imatges aixó sí. Avui els nois i noies i els adolescents veuen tanta imatge que acaben llegint-la correctament. Un espectador de 1920, seria incapaç de llegir i entendre un esport de tele. Ara hi ha un hàbit: la cullera vol dir sopa i la música tal - vol dir sopa del producte qual. Inclús els publicistes que en saben molt, planifiquen les vegades que cal veure un spot per assimilar-lo. La meva avia només entén un film quan els diversos plans s'acaben en un fos encadenat. Avui entenen muntatges a base de tall directe.
- Revistes de cinema. Fes-nos'en cinc línies.
- Són superavorrides, amb mentalitat dels anys seixanta. Avui si et vols enterar de cinema, has de llegir premsa estrangera, especialitzada, i d'alt nivell. No és fàcil.
- Novetats. Perquè costa tant que arribin algunes cintes a Barcelona?
- E la nave va, va tenir èxit fluix a França i a Itàlia. I és una pel·lícula molt cara. No ha sigut comercial. Si esperes uns anys et surt més econòmica l'exhibició. S'entén?
- Cinema castellà i català. Quines notes comunes tenen?
- El Ministeri i els seus cineastes han decidit que hi ha un cinema espanyol que funciona amb les adaptacions de Delibes,

carboners de muntanya..., on sempre hi ha algún mort, algún drama, problemes de poder, explotació..., un cinema que correspon a la novel·la espanyola dels cinquanta. Aquí, a Catalunya, fem Victòria, que és molt pitjor. T'adones que el Ministeri de Madrid té alguns criteris que lliguen molt amb el que els estrangers esperen d'Espanya. I s'els hi serveix amb un bon bany de cultura i un producte ben acabat. I vent. Fan una cosa sensata que et pot agradar més o menys. Aquí els directors de cinema de Barcelona estan tots entestats en fer - històries que no els hi van. És un tema gairebé psicoanalític! Estan sempre torturats. A Madrid expliquen històries que senten. Aquí pensen què convé a Catalunya! Perquè no pensen quin és el cinema que vull i puc fer? A vegades penso que no en volen fer cap!

The end, música i crèdits.

A la sala d'una Barcelona juvenil que ha sigut i és molt cinematogràfica cal, les pelis de la Filmoteca i les del - cinema de centre ciutat, tornar a pensar en la possibilitat de cinema de barri, d'una Barcelona que s'exporta perque cinematogràficament marxa, en una política cultural d'opcions definides, en el video a l'escola, la imatge...

De cap manera vull pensar que els meus temps de cinòfil siguin millor que els dels joves d'avui que s'ho empassen gairebé - tot. Resto atent a la seva pantalla i voldria que el cinema - continués siguent, a Barcelona, l'eina de cultura i especta-- cle que ha sigut i és.

Segurament, que aquest com en altres àmbits, és més difícil - fer propostes. En tot cas cal reprendre el punt que ja ha anat

Ajuntament
de Barcelona

Avinyó, 7, pral.
Barcelona 2
Tel. (93) 301 12 21

sortint en el llarg d'aquestes pàgines: el Municipi com a ins
trument d'animació econòmica de la ciutat. I cultural. Aquesta
és la gran pel.lícula d'avui a Barcelona.

LIABRERIA

INTERNET

IRIN 100.

2.9. ELS TALLERS OCUPACIONALS, EQUIPAMENTS ENTRE L'OCUPACIÓ I L'OCI

Jordi Alemany, animador sociocultural i fundador de Can Xatarra

Can Xatarra, al cor del Xino, ha sigut una de les experiències més interessants d'aquests últims anys que ha tirat endavant - per l'esforç voluntariós d'un grup de gent. Entre ells, en Jordi Alemany, que jo sempre l'he conegut des dels temps que es feia Alfalfa, la primera revista ecològica del país que vàrem treure els que feiem Ajoblanc, com un home que llaura en la realitat més conflictiva i amb els ulls no absents d'una utopia possible i força immediata. Coses com les de Can Xatarra, vergonyosament inconegudes per als ciutadans i polítics, ens parlen d'una Barcelona que marxa en el profund, que pensa i s'estructura, que té iniciativa i no té por. Si Can Xatarra fos una experiència a Berlin o Franckfort, ens cauria la baba. I és a Barcelona, a la cantonada! Una vegada més la ciutat és més rica del que polítiques socioculturals es pensen i planifiquen!

- Can Xatarra és un taller ocupacional per gla joves del barri que neix després d'un temps en el que tu vas intentar tirar en davant un Casal de Joves. La dinàmica ens va dir que calia una estructura diferent, que no n'hi havia prou amb ocupar el temps lliure. Es necessitava un espai que dongués resposta a tot el temps de molts joves del Xino/Ciutat Vella.

- Can Xatarra ens diu que els tallers ocupacionals són intersants, que tenen sentit. El que passa és que no s'hi està treballant prou a fons, perquè hi ha un ampli ventall de possibilitats de tallers ocupacionals com alternativa pedagògica, com escola oberta no reglada, com a espai per potenciar el coopera

tivisme juvenil i la creació de treball autònom, com a centre on fer-hi una experiència laboral de formació bàsica...

- Can Xatarra introdueix en la concepció d'un temps lliure - com a consum i com a espai per activitats expressives, un nou concepte que lliga amb l'oci forçat: facilitar eines als joves perquè puguin anar canviant la seva vida passiva, trobin espais d'interrelació on feina i oci no estan massa deslligats... És així Jordi?

- Can Xatarra surt per omplir un temps buit de joves que no van a escola i no tenen cap referència cultural més enllà del carrer. Aquest era el projecte. Un projecte que les circumstàncies ens ha obligat a modificar car l'omplir el temps buit, - amb tot el que portava d'interrelació ocupació/oci, ha anat derivant cap a una cooperativa juvenil de reciclatge, amb un projecte municipal de xarxa per diversos barris. I encara, deixam que ho digui tot, el projecte s'està decantant cap a la creació d'una cooperativa productivista, és a dir, automantinguda. Estem deixant el que era l'idea original d'actuar com a espai intermig entre Casal de Joves i Taller de Formació Professional. És així. I penso que es pot aconseguir. Hi ha joves que amb una mínima formació poden fer el salt a la cooperativa. D'altres, per moltes raons i problemes, no. Per aixó pensem que, en concret, a Can Xatarra funcionaran dos grups: un que formarà part de la xarxa i l'altre que restarà com a - Taller Ocupacional.

- Com han viscut els joves del barri la proposta Can Xatarra?

- Al principi hi havia molta desconfiança. No ho entenien. Des

prés, poc a poc, d'un espai destartalat i brut on no hi havia res, abandonat..., n'hem fet amb ells, uns tallers que funcionen. No són, encara, autorrentables perquè es necessita fer-hi més feina i més temps. I un nivell més alt. Del res han sorgit activitats! Potser el més gros entrebanc és la manera com arriben les subvencions: en forma de salari. Això ha boicotejat l'història, car al cobrar un salari ha anat contra la motivació, fundamental en uns joves que no estan acostumats a aprendre. Ara, a sobre, s'els paga. S'ha de revisar. En tot cas, cal ajudar, a qui vol muntar una cooperativa, en la seva etapa de formació. Però no amb sous mensuals. Cal revisar-ho.

- L'Administració us ha ajudat molt?

- D'una manera ambigua: va assumir el projecte a mitges, car volia trencar l'esquema que en l'Administració encara sembla sagrat de treball i oci. Res, per l'oci ja hi havia els Casals de Joves. I per treballar calia un Taller. La realitat dels joves dels barris no té res a veure amb aquest esquema. Hi ha encara molta inèrcia. S'entén, sí, a nivell intel·lectual que les coses poden i han de canviar. Però coses com Can Xatarra o els Clubs Metropolitans que tu proposes, sonen com a utopies, com a deslligades de la realitat, quan la realitat és aquesta!

- Can Xatarra va ser, en un principi, la confirmació que no toquem campanes, oi?

- Va demostrar que cal anar per aquí. És en això, una experiència molt significativa. Ara som 40 joves, i si es continua, podem arribar a ser 60. Però el projecte és, ja, un altre. L'ori

ginal cal aprofundir-lo i tornar-hi. Avui la xarxa camina cap a una mena de gran empresa, amb grups autònoms que prenen les seves decisions, però es coordinen per millorar el treball, - especialitzar-se, fer més rendables els recursos de transport, local, eines... Segurament que cal caminar cap a una petita - xarxa de Tallers Ocupacionals paral·lela als Casals de Joves, comunicada i integrada en un pla d'actuació més general en ca da barri. Aquí a la xarxa de Tallers Ocupacionals, els joves - tindrien ocasió de tenir contacte amb el món de les eines i - els materials. I de la creació en la feina productiva.

- Qui els porta aquests Tallers?

- Gent una mica especial, manetes polivalents, que saben fer - de tot i no saben fer de res, que tenen una forta sensibilitat social i cultural, que viuen la problemàtica dels barris i l'ho ritzó cap on avança la tecnologia i la societat... I cal que - continuïn. Al seu costat, especialistes d'alguna tècnica con- creta. I, en la clau del Taller, un bon animador comunitari.

- Uns Tallers...

- Que són una alternativa a l'escola. Jo faig una clara distin- ció: el Taller Ocupacional no ha d'èsser retribuit, però ha de quedar clar que, si es produeix es vend -elque sigui- a un mer- cadillo, plaça del barri..., perquè els joves tinguin accés al pro- ducte del seu propi treball. L'altre és més seriós, en el - sentit d'una cooperativa com a lloc de treball estable. 'Taller Ocupacional, doncs, i Xarxa de Cooperatives es complementen.

- Mercats, dius?

- Sí, mercats amb productes reciclats. La ciutat llença a les escombreries quantitat de materials que encara són útils, especialment en aquests moments de crisi econòmica. El mateix sistema d'eliminació de deixalles és Avui, a Europa, se sap que no s'elimina res: tot es transforma. Per aixó s'intenta reciclar al màxim. Les escombreries són avui, mines sintètiques, amb jaciments en cada barri. Tot aixó comporta un canvi d'actitud: no hem d'eliminar, hem de reciclar! Hi ha en tot aixó, un ball de diners important. Però cal anar per aquí. cal reciclar. I vendre. Ja sé que des d'un punt de vista de rendabilitat economicista i productivista, els mercats aquests no són productius. Però fan circular diner, aprofiten recursos, es revaloritzen objectes... Tenen una rendabilitat, també, social i ecològica. I donen un cert tipus de feina, mal remunerada, però amb un fort component de salari, si més no, social.

- En el fons, Jordi, m'estas parlant i proposant un canvi de mentalitats?

- Els canvis polítics, econòmics, exteriors..., han d'anar acompanyats d'un canvi d'actituds. El mateix atur és, en el fons, un problema de mentalitats, de sapiguer que puc i vull viure d'una altra manera. Jo i els altres: la ciutat, el país... Tota la visió que planteja el problema de l'atur com un problema de temps i de noves tecnologies, enganya. En tot cas només s'enfronta al problema de la productivitat econòmica del capital, no al de l'atur. Avui produïm més que mai i amb menys temps! L'embolic està en com redistribuïm la riquesa, en com complim el nostre temps desocupat, en què i quan ocupem el temps de feina...

- Jordi, hem parlat de Tallers Ocupacionals, de cooperatives... què més?

- Sí. Cal anar cap a tot el que sigui muntar cooperatives d'estructures lleugeres i d'estalvi energètic, que donen feina. I tinc una idea que m'agradaria veure realitzada. Mira. Em sembla que s'hauria de muntar un Centre d'Informació d'Innovació Tecnològica que empalmés el que s'està fent i treballant amb els problemes quotidians de Barcelona i les petites empreses, a partir d'una tecnologia no agressiva a l'entorn.

En José Ignacio Urenda, que és un dels homes d'aquest país que sempre s'ha preocupat dels joves, i dels joves del cinturó de Barcelona, deia des de Logroño que 'els que ara manen són massa joves per entendre els joves'. Segurament té raó. Creuen - que els problemes i les necessitats dels joves d'avui són pràcticament iguals que les d'ells quan eren joves, ara fa quatre o sis anys. Ha canviat molt! Avui els joves en atur són joves excedents i, ben sovint, si ens preocupem dels joves, diu l'Urenda, no ho fem dels joves com a tals, sinó com a grup social que pot esqueixar-se del grup del qual procedeix. Llàstima! Perque si estiguéssim més atents i analitzéssim més experiències com Can Xatarra, si penséssim la cultura i els joves des de l'immediatesa del que passa i el que es necessita -s'és tan pocs anys jove!- els equipaments, els recursos, la política juvenil, canviaria amb un tomb espectacular.

Can Xatarra, en la Barcelona Vella, és un signe de rejuveniment i de vitalitat: l'iniciativa, a Barcelona i malgrat els entrebancs, encara busca marxa nova en experiències innovadores.

2.10. LA NIT DE BARCELONA AGAFA MARXA A LA DISCO.

Cristophs de 666 i Joan de Distrito Distinto.

Aquesta gent del 'post' que alguns veuen com l'últim snobisme de la moda i altres contemplem com una realitat cultural a acceptar amb fredor, que es mou entre etiquetes independents de difícil localització, d'ecologistes d'assalt, de rockers, de joves free-lance, d'opinions-leaders, d'amants del còmic, de creadors de moda, de residus de bandes..., troben en la disco un vehicle d'expressió, d'identificació i de relació.

Avui anar a 666, amb els neobarrocs, al Distrito Distinto, ja tancada la nit, on es troba tot i tothom, al Studio 54 les tardes de diumenges ple de gom a gom per una joventut inconeguda per mestres, gestors, polítics i pares..., no és un acte de frivolitat. Són els nous Baccaccios, punts de reunió de gent que sent i vol, desitja i pensa..., i vol sentir-se grup mogollón i moguda. A Barcelona.

Cristophs, de 666, ha après a llegir la seva discoteca i els seus joves.

- La gent que ve avui a la disco, li costa més de ballar que la que hi venia ara fa set anys. Hi ha una qüestió sempre de vergonya, però avui no ballen per altres motius. La gent està més trista, té més problemes. Parlant amb elts sempre et pregunten si saps algun treball. Diàriament. I es nota en l'ambient del local. Els joves estan allà, drets, viuen l'ambient, però tot és més passiu. Veus un grup de sis companys i t'adones, de seguida, que n'hi ha dos que disposen de diners. Els altres, ni cinc. I s'els nota una inferioritat.

Deixen de venir i el grup es desintegra. I mira que nosaltres fem una política de no cobrar entrada! Deixem passar i, és clar, la gent la coneixem. Passen, s'estan allà. Gent fantàstica! Jo fa un temps, posava una peça, un disc de moda, que la gent demanava, i es movia tothom. Ara balla un 20%. Fa dotze anys que em dedico a aquesta feina i me la conec. I puc dir-te que empreocupa. He preguntat a altres sales: és general! En totes les sales del nostre circuit, entenem-nos, on vé la gent més jove de Barcelona. Mira, hi ha gent que té 22 anys i no ha treballat mai. I n'hi ha de 27, i tampoc. I, és clar, el seu punt de sensibilitat interior és molt diferent del nostre. Hi ha, de totes maneres, gent que ho suporta millor i pitjor. Gent que té més possibilitats familiars i li rellisca una mica. Però hi ha gent que se li fot a dintre i no funciona. Hi ha grups d'aquests que desapareixen, i un bon dia torna algú: què tal, home? El xaval treballa!

- No m'imaginava que la gent que la gent que porteu sales com aquestes sigueu tan bons observadors, sociòlegs juvenils, vaja!

- Jo quan vaig començar em va venir molt de nou i vaig tenir moltes dificultats. Encara no em considero un professional, perquè sóc un empresari amb molts problemes, a l'extraradi. Però vaig fent les coses a la meua manera. I tinc una filosofia que intento implantar a la meua manera i passar als que estan treballant amb mi: estar amb la gent. un tipus que et forçarà un ambient híbrid, t'entrarà al local i la gent no és igual que ell. Jo no el puc barrejar perquè tindrem problemes per petites tonteries. I aquest tal porta dues mil peles a la butxaca! Has d'anar fent una selecció/rela-

ció. A vegades tens el local buit. Metro, ens va durar, amb eufòria, 8 o 9 mesos. I es va acabar. Tot s'acaba. I ara continuem funcionant d'underground, passem actuacions totalment subme gides. Què aconseguim? Doncs treballem molt més tranquils, amb un públic més autèntic, de la mateixa mena de la mateixa història. I passa un grup, i tothom li agrada, punxes un disc...

- Les sales de Barcelona, funcionen així?

- No. Es que joestic allà. Hi visc, sempre. El local m'el - formo jo, i la filosofia del local és la meva filosofia que he anat sembrant de mica en mica. Els altres locals tenen un porter que fa una feina, com en un hotel, i et diu tu passes i tu no. I hi ha baralles, és clar, sense preocupar-se de quina música sona i es fa, i del que no es fa.

- Barcelona, els joves de Barcelona, doncs, surten de nit?

- Surten si no s'han de gastar diners, si venen convidats. Però no es surt. Des de fa un any ha baixat molt. Molt. Ara bé, si agafes un local com KGB, està plé per la novetat, en una barreja total. La gent jove, avui i en la seva gran majoria, ha de ser motivada per la novetat. I no surt no perque tingui ganes d'estar a casa. La casa els hi cau a sobre, però s'aguanten. Estalvien i surten per trobar-se amb lo nou: nova gent, nou local... Van molt al bar musical, que es gasta menys que a la disco.

- És un problema de diners.

- Mira, ara porto els White House que toquen poc i en circuits

sub ergits. Només els he de pagar el viatge. Doncs bé, la gent vindrà. Amb els Lords, que has de cobrar entrada i té més acceptació, costarà més. També vé si es monta una festa, es presenta un fanzine, es fa una xocolatada..., i la cosa va de convidada: plé! Però la gent jove de disco, als que els hi va l'ambient disco, no surt. No té cada dia mil peles. La gent surt el final de setmana, en quantitat, sí. Però és un altre públic. Hi ha però, un clan de gent que surt cada dia. I és una gent que cada tres mesos es reclueix o canvia de local. Es perd. I se'n introdueixen uns altres. Sempre hi ha un circuit de noctàmbuls que són els mateixos i van als mateixos llocs. Molts no han de treballar l'endemà.

- I la gent de tendència, com es diu, a crear problemes?

- N'hi ha molta. A mi m'han complicat molt la vida. Jo he tingut del 73 al 78, mala gent. M'han amenaçat de mort una pila de vegades. I m'han perseguit. Ho dius a la poli i diuen: ah, una disco, res, juvenalla! Hi ha gent que es monta un sistema de vida que arriba un moment que has de tallar. Perque una cosa és un porro i una altra és que es monti allà la seva parada. Les mafies són molt fotudes: no et deixen ser ni l'agut de tu mateix: implanten al local, la seva política. Però ara s'ha acabat! Tinc una gent que treballa amb mi, a la una, controla... Hi ha locals, de totes maneres, que no poden encara que vulguin. Ara no tinc diners però tinc un públic que no em mereixo. I, molt diferentment, hi han els vacilletes que s'aprofiten dels bons jans.

- Parles molt de la gent, la meva gent!

- És clar! L'hem anat seleccionant, ens coneixem tots, els

hi tinc tota la confiança. I sé que respectaran la moral del local i aixó no per tal i qual. I ho discuteixes. Tinc gent postdelinqüent amb anys de Modelo, que, a vegades, em ve a veure i em diuen: t'en recordes quan em deies...! I gent que al final els hi has de dir: et prego que et busquis un altre local. I els explico el perquè.

Clic. Parada de cassette. Arriba en Joan de Distrito Distinto, un local que m'ha aguantat moltes nits en una atmòsfera, diguem-ne d'una Barcelona insinuant. Val, oi?

- El nostre món és molt diferent de Trauma, Trocadero..., - muntats en pla hosteleria professional. Funcionen per un circuit comercial emissors amb anuncis constants... ES una altra història!

- La gent nostra, la de Distrito, és una gent que va abans a dos o tres llocs i la última copa la fan a Distrito. Venen - molt tard. No hem tingut mai problemes amb la gent, tot i seguint un públic molt variat. Tu ho has vist, oi? Ens movem - dins el mateix circuit de 666.

- Escolteu, com és que tots dos esteu a l'extrarradi?

- Ui, perquè el centre és intocable. Tenim el que l'altre gent no vol. Però ens agrada perquè hem pogut materialitzar la nostra idea. Tots dos tenim locals on s'ha arruïnat molta gent. I els tires endavant. I es van arruïnar perquè ho van enfocar com si estiguessin al centre. Nosaltres hem aconseguit crear - un circuit.

- Ep, i què penseu que pot fer l'Ajuntament? És com una pregunta despistada, com un client fora circuit que vol entrar. Hi heu pensat?

- Mira, parlant molt clar -i en això coincideixen-. L'Ajuntament, per mitjà de la policia municipal, no és massa just i s'hauria de replantejar algunes coses: a nosaltres ens apliquen la llei rigurosament, quan a molts locals de la zona centre i alta de la ciutat, es fa el que es vol. Perquè? Caldria, també, revisar els horaris. Mira, hi ha molts clients que si poguessin agafar el metro immediatament, nosaltres estariem més tranquils. No per res! Es queden allà, fan petar la xerrada i, després, qualsevol cosa que passa ens la carreguem nosaltres.

- Un embolic, tanmateix. Jo sempre he pensat, quan he vingut als vostres locals que, a vegades, feieu una feina de prevenció en la seguretat ciutadana. I, he d'acabar, oi? Els veïns com us acullen?

- Hem guanyat la batalla gairebé diem a cor. Els seus fills venen al local i ha passat tot el refús que podia haver-hi.

- Però, acaba en Cristòfs, si som més coneguts a Itàlia i Anglaterra que aquí! Ens atipem de tenir italians! Sortim a la R.A.I., estem en els circuits dels grups anglesos més nous...

Vaja, que són un espai d'animació. Un espai que caldria potenciar, dins l'empresa privada, amb un suport especial des de la política juvenil municipal. Perquè són una pota més de la taula on seuen els joves: la disco, l'escola, el taller ocupacional, l'esport, el Casal, el cinema... I cal potenciar, també

perque una ciutat és nit: és neó i cotxes, és la última copa i els que reguen el carrer, és el silenci d'altres hores i l'atrafagament del matí. Molts parlen i enyoren el Paral·lelo irressucitable. Ara, avui, hi ha una Barcelona amb iniciativa, amb gent que es mou, disseminada per la ciutat. Cal buscar-la. I cal potenciar-la. Perque Barcelona també és la nit. I la marxa de Barcelona no està ja només en un carrer central o una zona: s'ha fet metropolitana!

Els focus de colors de la disco, il·luminen amb màgia post-moderna, els hàbits i ocis de la Barcelona de sempre. La disco, en tot cas, s'ha convertit en l'espai modern d'identificació noctàmbula: un espai trepidant on el cos es mou i s'exhibeix, on ens reconeixem i assenyalem, on els joves de Barcelona se senten música i ciutat.

Fins quan les polítiques de joventut passaran de les discos?

2.11 SQUATERS: ELS QUE OCCU EN LA CIUTAT GUIDA AMB PROJECTES.

Albert Ricard, advocat, de l'Associació de Veïns de Gràcia.

Squatters, els que ocupen espais buits de la ciutat, edificis no usats, els que tenen pressa perquè es fan grans, els que això de la propietat privada no ho creuen ni etern, ni natural. El Moviment Squatter ha donat molta baralla a Anglaterra, Alemanya i Holanda. I, avui, a Barcelona amb alguna actuació singular i simptomàtica que, si ressenyem aquí, a Barcelona marxa, és per donar constància que la cultura de Barcelona es mou per nivells molt diferents: del Liceu a l'ocupació d'una casa destartalada. En el fons, tots volen una ciutat més vivible, una ciutat que cal, constantment, anar reconstruint de dalt a baix, de baix a dalt.

Albert Ricard és un advocat, militant del P.S.U.C., que està en l'Associació de Veïns de Gràcia.

Alguns joves del barri, amb altres que no ho eren, ens van venir a veure a l'Associació de Veïns, ens van dir què ens semblaria el seu projecte. El seu projecte, quin és? Volen recuperar, ocupar-los, vivendes i edificis d'una certa dimensió, desocupats fa anys i que ningú fa servir per res. L'ocupen, s'hi instal·len per tenir lloc de trobada, de residència, de treball, absolutament al marge dels circuits especulatiu mercantilistes que per ells són tan les multinacionals de la música rock com els locals que per joves obren les institucions. Els Squatters no volen cap tutela perquè, per ells, els joves han de ser sempre protagonistes. Ni tuteles, doncs, ni teledireccions. Volen, simplement, un

espai que els serveixi d'infraestructura suficient com per fer-hi concerts de rock, petites sales, tallers ocupacionals ....., per montar-hi un projecte integral més enllà del simple fet d'un espai per matar-hi unes hores al vespre, quan pleguen del treball, l'institut o estan avorrits d'estar a casa i al carrer, i hi monten alguna activitat. No. Ells necessiten i volen un projecte a l'entorn del que graviti la seva vida: tallers propis d'artesanía, venda directa de materials, espai per l'oci i l'espectacle...Res novedós, en definitiva, per alguns països d'Europa que permeten experiències com aquestes, amb una legislació més adequada que la que tenim. En definitiva, aquests són uns joves que volen construir el seu futur, que volen conformar-lo a la seva manera i, encara, ho volen fer en el social. No per casualitat van venir a demanar el parer de l'Associació de Veïns i de l'Ateneu Llibertari. Perquè l'Ateneu? Perque la seva filosofia és filla o neta de l'anarquisme, però d'un anarquisme orgànic, per més que refusin tot carnet. Gent d'ordre i progrés, tant se val!

- I els vàrem donar suport.

- Els dos vàrem considerar que el projecte era correcte i que s'els hi havia de donar col.laboració, si més no tècnica. Jo mateix els faig d'advocat no perque vagin venint al meu despatx, sinó perque sóc de l'Associació de Veïns. Un company arquitecte va anar a mirar com estaven les coses de l'edifici que volien ocupar. Val a dir, però, que aquest edifici es va ocupar per error, perque en el catàleg municipal de patrimoni immobiliari, figura ressenyat i, més a te, que

L'Ajuntament només en té una part, la que sobresurt i és del
vial, la resta, tota, és de propietat privada, que no ha
construït perquè l'Ajuntament no li ha donat alçada suficient
com perquè els hi resulti rentable la inversió.

- Van escollir, doncs, un edifici municipal?

- Sí, van demanar un espai a l'Ajuntament per ocupar-lo ni
que fos mentre no es construís. Mira, el Kalet de la Gran
Via, va caient... Mentre no s'ocupés, ells s'en servirien.
No van trobar resposta al seu programa, que és un programa
molt essencial, més d'activitats que de teories, però amb una
bona anàlisi de la societat i del món on estem. I van escollir
l'Ajuntament perquè tenien clar que si ocupaven un edifici
de propietat privada anaven tots a la Modelo. A la Modelo,
cert, no hi van anar a parar, però 72 hores repartits en qua-
tre comissaries, perquè no hi cabien, sí.

- Quina valoració en fa l'Associació de Veïns de Gràcia?

- L'estil que tenen d'actuar aquests joves no és (la) propietat
de l'Associació. Però ens mereix un respecte tant per la mane-
ra de reaccionar que tenen, car no són violents i consideren
que la violència l'exerceix sobre seu la societat, com per
plantajament que una casa desocupada durant 10 anys, potser
que en fem alguna cosa, oi? I caldria que anessim a mirar
l'edifici com està: una misèria. A Barcelona hi ha bastants
espais així que esperen una inversió especulativa. Els nos-
tres quaters, doncs, volien ocupar i utilitzar un espai
abandonat. L'Associació, recolza'n. Nosaltres, hem tingut crítiques

i elogis, perquè el tema és conflictiu. Però, clar remarcar-ho, tant de 16 tots els joves de Barcelona tinguessin l' il·lusionió, un plantejament de futur amb una vida autònoma, un projecte compartit..., com aquests! I encara, que optin, com ells, per la resistència passiva! Els hi varem donar, i els donem, solidaritat.

- I com va anar l'ocupació?

- Doncs mira, ells es pensaven que la policia arribaria al cap d'una setmana, i va arribar al cap de 4 hores, amb els antidisturbis. Llavors, com que hi havia una manifestació de suport als que havien ocupat la casa, hi van haver corredisses. I algunes garrotades. Val a dir, però, que la policia no entenia massa res.

- Què en treien de tot això?

- No volem pas extralimitar la situació i, per quedar-nos en el que aquest tema comporta, pensem que a Barcelona - i a tot arreu - on hi ha col·lectius..., cal anar, primerament, a tot el que sigui a una reforma de la legislació que s'ocupa d'aquests temes, que en el nostre país és molt anticuada, si la comparem amb la majoria de legislacions, més progressistes, europees. I, sense, també, que cal buscar i donar sortides als joves, que en grup, tenen projectes.

A l'Albert Ricard se li feia tard. Tenia una reunió al districte amb les entitats de Gràcia. No v'hem deixar, doncs, aquí com a crònica d'un fet significatiu que ens porta so-

bre iniciatives que no corren, ni de bon troç, per canals institucionals, ja sigui per via d'entitats i associacions, ja per la mateixa Administració. Per sort, Barcelona, ja ho anem constatant, és viva en el teixit sociocultural dels joves. La pena és que, normalment, aquestes iniciatives sempre topen amb una llei que no està feta ni pensada per la dinamització de l'estructura social i cultural. Una llei antiga, heredada de l'Antic Règim, que opera, com taló de general, sobre iniciatives i projectes.

En tot cas, caldrà recordar, ni que sigui com evocació nostàlgica, el moviment de Squatters berlinès que ha aconseguit dinamitzar social i culturalment zones de la ciutat amb propostes innovadores que parteixen de l'ocupació d'un gran edifici que es converteix, tot seguit, en un centre de creació, de trobada i en una illa calenta en l'entorn d'informàtica, oficina, atur i monotonia. Ocupacions i experiments, aquests, que han trobat el seu punt àlgid en l'ocupació dels antics estudis hitlerians de la U.F.A., on un grup de més de cinquanta persones ha montat un sistema de viure i conviure que la majoria dels berlinesos tenen i tenien per impossible: la solidaritat, una economia compartida, la família oberta, l'intent d'anar estorbant fronteres entre el treball i l'oci, la convivència d'edats, cultures i ètnies, l'ús de l'espai com a relació... En tot cas, per a molts joves d'Europa i de Barcelona, l'U.F.A., i l'intent de Gràcia, per anotar un parell d'experiències, són un símbol. I perquè ^{de}de bó debó estigui obert als joves, un sistema més de construir el seu futur i dinamitzar la ciutat.

Ajuntament
de Barcelona

BARCELONA
PROJESTE
jove

Avinyó, 7, pral.
Barcelona 2
Tel. (93) 301 12 20

Squatters em sembla, ho hauriem de ser una mica tots!

2.12 LA DROGA JA NO ES CULTURA, ES NEGOCI.

Santiago de Torres, netge, Cap del Departament de Drogodependències del Hospital del Mar.

L'Hospital del Mar, a la Barceloneta, davant d'un Mediterrani urbanitzat, és, a l's nou del matí, un bon moment per enfren-tar-se amb la droga. Bares blanques, estudiants que hi fan pràctiques, algú gitano, bon servei d'informació i, escales amunt, en aquells racons cinematogràfics que tenen tots els grans hospitals que ja ténen alguns anys, en Santi de Torres, un home que avui, a Barcelona, té una de les visions més ajustades i progressistes de les drogues. Per dir-vos que si tingués problemes d'aquests aniria a petar al Mar!

- Jo soc partidari de parlar més de drogues i menys de droga. Em preguntes si hi ha una cultura de la droga, oi? En algunes drogues s'ha donat una certa cultura, si més no s'han associat a elles alguns elements culturals. Per exemple, jo crec que l'heroïna és una droga específica que introdueix elements de relació personals molt diferents a altres drogues. L'heroïna tendeix a l'individualisme, trenca les relacions efectives amb la gent. En l'heroïna no hi han amics. L'individu ho centra tot en punxar-se per subsistir, per, gairebé, no morir. Una droga, per tant, l'heroïna, que introdueix elements d'individualització i pocs elements culturals comuns. Altres drogues derivades del haschisch, els derivats del cànem..., han tingut elements culturals importants, però cada dia en tenen menys.

- L'interessa continuar amb l'heroïna.

- s'ha extès molt a Barcelona. Avui tenim una població molt diversa d'heroïnòmans, tan diversa com la mateixa Barcelona ciutat/població. Tenim pacients de 13 anys que venen a deixar l'heroïna. I en tenim de 50. Tenim pacients molt marcats per la crisi, per la marginació, i pacients més "normatius" que tenen una situació laboral estable, una relació familiar bastant estructurada, i que han sigut capaços de mantenir, durant un temps, una relació afectiva. A.T.S., metges, advocats, professions liberals, gent de caixes d'estalvis,...., venen molt al Mar. Que vol dir això? Que l'heroïna s'ha extès per totes les capes socials i que ha perdut tota connotació d'element cultural que podia tenir quan va començar al nostre país, fa 8-10 anys. Avui té més a veure amb mecanismes de consum de certes substàncies i amb pressió de mercats que amb elements culturals. El que sí que és cert és que existeixen models socials de consum d'heroïna. És a dir, l'heroïna és una droga que molt poca gent s'atreveix a prendre i, a més, hi ha molt poca gent que en prengui i no s'enganxi. Així, l'heroïnòmen, en certs grups de joves, és aquell que fa un pas difícil de transgredir. És l'audaç del grup. Alguns cantants de rock, heroïnòmens coneguts, són models socials per a molts joves que els admiren perquè han sobresortit d'entre la població i, ademés, són heroïnòmens: han trencat un pas misteriós. Això es veu en certes famílies on que el germà gran ho és. Els petits el seguiran perquè el consideren que ha arribat allà i no tothom és capaç d'arribar. Fent un símil una mica absurd, l'heroïnòmen és aquell que és capaç d'una certa audàcia. Hi ha un psiquiatre italià que ha titulat així un llibre sobre el tema: Aquells audaces sobre les seves màquines volants. Sí, sí, com aquells que atrevessaven

l'Atlàntic sense saber si arribarien a Amèrica! La gent els admirava. La majoria d'heroinòmens, però, tot seguit trenquen tota relació amb l'entorn i es tanquen a casa, de la que només surten a comprar heroïna; l'audàcia no vola, aterral!

- Per què us entesteu a posar el tabac al costat de l'heroïna?

- Droga és tot allò que crea dependència. És a dir, allò que quan una persona no en té, altera la seva salut. Tabac, alcohol, fàrmacs per dormir, per estimular-se, inhalants, les coles volàtils que alguns adolescents consumeixen..., són drogues. El que passa és que aquestes drogues s'han de comprendre en el context de relació amb la persona que en pren. Una droga no és tant més perillosa única i exclusivament per ella mateixa, sinó també per l'ús que s'en fa. Joestic cada dia més convençut que una droga fora d'un context personal, és una substància inclassificable. Però, dit això, cal insistir en que hi han drogues que tenen un risc alt de crear dependència, i una dependència intensa. L'heroïna, especialment, i en un altre nivell, la cocaïna, son d'alt risc. La qüestió està en saber, amb certes drogues d'ús social, a partir de quines característiques una persona s'en fa dependent? Mira, hi ha gent que no pot viure sense fumar 20 porros cada dia. Repeteixo, la qüestió, evidentment molt cultural, està en plantejar perquè certes persones, certs joves, en certs moments històrics com l'actual, necessiten i creen una dependència?

- Ecco, per què? Hem arribat al centre de la qüestió en dro-

ga i cultura es mostren i plantegen amb tot el desastre que (que) ens està desestructurant com a grup i com a grup creador i comunitari.

- Jo comparteixo el plantejament d'un gran papa francès, Brenstein, que planteja la situació des d'una anàlisi del que ens passa als occidentals, a la cultura occidental. Estableix tres punts, com tres potes de tamboret. La primera és l'oferta. Si alguna cosa s'ha observat d'esfereïdora és l'increment brutal de l'oferta de drogues, en especial l'heroïna i la cocaïna. Hi ha nació que es manté gràcies a que altres països consumeixen heroïna i coca. Bé, però l'oferta cal contemplar-la, especialment, entre allò que se li paga al pagès i el que paga el consumidor de Barcelona. Els guanys són fabulosos i trenquen qualsevol barrera de control polític... En una paraula, mafia entre polítics i traficants com s'ha demostrat a Itàlia. I és així perquè avui l'heroïna és més estable que el mateix dolar. Amb el marcocolar avui es compren armes i el que sigui. L'heroïna no fluctua! Mira, avui a Espanya hom pot trobar heroïna en qualsevol població de més de 3.000 habitants. I et dic això per remarcar la política de mercat que és importantíssima. Segona pota del tamboret: una certa crisi de civilització, i no és un tòpic, perquè certs parametres útils fins ara ja no ho són. D'aquí tot el que t'explicava de trencar motlles, d'audàcia. Avui el treball com a valor social d'integració ha desaparegut amb l'atur generalitzat. I això crea crisis individuals i socials importants. Quan, en un moment com aquest, les opcions que s'ofereixen a la població juvenil són escasses o nul·les, amb uns valors en crisi, amb un futur incert..., l'aparició d'una bo-

na oferta de certes substàncies, ample un buit i crea bons consumidors. Poso un exemple molt de ciutat/Barcelona, les coles inhalants s'han venut sempre en les drogueries de Barcelona. Doncs, bé, ara, especialment en tres o quatre barris molt localitzats, han arribat a ser usades d'una manera preocupant per cotes de marginació que abans no existien d'una manera tan depauperada. Són adolescents pobres, amb famílies desestructurades, amb problemes de subsistència... Això, desenganyem-nos, és nou! I anem per la tercera pota: l'individu, la personalitat. A Barcelona, als 70 i pico, i havia molts grups de joves que feien activitats polítiques, després van fer comunes i fumaven haschisch, ara són alternatius i ecologistes..., però n'hi ha un que és heroinòman. Tots hem tingut el mateix procés, però un s'ha penjat. Per què? Perque te una personalitat més audaç, una personalitat més depressiva, més dependent de persones o coses,....., i quan ha provat l'heroïna ha trobat que era una solució per no viure els seus problemes.

- Parlem, amb raó, molt d'heroïna. I la coca?

- La coca te un component més cultural que l'heroïna perquè ha estat emparentada a un grup d'un estatus social i cultural determinat, diguem-ne amb iniciativa, per bé que no sigui l'únic grup social que en fa us. Però siguem clars. La coca és la droga que reprodueix més els valors de la nostra societat actual. És la droga que reforça l'augment de la productivitat, de l'activitat, la capacitat de treball, de funcionar a grans velocitats. L'heroïna és el contrari. És la droga que posa en crisi la nostra civilització. Perque és la

droga bloqueig. La coca és la droga d'occident. Fixa't, el haschisch ha tingut molta oposició perquè és la droga que altera la personalitat; la productivitat, no és classe, ...La coca està en el món més occidental: els alts executius, certs polítics... I té, evidentment per això, una gran acollida en certs status culturals i artístics. Però a Barcelona, desenganyem-nos, també, hi ha una quantitat de gent jove que consumeix coca i que la cultura i, fins i tot, la productivitat, li importa un bledq. I n'hi molts. Molts. Amb una oferta molt bona, car ara es veu la bona collita de Bolívia i Perú de fa dos anys.

-Posats a fer un repàs, Santi, ens manca el haschisch.

- Aquí, a Espanya, el valorem d'una manera diferent que Europa per la qüestió de les antigues places d'Àfrica que el van introduir a l'exèrcit. La Legió se li permetia cultivar-lo. En deien grifa. Els hi anava bé per l'ansietat. Tranquil·litza. Això, es clar, normalitza molt la situació, perquè l'exèrcit sempre és un grup social tancat. I si ell l'accepta....També estem molt a prop del Marroc. I de fa temps, amb aquest tema, hi ha hagut una gran permisivitat, inclús legislativa, que te a veure amb aquells plantejaments que ens feiem als 70 sobre les drogues com endogenament positives perquè afavoreixen l'alliberació de la persona: li permetia conèixer altres realitats. És tota la literatura dels alucinogens. Mira, que vols que et digui. La pena està en que no varem sapiguer dissociar haschisch i heroïna i ara ens trobem que la gent no vol col·laborar amb la poli, en la desarticulació de certes xarxes de tràfic de drogues... Sent progre-

sista, evidentment! Tenim mala consciència, oi? Avui el haschisch està a tot arreu, la gent l'ha un porro a qualsevol bar. Ha perdut, del tot, tot component de revolta psicodèlica. Per exemple, el lèxic dels passotes, avui, està integrat en l'establishment quan a la tele sents: Passa de tot tio, però passa amb wambes no se què! O l'altre: Marcat un rotllo a la vida, però que sigui amb un rotllo Kodak! Avui el haschisch és una droga de consum brutal. Res més.

- Molta gent s'en vol sortir, Com? Hi han sistemes de desenganxament més socioculturals i sistemes més tecnològics, senti?

- Mira, ara m'he de treure la bata blanca! Aviam. Cada dia hi ha més gent que s'en vol sortir, i cada dia hi ha més i més gent que hi entra. Cada dia, doncs, hi ha i haurà més demanda per ser atès. Nosaltres, **per exemple**, podem atendre 40 o 50 pacients al mes. Si poguessim atendre'n més, en tindriem. La gent s'ha d'esperar, en l'assistència pública, i molts no tornen. Alguns, cada vegada més, vindrien, però ja saben que no s'els pot atendre fins a l'any.... Mira, si l'assistència pública pogués atendre 3.000 pacients, hi serien! Això genera la sensació, en els toxicomans, que l'Administració pública no fa res. També hi han institucions privades. El Patriarca, per exemple, és un tema polèmic. Ell és una persona carismàtica que estableix una relació carismàtica amb els toxicomans. I funciona. Però s'ha convertit amb una gran empresa, gairebé una multinacional, amb 60 centres a Europa i 24 a Espanya. S'han desmarcat. Ara volen construir una societat nova. Diu el Patriarca: "l'agradaria tenir 50.000 joves espanyols dintre les comunitats per fer una so-

cietat sense drogues i sense polítics." Home, és una mica d'al.lucinats tot això! Llàstima.

- Tú, ara va directa, per on et decantes?

- El toxicòman se l'ha hipervalorat en aquests últims anys. Se l'ha valorat en un sentit i infravalorat en altres. Molts polítics i gestors socials omplen els seus discursos amb allò de no hofe ~~en~~ bé i els joves es punxen. Hem de fer coses per ells! Tenen, en definitiva, mala consciència. I qué fan? Doncs en comptes ~~de~~ ^{de} optar per l'estructura assistencial pública del país que es qui financia i fa rutilar les centres hospitalar ~~és~~, els centres de salut, els ambulatoris..., han agafat el problema com a cosa pròpia i personal i l'han dispositat en mans més proteccionistes tipus Caritas, Creu Roja o Serveis Socials. Això de fer ~~granges~~ ^{granges} per toxicòmens, pisos per toxicòmens, tallers per toxicòmens, centres per toxicòmens..., ~~em~~ sembla absolutament desafortunat. Hem d'oferir, als toxicòmens, una oferta assistencial que li permeti deixar la droga, car és l'estructura que enten en els problemes de salut: La toxicomania és un problema de salut. I l'estructura assistencial pública de salut ha d'atendre al toxicòmen amb els recursos que calgui per la desintoxicació i la rehabilitació. Cal, amb això, normalitzar. No pot ser que per cada nou problema que afecti a la salut de les persones, montem una estructura específica! I hem de deixar de pensar que tots els ,roblemes socials que tenim son per culpa dels toxicòmens.

- Per tant, el Projecte Jove...

- S'ha de potenciar tot el que és prevenció entesa no com educació sobre les drogues, sinó com a possibilitadora de canvis d'ectituts a partir dels recursos que tenim a mà. Cal potenciar, també, models socials. Mira, és més important tenir com a model social un tio/tia de l'esport, que un cantant heroinòmen. Cal, també, potenciar les estructures de salut municipals que es dediquen a aquests temes. És un escàndol que a Barcelona només poguem disposar de 5 llits per toxicomans! Molta gent ha d'optar per pagar un milió de peles per fer el mateix que estem fent nosaltres. Cal potenciar, en aquest tema, els ambulatoris. I hauriem de mirar de no tenir comunitats terapèutiques municipals. Crec que és molt millor establir convenis amb les 7 o 8 comunitats que hi ha a Catalunya amb uns programes generals que s'hauran d'aconseguir.

El mar, fora, és un pel més blau. I en sento, després de la conversa amb en Santi de Torres, trencat i satisfet. I preocupat. M'explico. Jo sóc de els que havia cregut en la revolució psicodèlica, amb la droga com a eina per a descobrir nous mons. Ai, que poc veritat és i que difícil! Avui, en tot cas és impossible. He trencat i llençat al mar, definitivament, quelquom que ja sabia que era un error, però conservava com a mite de joventut. I estic satisfet, davant aquest mar, perquè en el discurs polític sobre les drogues hi ha moltes paraules i poques i poques nous: ens de bons propòsits!

El mar, blau, ens torna a la ciutat del cada dia.

d'ampliació, per fotocopies que s'han de tenir llestes...El Taller té vida, ritme, música!

- Mira, aquí a partir del nivell bàsic, que sol durar nou mesos, la gent toca en un combo, grup instrumental amb piano, bateria, baix, guitarres, vent, saxo i el que sigui. Un grup de cinc o sis persones que, sota la direcció d'un professor, aprenen amb la pràctica el que es treballa a nivell teòric. Això els hi permet la improvisació i la potenciació de la creativitat. S'interpreten partitures adequades a les possibilitats tècniques dels participants al combo s'apren a expressar-se, lliurament, dins d'uns esquemes d'improvització. Aquesta és, segurament, l'originalitat del Taller de Música pel que fa a l'ensenyament. Després, els alumnes es troben fora i continuen fent música, busquen locals d'assaig...

- Noteu un increment d'interès i qualitat en aquests cinc anys?

- Sí. Cada vegada hi han més joves i la qualitat personal i musical, creix. Mira, aquí no volem fer savis músics a tots. Ja veis. d'entrada, qui serà músic i qui vulgui ser músic d'estudi, músic d'orquestra, montar un quartet de jazz o fer música a casa,...., pugui fer-ho.

- Trobeu suport en l'Administració?

- Més. No reconeix més escoles que, bé, son privades, però això no ha de ser un problema. D'hauria, si més no, de tenir present la seva existència i la seva feina. Estem en una si-

tuació legal i jurídica molt estranya i greu. Cal, també, que es pensin subvencions per l'escola o per l'alumne. No saltres fem una feina que ja és important a Barcelona, oi? Doncs, apa, cal posar-hi, també, els recursos de l'Administració per optimitzar-la i fer-la millor.

- Suports puntuals?

- Pocs. L'Àrea de Joventut ha subvencionat alguna activitat pública, com la Setmana de Jazz de Barcelona a l'Òvella Negra amb 50.000 o 100.000 pessetes. També s'ens havia convocat per una Comissió de Jazz per la Jostra de Jazz que es va fer, però no en varem sapigues res més fins que els cartells ja eren al carrer! Mira, per més que varem insistir, cap dels 20 combos que hi ha al Taller hi va participar. Li faltava seriositat! No potser. L'Àrea ha de tenir assessorament de tècnics, i ha d'organitzar, seriosament, comissions amb representants de la gent que treballa a Barcelona el tema que es vol tirar endavant.

- Aquest és un tema difícil en l'Administració. Tot queda en converses. Al final, guanya la burocràcia!

- Bé, però aquesta Administració té un compromís amb l'electorat, amb la ciutat, amb els seus joves....Han de saber qui es qui en aquesta ciutat, quines entitats fan feina cultural i com, siguin entitats públiques o privades. Massa sovint aquesta Administració Municipal només es preocupa dels grans problemes d'infraestructura cultural i urbanística i s'oblida d'allò que fa funcionar cada dia la ciutat. Ara, tot s'ha

de dir, sempre que s'ens demana col.laboració, hi som! El que passa és que entre Administració i Entitats Privades, hi ha molt poca i dolenta comunicació, més que mala fé. I si no hi ha comunicació, aquesta ciutat no pot funcionar. Nosaltres esperarem i esperem que una Administració socialista seria -s'ha de ser- sensible a aquesta comunicació, a la gestió compartida de la cultura ciutadan i institucional. Cal planificació i planificació compartida i públic/privat, Administració/ciutadans....

-....

- I això fa gastar molts diners. A veure, quina planificació hi ha, cultural, a Barcelona? On ho puc trobar? Improvitzen! I això costa molts -masses- diners i no fa ciutat. L'Administració ha d'entendre que no ho pot fer-ho tot ella sola. Cal que pacti, que faci convenis, que coordini esforços, que s'ajudi i potenciï en aquests centres que la iniciativa dels ciutadans va estructurant i **construint**. Mira, aquest mateix Taller, ha anat creixent i agafant volada poc a poc, perquè la gent ve i hi ho demana. I el local creix, i es te més professorat, i s'intenta fer millor la música. Perquè tens més possibilitats. Com aquest centre, oi, n'hi han més. I no només de música. N'hi ha de teatre...Com es pot crear, amb la coordinació i el suport de l'Administració, i, amb tot això una infraestructura sòlida sociocultural que corri paral.lela amb la pública, formant una gran plataforma per a Barcelona? Cal crear Consells amb tota la gent que te centres, que s'exposa, que es mou, que crea..., des de crítics a managers, professors i gestors, gent que te clubs i que orga-

nitza..., per treballar, en la mesura que es pugui, conjuntament, Administració i privat en sortiríem beneficiats. I, especialment, hi sortiria guanyant la ciutat, Barcelona.

- El tema m'agrada i és d'una actualitat bàrbara. Què més, doncs? Cal abocar el sac. Massa sovint anem amb pors i educacions falses!

- Cal protegir la música en viu a les discoteques. Hi han molts grups de músics joves que no tenen cap oportunitat. Música en viu, una estona, un dia...Mira. Resulta que el teatre té un gros pressupost de la Generalitat i, de ni dó, al Municipi. Per que no la música i tota la música: la clàssica, sí, però també el jazz i el rock...? La música en viu, i els espais on fem i s'apren música, cal potenciar-los. Aquí passa molta gent. Gent que fa música. I gent, que, amb la música, te interelació, que es socialitza...

- ....

- Cal estudiar a fons la problemàtica cultural de Barcelona que no s'ha fer, encara, des de l'Ajuntament, i veure quines son les necessitats més urgents. I, sigui quines siguin, actuar. Comencem per aquí. Però amb un pla, si us plau, conegut i pactat. Sabent on s'incideix i perquè. I qui hi incideix. L'Administració, aquesta Administració, masses vegades diu, nosaltres, els del privat, proposem iniciatives. Sovint no s'en fa cas i l'Administració fa la seva. I sovint, també, es subvencionen aquelles iniciatives que tenen una redacció pulquerrima, o que toquen la fibra del polític o el tècnic

municipal. Hauria de ser al revés. Ha de ser l'Administració que tingui una iniciativa d'estructuració i coordinació i que cridi a les entitats, a les institucions per treballar a partir d'allò que existeix en els barris. I a partir d'aquí, es crei i s'estructuri plans d'actuació per zones o grans plans de ciutat: des de grans concursos i festivals internacionals, a la difusió i aprenentatge de la música per barris. Ah, i quan es subvenciona, no es fa cap tipus de seguiment! I ha hagut incidència? S'ha acomplert el programa?

- És que, jo que estic dins el seu laberint, se que a l'Administració no és difícil colar-li un gol de subvenció, mentre editis un cartell a quatre colors...

- Mira, nosaltres no demanem que es facin tot el dia concerts i, apa, vinga música! Demanem que hi hagin criteris. I criteris de planificació que situin les escoles de música als barris, els concerts...L'Administració ha de planificar i decidir.

- Les escoles de música als barris, un tema important, la vostra és ja una escola a tenir en compte.

- A vegades l'Administració s'estima més organitzar concerts. Bé. Però, quants musics queden rera? Cal equilibrar les coses. Nosaltres varem començar sense res. Ara hi han 30 professors aquí, treballant, i estem, econòmicament, trenquejant la situació. Fem, gairebé, resistència. Empresarialment això que fem és una bestiesa. Hi ho fem! Contentos. Però, a vegades, et sents una mica gilipolles, saps? I no demanem, eh,

que l'Administració ens solucioni la vida. Ja ens la solucio-
nem nosaltres, perque som professionals. Demanem, noïcs,
coordinació i veu en tot el que és política cultural de la
ciutat. Si més no, en el tema jazz. I demanem que, si hi han
recursos, s'ens tingui present: Economia i planificació,
aquests son els dos pols.

Clic, clic, xic,xec. S'ha acabat la cinta i tanco el cassette
amb una certa emoció, jo diria exactament el mateix. Sé que
no és gens de correcte que qui fa una entrevista se senti
molt identificat amb els que entrevista. Cal, s'ens diu, sem-
pre una mica de distància, un pel de [recht! Allò del pacient
i el psicoanalista... Aquí, perdoneu-me, miro des d'el divan
del pacient a l'Administració i no puc més que sentir-me
identificat amb aquest Taller de Músics, amb la seva demanda
i la seva disponibilitat.

Tergiversant els versos d'en Foix, caldria dir d'nos: Es quan
gestiono que hi veig clar!

2.14. MUNTAR-SE LA VIDA I LA FEINA D'UNA ALTRE MANERA.

Ermen Llovet, d'Ecotècnia.

Ecotècnia, qués es? Abans de començar convé situar-nos. Ben segur que la mateixa paraula ja ens don el camp de la inter-relació entre tècnica i ecologia. Però, a quin nivell? Qué fan?

- Ecotècnia és una cooperativa amb una majoria de tècnics, universitaris -enginyers, especialment-, que treballem amb tecnologies alternatives. Funcionem com una empresa no jeràrquica, com una cooperativa, amb una organització una mica alternativa. Uns tècnics que desenvolupem tecnologies i ajudem a resoldre problemes tècnics, amb una tècnica a prop de l'usuari. Uns tècnics que no anem de neutrals per la vida. Tenim, darrera, plantejaments ideològics que ens fan enfren-tar la feina d'una determinada manera. La nostra activitat va lligada a les energies alternatives, al desenvolupament de tecnologies per l'aprofitament de pressió solar o eòlica, el reciclatge de materials... També, al costat de la nostra feina tècnica, ens dediquem, paral·lelament, a la divulgació. En el fons, hi ha una colla d'actituds culturals manllevades dels ecologistes, dels acadèmics i, especialment, dels alternatius, que ens han decantat cap a muntar-nos la vida i la fei-na d'una altre manera.

- Cultura i actituds són com l'arrós i la pell. Important és la teca, el que estructura el bon arrós! El tema insistent del canvi d'actituds i mentalitats...

- Nosaltres hem anat, algunes vegades, a places i hem fet un parell o tres de muntatges pràctics per mostrar com es poden inventar unes plaques solars i explicar com funcionen, sempre ho fem..., i pensen com ho poden instal·lar a la terrassa de casa unes plaques solars. Cal engegar dinàmiques que mostrin que es poden fer coses dins d'un context diferent del standard, una mica, si més no, alternatives.

- A qué dieu, vosaltres, alternatiu?

- Mira, estem bastant marcats, en això, per els verds alemanys i l'amplia experiència d'aquest país, molt diversa, on hi ha tota una xarxa de grups, grupets i grupascos que uns fan una cosa i els altres una altra, que moltes vegades no tenen massa res a veure, però ho fan dins un teixit i un sentit de xarxa, al marge, que funciona a part, bastant, de la societat i que, perquè creix a part, provoca que hi hagi una certa confrontació. Això et pot situar el terme: alternatiu.

- I pot arribar a ser una xarxa com l'altre?

- Jo penso que, de moment, i això és l'important, és un element de contradicció dins de la societat alemanya. És una dinàmica de transformació, de confrontació... que conve molt i que la gent va i ve, marxa i torna. El sistema és fort i resistent. Però, ja és un petit exit que se sentin punxats!

- Vosaltres veniu a dir, culturalment, que la gent pot viure d'una altra manera.

- Sí, sí, i que, a més, hi ha un model social diferent per aquestes actituds diferents. Mira, en temps de les revistes Ajoblanc i Alfalfa hi havien, aquí, en aquesta ciutat, molts plantejaments i moltes expectatives, especialment teòriques, i algunes petites experiències. Ara hem fet un pas més, hem penetrat una mica més, potser sense ser tan alternatius, tan purs, però és un pas significatiu. Ara hem après a montar empreses que han de funcionar econòmicament, hem de desenvolupar tecnologia que s'ha de vendre perquè si no et guanyes la vida tot això s'acaba... Hi han més contradiccions, però penetrem una mica més, car entres en el camp de l'economia de les empreses, el camp de la tècnica i el camp de les coses tal com funcionen en aquesta nostra societat. Tens, en definitiva, la sensació que allò que fas té un fort component de cultura, de moviment, de social.

- Això que expliques, ho sents en l'àmbit actual dels joves de la ciutat.

- Hi ha, aquí, molta gent que té ganes de fer coses, amb plantejaments i ideologies seriosos, de canvi, de moviment social. Coses que funcionin. Coses que siguin rentables. No és, tot així, la revolució. Però bé, va aportant petits resultats, situacions d'enfrontament... Mira, nosaltres quan varem arrencar la cooperativa ens varem aïllar força de la realitat de la ciutat, perquè l'arrencada va ser molt dura. Ara ens tornem a obrir. Però se'ns pre hem tingut contactes amb les joves de Barcelona a nivell de xerrades i tal. I hem anat detectant grups que van trobant vies per superar el desencantament. És clar que tot això és difícil de plasmar-ho amb es-

tadístiques i, segurament, que tampoc cal. Però al costat d'una massa ingent i amorfa de desencantats, hi han propostes engrescades que es van protejant la situació actual i van trobant sortides noves, a nivell de cooperatives, com organitzacions que funcionen diferent de l'empresa clàssica. Hem comprès que qualsevol moviment social alternatiu ha d'assegurar-se una base econòmica per tenir capacitat de joc i de diàleg amb l'Administració, les empreses clàssiques...

- Teniu alguna relació amb l'Administració?

- Hi han grups que no hi colen saber res. Són puristes. I es respecten. Hi han grups que, al contrari, hi van continuament per xuclar de la Mare Estat. Nosaltres som els de ni una cosa ni l'altra. Sabem que en l'Administració Municipal hi han grupets de tècnics, polítics més sensibles, per la conjuntura actual, a tirar per camins innovadors, que et donen una certa autonomia,...Bé, col·laborem. Però nosaltres no tenim cap interès en dependre de l'Administració perquè, si més no, no saps que passarà demà. I cal ser seriosos. Hi ha, en tot això, molta gent cremada. Gent que s'ha arrepenjat molt, que han portat algun conflicte i que s'han quedat penjats. Cal, oi, que les coses funcionin una mica a la teva manera i una mica a la manera de l'Administració, si volem treballar junts, eh?

- I, com funcioneu?

- Som deu o dotze, dels que cinc treballen a dedicació completa i els altres anem fent classes, alguns venen a estones

perdues... Quan varem començar, sabíem molt bé que era una cooperativa clàssica i quins tipus de cooperativa volíem. No creiem pas, com sovint passa ara que muntar una cooperativa és trobar la mare dels ous. Varem nèixer amb una base de coneixements, amb mitjans, amb una mínima sortida real de mercat. Funcionem amb un plantejament no jeràrquic, amb horari flexible, amb una assemblea setmanal per on passen totes les feines, s'analitzen, es discuteixen... Hi ha rerefons cert, però també hi ha clara la sustentància econòmica, determinant.

- T'adones que estem continuament donant voltes a nous models culturals?

- Sí, sí. I és que la situació actual és fotuda. Hi ha una realitat contradictòria, problemàtica que demana no només canvis estètics o respostes culturals de laboratori. Demana i necessita innovacions. Canvis. I n'han de sortir molts més. Han de sortir d'aquí, de la ciutat. Dels problemes absurds, de les situacions conflictives, ... I han de sorgir d'una manera autònoma. El que no pot ser és que el propi poder subvencioni sortides que, de per si, s'el miren de reüll o estan a l'altre cantó. El que passa és que aquí, en aquesta ciutat, molts estem treballant a partir de..., i, també, contra de...

La conversa s'allarga, i hem arribat a un punt que, per contrastar punts de vista, don molt de sí. Continuem-la, en tot cas nosaltres i repasem, en el fitxer de la memòria, allò d'alternatiu que es mou avui a Barcelona. Es mou o encara està massa en hibernació?

En tot la seriositat i professionalitat dels plantejaments d'Ecotècnia ens diuen que les coses van canviant. Que els vells neguits i quimeres dels seixanta, ara troven canals d'estructuració. Que, en definitiva, hi ha una Barcelona que pensa, actua i innova.

I ens don, si més no, confiança.

2.15. LA MÚSICA DE BARCELONA ES INTERNACIONAL.

Rafael Subirachs, músic.

En Rafael Subirachs el vàrem descobrir en el tes temps forts de la Cançó. Sempre recordaré un Canet de l'època franquista quan ell, amb la seva guitarra i una veu entre trencada i potent, va cantar Els Segadors. Per gairebé tots era la primera vegada que els sentiem a plena plaça! Ho recordarém sempre. Després l'hem descobert com un músic complet.

- El fenomen musical admet molts nivells, molts contrastos i diversitats. De música n'hi ha una, de maneres de fer música n'hi han moltes. A Barcelona, a Catalunya, tenim un punt pròxim que ens pot servir, ara que diem que hem de recuperar moltes coses, de reflexió. Mara, els Cors Clavé van representar una renaixença musical per el país. Era un fenomen musical ampli que hi entrava tothom, dels musics consagrats als aprenents d'artesà. En certa manera el grup de folk que va apareixer a Barcelona ara fa quinze anys, anava per aquí, reempenia la tradició. Llàstima que estava fet per gent que no sabia massa música, però tenien molt bona voluntat. Probablement que si els del grup de folk haguessin estat musics, avui encara existiria i seria un moviment important. La mateixa Canço Catalan és, també, proxima a l'experiencia social dels Cors Clavé. No se, si em demanes suggerencies, et diria, a cap fred, que seria interessant facilitar el que varies agrupacions de música alguna vegada a l'any confluisin en una gran orquestra i una gran coral, activant tota aquella gent que fan música a Barcelona..., i, especialment la música popular, que jo crec que és el punt de partida de tota la

música. Hem de partir de la música catalana. Sí, ja se que la música és un llenguatge universal. I, no fer conya, el fenomen Bach, el fenomen Beethoven, el fenomen Debussy, el fenomen Cage son coses que traspassen l'àmbit nacional de la cultura. Però sí que vull remarcar que **nosaltres** només tenim una manera de tenir accés a aquesta cultura: coneixent la pròpia.

- Tú, Rafael, has col.laborat amb l'Àrea de Joventut muntant un taller de cant coral, eh?

- Mentres venia cap aquí, pensava, qués els diré? Com m'hi fico? S'hauria de plantejar l'intervenció musical amb joves, des d'aquests dos punts: Tothom que vulgui cantar sense coneixements musicals, només cal que en tingui ganes. Els coneixements ja els hi facilitarem. Ho feien els de l'operació Clavé, no? I, en un cert moment van suposar un bon nivell artístic europeu. No es quedaven en cultureta. Aquesta gent van adobar el camp musical d'aquest país per a molt temps. Tota la cultura Postmodernista en va viure. És un nivell, aquest, de grup de folk. I, en aquesta vessant, hi entra el rock i totes les músiques de formes obertes. L'altre punt. Caldria incloure que tota la gent que van a les diferents escoles de música de Barcelona s'organitzin amb grups, assessorats per professors, amb operacions que conflueixin, cap a la primavera, amb concerts seriosos, amb mil músics. Cal, per això, tenir un programa, subvencionar escoles... Cal fer confluïr desgavells, personalitats diferents, lligant-ho...

- Tú que fas de professor de música a Escoles de Música i co-

neixes bé la música de Barcelona, com estem?

- Barcelona és una ciutat musicalment molt important. Hi ha gent. Només cal pensar en la producció escrita que s'hi està fent. La producció discogràfica en el camp de la música popular, la canço...Mestres com Josep Soler, Mestres Quadreny, Guinovart, Guinjoan..., no son conya. Mira, busca l'Associació Catalana de Compositors i use-la com termometre de la professionalitat. La producció documental ressenyada dels 60, 70 i 80, si la compares amb la ciutat de Boston, Londres o Milà, no queda curta. Hi han obres orquestrals, i posa l'orquestra com a alta artesanía. Mira, en Guinjoan, que treballa a l'Ajuntament, és un músic equiparable als grans músics de l'escola polaca, hongaresa o americana, tipus Honk Cage. La Maria del Mar Bonet, dins de la música popular, és important. I en Lluís Llach. I en Raimon. Si compares la canço catalana, amb tota la seva crisi, amb la canço castellana tipus Mançico Prada, amb tots els meus respectes, veuràs que canten com escolanets. Tots son autes. La tradició d'Al-Andalus ja és una altre cosa. El Camarón no és conya!

- I per que Barcelona no ho sap, no s'ho creu? Què passa? Què no funciona?

- La tele i la ràdio d'aquests anys passats -i encara avui!- ens han fet creure que el que fem aquí, ho fa tothom? Es com allò de Miró: el meu fill també ho fa. Doncs, home, que ho foti! Aquest és un problema que Barcelona i Catalunya ens l'hem de resoldre com a ciutat i com a poble. Hem de resoldre certs complexes de superioritat que portem que no son res

més que la màscara d'un gran complexe d'inferioritat que arrosseguem amb la cultura catalana. I aquest és un problema que s'ha de plantejar a dos fronts: en el de la cultura catalana i en el de la cultura hispànica. Hem de plantejar la nostra cultura aquí, des d'aquí, i en el context de la cultura hispànica de l'Estat Espanyol. Però primer des d'aquí. No podem anar amb postures pacifistes i amb actituds de resistència passiva. No pot ser que encara molta gent de l'Estat Espanyol, passi de nosaltres i mantingui postures colonialistes. La T.V.E., no enten que passa aquí, que és això de la cultura catalana. No s'ho senten seu... Ni el senyor Umbral, ni el País...

- Ni l'Administració ho coneix tot això!

- Si parlem de música, pocs són a l'Administració els que coneixen el mestre Nicolau, Jpel. les Mestres, Joaquim Serra, Toldrà... Els coneixen els del Conservatori i el Falau. Ningú planteja concerts monogràfics sobre aquesta gent, un llibre o una exposició de divulgació, un concurs per apostar i qui els canta millor... En aquest país, i en aquesta ciutat, tot això els sembla provincià. Mira, un mal músic tocarà tan malament Bach com aquesta gent. I si és bó, els ferà atractius a tots dos. I no vull dir que siguin Bach, eh, però músics de l'Escola de Montserrat del XVII, se li apropen molt! Cerverols, Casanoves, són molt bons. I el pare Antoni Soler... Però la gent diu, tocaré Mozart que s'escolta més que el pare Soler. I ja l'hem fotut!

- Raf el, els joves escolten música d'aquesta, digem-ne, clas-

sica?

- Jo sóc pessimista amb la música classica. El rock s'ho menja tot. I n'hi ha de molt bé. Però, saps, la gent avui cada dia compra menys discos i cada dia, a Barcelona, hi ha menys gent que produïm discos. Passa el mateix que en els llibres, si bé les editorials, avui, s'han espavilat molt. La nostra generació sí que escoltava molta classica! No teníem video i tantes coses per triar com hi ha avui. El tocadisc era el gran estimul. Un sofà, un llibre...Ara, molts discos de rock, ja se sap, duren un mes i prou.

- No et cau massa bé el rock?

- Hi ha de tot. És una forma de música popular que, com a figura més rellevant, ha creat el mànager, la figura del productor econòmic... És parent del cinema; hi ha molta gent, per sobre el director, que mana en el film. Trobo que en el rock tot s'assembla massa, tot es massa homogeni. El temps, però, ja ens filtrarà el que val la pena, els valors sòlids! De totes maneres, en aquests músics, hi ha gent jove que té un grapat d'idees, amb una gran intuïció jove. Un tio jove de 20 anys fa pinyols. Fa coses per casualitat. Després, ho perd. Però més tard, ho recupera, si ho sap cuïndar. Tota altre jove és una dona a contraple, una dona inexperta. El que els passa és que no tenen escola i qualsevol ofici artesanal necessita la protecció d'un ofici que es transmet. I en el rock, no mana la tradició musical, mana l'empresari que vol recuperar la inversió que fa la casa discogràfica.

- Funcionen bé les escoles de música de la ciutat?

- Les grans instal·lacions han estat molts anys desorientades per una situació que crec que s'ha d' canviar: un músic no pot ser un funcionari. Abaixa el llistó! S'ha de ser, en música, sempre competitiu, sempre investigador. Hi ha hagut, i hi ha, músics que han desenvolupat una bona pedagogia musical. Els germans Claret tenen una bona escola europea d'interpretació musical, una de les millors escoles d'instrumental d'arc. Al Conservatori hi han bons professors. En Xavier Joaquim és, en percussió, un dels principals instrumentalistes del moment actual. Músics anglesos i norteamericans han escrit música per ell perquè resol problemes. El Consulten. Podria anomenar una llarga llista...

- En tot el que dius hi deixes traslluir un amor per la cultura i el país...

- Sí Barcelona, i Catalunya té un pes dins l'Estat Espanyol i a Europa, es per la cultura. La cultura és el que ha cohesionat una operació política, la cultura ha donat cara i ulls a tot el que avui tenim. Prat de la Riba i l'Espriu surten d'un plantejament cultural del país. La cultura, no es compra, és l'únic que tenim: es cohesió, es ciment i és, perquè no, exportable!

Rafael Subirachs és un home que fa música i un home que pensa des de la música d'aquest país. Un país i una música, que molt em sembla, encara desconeixen. En Rafael, que el col·loquem amb la Maria del Mar, el Llach i el Raimon, té idees

clares. És un músic d'aquest país.

En la seva conversa, a bon ritme, s'hi intueix un despertar,
una qualitat, una música nostre i desconeguda...

Al acabar de transcriure l'entrevista, escolta, al tocadisc.
obres de l'Escola de Montserrat: impecables! Quants les coneixeu?

Barcelona, Ciutat gran...

2.16. L'OFERTA CULTURAL INFORMATIVA A BARCELONA.

Sergui Doria, de la Guia del Ocio i Servei d'Informació de l'Àrea de Joventut.

Cada vegada que vaig a Londres em comporo el Time Out. I quan hi va un amic, li demano. Per més no sapiga anglès. Més o menys igual. Per mí cultura és com el catàleg del British Museum, però en la secció d'allò que pas a, de la cultura com oferta, de la cultura com a radiografia d'una ciutat... Londres, per mí, són els preraphaelites, les escultures robades al Partenon, el carrer i el Time. I París el..... Barcelona, desenganyem-nos, no don tan de si, Aquesta és una ciutat que, ens aniria bé, situar en el punt just: la Guia de l'Ocio. Ni grandilocuències i espetecs culturals, ni derrota. És una ciutat arregladeta, que la marxa de molts voldriem, amb cinc anys, capgirar. I molt ens temem, per la política cultural que s'hi fa, que anem més cap a Manlleu que cap a Milán. Una pena, oi?

Sergi Doria, és el director de la Guia del Ocio. I, serà per allò de que la informació és ràpida, la conversa és un joc d'ara tú, ara jo, trepidant.

- Restaurants per a joves?

- Pocs, la restauració és cara. Per joves, la franja dels Fast Food, les cases de menjar i les pizzeries.

- Concerts de música.

- Van a rauxes i depenen dels promotors que els organitzen.
Un mes n'hi ha quatre a 1.000-1.500 pessetes, Els joves han de trencar la guardiola per el primer i el segon. Els altres dos, floixeigen. Caldria una programació més racional perquè els joves volen veure els seus idols.

- Sales d'art, debats...

- Continua sent una cosa minoritària, i per a capes de població especialitzada.

- No hi, oi, una oferta pròpia per a joves?

- No. L'oferta és per interessats. I em sembla que cal que sigui així. La compartimentació sempre es restrictiva. La gent s'apunta per criteris personals. Només, per joves, hi ha els concerts rock i algunes publicacions que s'estan constantment renovant, amb un públic adicte, per més que sigui limitat adquisitivament.

- Comparació amb Londres i París?

- Tenen més habitants, hi ha més oferta, les institucions ofereixen molta qualitat, el privat és molt competitiu. Ara intentem oferir el que es fa en l'Àrea Metropolitana... París i Londres ofereixen, però, si els hi posem els mateixos habitants que Barcelona per entendre'ns i poder comparar, tres o quatre vegades més de possibilitats.

- Per qué és important la Guia?

- Perque informa. La gent vol informació. Les institucions, avui, s'ocupen de recollir-la. Però ha d'arribar a la ciutat. La ciutat vol saber que se li ofereixen coses. I les col i hi va. Encara hi han, però, avui a Barcelona, moltes activitats de les que no en tenim cap notícia. I, es clar, no podem saber si funcionen o no. Cal, per exemple, que tot el que passa als Casals de Joves, els Centres Cívics, associacions, s'informi amb temps perque la gent ho conegui.

- Madrid, al fin!

- No entrem amb problemes de Hit parade, però Madrid s'ha sapigut promocionar com a capital de la modernitat. Les ciutats tenen els seus alts i baixos. Com Paris. Ara tot es Nova York! Ens cal, aquí, no desanimar-nos, no exagerar la decepció..., i treballar!

- Barcelona, doncs.

- És cosmopolita, té mar, té Mediterrani, hi ha intercanvi. Però ens hem tancat. Ens cal es erar demà. I no comparar-nos amb Madrid! Fer la nostre, servir al teixit social i cultural que tenim. I avançar. No perdre el tren.

- Per això cal...

- Primer coordinar-nos més a nivell de ciutat. Coordinar la informació. Tota la informació! La dels grans actes i la de les conferències. I, a quí li pertoqui, fer un seguiment de la qualitat. Així anem potenciant grups, gent, es ais..., que

falten!

- I programar amb temps.

- Bàsic. Una guia que surt cada setmana no pot acollir, per a la seva difusió, actes que es preparen amb dos dies. Hem d'aprendre a no improvisar, a passar la informació en el temps necessari. No tres dies abans de que surti La Guia. Treure, al carrer, el programa el mateix dia de les activitats!

Punt. Intcanvi. Deixem al director de la Guia de l'Uci i intentem fer una radiografia del que hi ha, avui, a Barcelona. Em serveixo, per això, de la gent del Servei d'Informació que té l'Àrea de Joventut i que vol restar anònima car, em diuen, això és un servei públic. Transcripció, doncs.

- Canals de tele?

- Tres canals de tele, tres. Un que encara creix.

- Diari, a la ciutat?

- 6 diaris de matí i un a la tarda.

-Ràdios.

- A l'Àrea de Barcelona es poden escoltar 50 ràdios de freqüència no utilada.

- Cinemes.
- Uns 98 cinemes, amb la Filmoteca. No comptem Cine/clubs.
- Teatres.
- En funcionen 14.
- Locals, diguem-ne de Musica-ball.
- Tirant curt, uns 71.
- ....

La llista pot continuar. Tan se val! Barcelona és una ciutat de fa temps. I prou. Una ciutat que va assumir la seva metropolitanaització sense els aldarullis del Madrid que ha saltat a les cantonades castisses, a celerament -d'aquí el terme moguda, perquè ha sigut, realment, força el que s'ha mogut-, a les cantonades internacionals tipus Paris, Londres o Barcelona. Aquí, permeteu-me la disgressió, no hem de seguir cap Madrid me mata ni cap de Madrid al cielo perquè, precisament, no estem per cap nova identitat pelma. La nostra lluna, per sort, és com la lluna de Filan, Roma o l'ant-hatthan, Vivim en una ciutat, això sí, fortament sotregada per la crisi econòmica i per una política cultural, com ja us deia, tipus l'alleu. Però te remei! Perquè els barcelonins, els joves barcelonins, fa temps que tenen molt assimilat això de viure en una gran ciutat metropolitana, en l'últim cohabita amb el primitiu, la tradició amb l'experimentalisme....

l'ense fronteres, sense diferències culturals estremitoses, amb comportaments europeus tan privats com públics, amb actituds socials i individuals civilitzades nades al Consell d'Europa...

En definitiva, Barcelona li està molt bé que hi hagi un París, un Madrid, un Nova York, una Roma i un Londres. No volem ingeniositats. Volem, això sí, qualitat, en l'oferta cultural de consum, que ens estalviïn, si us plau, esperdenyisme. I volem ser seriosament postindustrial. Amb tot el que comporta: ens va t t això de ser metropolitans!

Per sort, després dels 70, Barcelona no està de moda. És, doncs, un bon moment per endreçar la casa i viure-hi confortablement. Un bon moment per estar ben informat d'allò que passa, fer ciutat, i viure al nostre aire. No?

Aprofitant, però, que estava al Centre d'Informació de l'Àrea de Joventut, apreto el clic del cassette per agafar algunes opinions que, després, m'han semblat interessants i amb perspectiva de treball. Notes i opinions que em confirmen els imprints com els que us acabo d'endossar i que em venen a rampells, especialment, quan quelcom em fa saltar.

Tornem als joves, doncs.

-Xavier, 22 anys, mestre. Vinc força a aquest Centre d'Informació i el del CIJAJ. M'agrada saber que es fa per la ciutat, les possibilitats pel cap de setmana, la recuperació de tallers, conferències, actes... i penso, però, que Barcelona ne-

cessita un Centre d'Informació i Documentació especialitzat amb joves molt millor que aquestes experiències que fins el moment s'han fet. Jo he estat en alguns centres europeus i les coses van d'una altra manera. Allà és molt més fàcil estar informat. Aquí, més aviat sembla que algú t'aten perquè li agrada i et vol donar informació, que perquè al darrere te un banc de dades.

-Covadonga, 25 anys, d'Astúries. He vingut a Barcelona,estic al Hostal de Joves i m'han dit que aquest és dels pocs llocs on puc trobar informació sobre la ciutat i els seus joves. Què com ho he trobat? Sí ho compar-ho amb el que hi ha pel nord, bé. Però Barcelona es mereix una altra cosa.

- Ramona, 19 anys, estudiant i en atur. He vingut per enterar-me d'alguna feina. Res. A l'estiu hi vinc per el rotllo de les vacances. I, algú cap de setmana, m'he apuntat als autocars blancs. M'agradaria que el local fos més ampli i que hi hegués més informació.

- Carles, 16 anys, amb una colla d'amics. Hem vingut per enterar-nos d'on podem fer esport i de si ens poden donar una subvenció per fer un viatge a final de curs amb l'escola. He et puc dir res perquè encara no ens han atès. Ens hem enterat d'això per un monitor del nostre ex-club d'esquí.

- Dolors, 45 anys, mare de família. He vingut perquè volem dur a les mares a un Club d'Español del barri i no hi ha manera de saber ni cuines hi han, ni com s'ha de fer. M'han donat una llista de tots els Centres de Barcelona. Son unes

noies molt simpàtiques!

Hi han cotes difícils en aquest camp. Millorem l'oferta cultural i informativa per tota la ciutat. Costa. Segurament que no deu costar tant obrir un bon Centre d'Informació i Documentació per a joves, penso. I afirmo.

2.17. PER UN TEATRE QUE FINGUI EL MITJ A LA LLADA.

Muntsa Alcañiz i Ramón Teixidor.

Barcelona com escenari, com escena, un represnar l'obra d'una ciutat on els seus habitants s'interelacionen, es comuniquen, creen, construeixen un entorn vivible. On el poder municipal i el poder dels ciutadans no es competitiu, sinó cooperatiu. On... Ens podriem embelar molt parlant de teatre. I, us ben asseguro, que no seria en va. El teatre ha sigut un dels components de la cultura com espectacle i com a grup d'amateurs que, en els personatges que interpreten, es fiquen en sabates d'altri. I és un metode per l'educació, la intervenció sociocultural, la festa, la cultura de participació i la gran cultura de consum/espectacular.

La Muntsa Alcañiz, actriu que la vàrem descobrir al Teatre Lliure amb un Leónci i Lena memorable, coneguda per tots i tothom, i en Ramón Teixidor, actor, director i el que calgui..., han col.laborat en diferents Tallers de Teatre per a joves de l'Ajuntament. Professi6 i experiència van teixint una conversa de teatre urbà.

La Muntsa arriba puntual, com una bona actriu europea.

- Els joves, vagin de punkys de passotes o d'escoltes reciclats, no passen de res que sigui interessant. Només passen, i amb raó, de les convencions amb que s'els hi estructura el seu oci. Don, avui, gent molt inquieta, amb idees molt més clares que en els nostres temps. Quan treballa amb ells comencem, sempre, amb una petita conversa per conèixer que pensen,